

2023

Riksgäldens årsredovisning

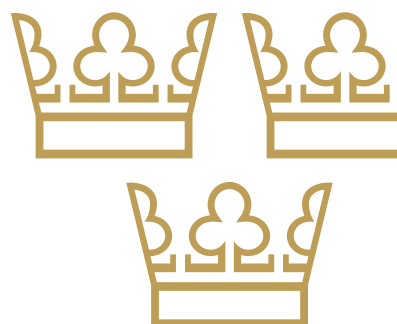


Riksgäldens årsredovisning

Riksgäldskontoret (Riksgälden) är en myndighet under Finansdepartementet. Varje år ska vi ta fram en årsredovisning och lämna till regeringen som underlag för deras uppföljning av vår verksamhet. Årsredovisningen är också en källa till ökad kunskap om vår verksamhet för andra som är intresserade av Riksgälden.

Rapporten inleds med en beskrivning av Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin. Sedan följer resultatredovisningen som behandlar verksamheten under året inom respektive uppdragsområde. I denna del behandlas även verksamhetens riskhantering, säkerhetsarbete, organisation och medarbetarfrågor samt kostnader och anslag.

Den finansiella redovisningen omfattar myndighetens resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning och noter.



Innehåll

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin	4
Året i korthet	6
Riksgäldsdirektören har ordet	9
Organisation och styrning	11
Skuldförvaltning	15
Finansiell stabilitet	28
Statens internbank	33
Garantier och utlåning	39
Finansiering och säkerheter för kärnavfall, utvinningsavfall och radiologiska olyckor	46
Riskhantering	53
Säkerhet	57
Medarbetare och kompetens	61
Kostnader och anslag	66
Finansiell redovisning	77
Resultaträkning	79
Balansräkning	80
Finansieringsanalys	82
Anslagsredovisning	84
Noter	86
Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten	114
Sammanställning av väsentliga uppgifter	120
Ersättningar och andra förmåner	121

Från industri- till tjänstesamhälle

1900-talet var händelserikt. Guldår varvades med depression, krig och finanskris. Samhället gick från industri- till tjänstesamhälle. Omvälvande samhällsförändringar har ofta sammanfallit med expansiv statsskuldspolitik. Investeringar och kredit efterfrågan har under dessa perioder ökat snabbare än sparandet. Detta har påverkat Riksgäldens uppdrag.

RIKSGÄLDEN EN INNOVATÖR PÅ KREDITMARKNADEN
1918 introducerades premieobligationerna och Riksgälden blev successivt mer känt bland allmänheten. Inlåningen bidrog till Sveriges möjligheter att göra viktiga investeringar.

Varvskrisen på 1970-talet medförde att Riksgälden fick tillåtelse att låna i utlandet för att finansiera de löpande underskotten i statskassan. För att rädda svensk basindustri devalverade Sverige flera gånger. Räntorna på utlandslånen växte snabbt. Efter ett antal devalveringar ökade tillväxten igen. Samtidigt gjordes flera regleringar på kreditmarknaden. Nya låneinstrument lanserades, ofta med Riksgälden som innovatör.

OBLIGATIONSMARKNADENS EXPANSION
Under hela 1900-talet ökade obligationsvolymen i Sverige. Intresset för obligationer växte, delvis på grund av den låga avkastningen på aktiemarknaden. I början av 1920-talet utvidgade Stockholms Fondbörs sina noteringar för obligationer. 1980 fick bankerna möjlighet att sälja bankcertifikat och 1982 började Riksgälden att emittera statsskuldväxlar.

Premieobligationsdragning på Cosmorama

Obligationshandel på Stockholms Fondbörs

Riksgäldens roll på finansmarknaden och i samhällsekonomin

Riksgälden fungerar som statens universalbank och ansvarar bland annat för att statens finanser hanteras effektivt och bidrar till att Sverige har ett stabilt finansiellt system. Vi stödjer därmed förutsättningarna för en varaktigt god och stabil utveckling av svensk samhällsekonomi.

En effektiv förvaltning av statens finanser

Riksgälden sköter statens upplåning och förvaltar statsskulden. Vi lånar pengar för statens räkning genom att sälja statspapper, framför allt statsobligationer. Målet är att långsiktigt minimera statens kostnader för upplåningen med beaktande av risk.

Riksgälden är också statens internbank och ansvarar för den statliga betalningsmodellen. Den ger Sveriges statliga myndigheter möjlighet att på ett enkelt, säkert och effektivt sätt använda olika finansiella tjänster, däribland betalningar. Det rör sig om stora summor dagligen. Inbetalningarna är främst skatter medan utbetalningarna kan vara till exempel pensioner, bidrag och studiemedel. Syftet med betalningsmodellen är att statens betalningar ska kunna utföras effektivt och säkert till så låg kostnad som möjligt.

SNABBFAKTA**RIKSGÄLDEN ANSVARAR FÖR SVERIGES STATSSKULD**

Statsskulden fungerar bland annat som en stötdämpare i ekonomin när konjunkturen svänger. Hur mycket Riksgälden lånar varje år beror framför allt på hur statsbudgeten utvecklas och hur stora lån som förfaller. Vid underskott lånar staten pengar och då ökar statsskulden. Om det är överskott i budgeten betalar vi i stället tillbaka på lånen och statsskulden minskar. Riksgälden gör prognoser för statens lånebehov för att kunna planera upplåningen effektivt och på så sätt minimera kostnaden. Vi följer en upplåningsstrategi för bland annat vilka skuldinstrument vi använder och hur vi gör prioriteringar mellan olika instrument och löptider.

Robust krishantering för att värna finansiell stabilitet

Om det blir problem i den finansiella sektorn kan det orsaka stora kostnader för svensk ekonomi. Riksgälden har beredskap för att i ett sådant läge snabbt ta kontroll över krisande banker för att upprätthålla den finansiella stabiliteten. På så sätt kan staten både undvika en finansiell kris och att skattemedel sätts på spel. Kostnaderna för att återskapa stabilitet i verksamheten står aktieägare och långgivare för. Detta regelverk kallas resolution och syftar till att upprätthålla finansiell stabilitet och minimera kostnaderna för en eventuell framtida finanskris.

Riksgälden ansvarar även för insättningsgarantin och investerarskyddet. Insättningsgarantin är ett konsumentskydd som innebär att staten ersätter kontohavarna när en bank eller ett institut går i konkurs. Skyddet gäller upp till 1 050 000 kronor per person och institut och gör att kontohavarna kan känna sig trygga även i tider av finansiell oro. Det i sig bidrar till stabilitet i det finansiella systemet.

Statliga garantier möjliggör samhällsviktiga investeringar och projekt

Riksgälden tillhandahåller garantier och utlåning till olika projekt utanför staten, varav det största åtagandet är garantin för att bygga Öresundsbron. Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtaganden, vilket leder till en ekonomisk risk för staten. Ett skäl till att staten ger garantier och lån är att vissa prioriterade projekt har risker som privata finansärer har svårt att värdera. Staten kan också ge garantier och lån för att främja utvecklingen inom ett visst område. Det gäller exempelvis gröna kreditgarantier för stora industriinvesteringar som bidrar till Sveriges miljö- och klimatpolitiska mål. Staten kan också ge garantier och lån vid kriser i samhällsviktig verksamhet, till exempel banker.

Riksgälden bedömer riskerna och bestämmer även avgifter och villkor för de garantier som ställs ut för att säkerställa en kostnadseffektiv och ansvarsfull hantering. Årligen publicerar vi en rapport med bedömningar om de samlade riskerna i statens garanti- och utlåningsportfölj.

Riksgälden ansvarar också för att se till att kärnkraftsindustrin kan finansiera sin hantering och slutförvaring av kärnavfall och använt kärnbränsle. Det gäller även finansiering av avveckling och rivning av anläggningarna samt nödvändig forskning. Sedan den 1 juli 2023 har vi också i uppgift att yttra oss i frågor om tillstånd till gruvverksamhet. Syftet med ramverket för finansieringen är att den som förenar ska stå för kostnaderna och inte skattebetalarna.



Året i korthet

Överskott för staten

Statsfinanserna visade överskott för tredje året i rad. Det innebar att stats-skulden sjönk och att vi får gå tillbaka till mitten av 1960-talet för att hitta en så låg statsskuld mätt som andel av BNP. Men jämfört med 2022 minskade budgetöverskottet från 164 miljarder till 19 miljarder kronor. Den främsta förklaringen är att 2022 års inbetalningar av kapacitetsavgifter till Svenska kraftnäts konto i Riksgälden följdes av utbetalningar av elprisstöd.



Statsskulden blev den lägsta på över 50 år mätt som andel av BNP.

Nya uppgifter och viktiga händelser under året

Statsskuldens valutaexponering minskade

I början av året återupptog Riksgälden avvecklingen av statsskuldens exponering i utländsk valuta. Skälet var att valutaexponeringen medför högre risk utan att ge systematiska kostnadsfördelar. Enligt regeringens riktlinjebeslut ska avvecklingen ske successivt över fyra år och vara avslutad vid utgången av 2026.

Både avslutad och ny vidareutlåning till Riksbanken

Riksgälden lånade ut medel till Riksbanken som de ska använda för att finansiera Sveriges åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF). Totalt lånade vi ut motsvarande 2,6 miljarder kronor för detta ändamål. Vidareutlåningen regleras i den nya riksbankslagen som började gälla den 1 januari 2023. Samtidigt har Riksbanken återbetalat de sista lånen som Riksgälden tagit upp sedan 2009 för att finansiera den förstärkta delen av valutareserven.

Lärdomar från bankkriser i USA och Schweiz

I mars drabbades flera amerikanska banker av finansiella problem och några togs över av den federala myndigheten som bland annat ansvarar för insättningsgarantin. Samma månad köptes Credit Suisse upp av Schweiz största

bank UBS med stöd av en statlig kreditgaranti. Det här ledde till att vi fick svara på frågor om vad som händer vid ett liknande scenario i Sverige. Riksgälden arbetade under slutet av året med att färdigställa en riksgäldskommentar om vårens bankkriser för publicering i början av 2024.

Första resolutionsplanen för Nasdaq Clearing

Riksgälden tog fram en första resolutionsplan för Nasdaq Clearing, den enda centrala motparten i Sverige. Nasdaq Clearing omfattas av det nya regelverket för resolution av centrala motparter. I resolutionsplanen har vi bland annat fastställt vilken strategi och vilka verktyg och åtgärder vi kan använda om den centrala motparten skulle riskera att gå i konkurs.

Effektivare inrapportering för bankerna

Bankerna började rapportera in sina uppgifter för resolutionsavgift och insättningsgarantiavgifterna digitalt via Finansinspektionen, något som tidigare skett manuellt via Riksgälden. Den nya inrapporteringen har gjort arbetet mer effektivt. Under 2023 lanserades också en tjänst som gör det möjligt att få utbetalningar digitalt vid ersättning från insättningsgarantifonden.

Riksgälden och Världsbanken arrangerade global skuldkonferens

Den 31 maj till den 1 juni 2023 arrangerade vi Government Borrowers Forum tillsammans med Världsbanken. Evenemanget innebar två dagar med presentationer, tal och panelsamtal där representanter från skuldkontor runt om i världen fick möjlighet att träffas och diskutera frågor som rör statsskuldshävaltning. Det gav möjlighet till värdefullt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Utökat ansvar för anmälan av utbetalning vid ersättningsfall

Den 1 juni tog Riksgälden över hela ansvaret för anmälan av utbetalningskonton till insättningsgarantin vid ersättningsfall från Bankgirot, för både sparare med och utan bank-id. Många bankkunder har bank-id och i händelse av en bankkonkurs behöver de bara gå in på Riksgäldens webbplats, legitimera sig med bank-id och anmäla ett konto i en annan bank dit de vill att Riksgälden ska betala ut garantin.

Nya uppdrag kopplade till kärnavfallsfinansiering

Ett nytt uppdrag är att vi ska utreda vilka möjliga och lämpliga finansieringsformer som finns för kostnader som uppstår vid hanteringen av det så kallade historiska avfallet som uppstått före den 30 juni 1991. Vi ska även utreda förutsättningarna att ge statliga finansiella bidrag för att ta hand om det historiska avfallet eller delar av det. Den första delen av uppdraget redovisades till regeringen i september 2023, den andra delen ska redovisas under 2024.

Riksgälden lämnade även förslag till regeringen på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för reaktorinnehavare för perioden 2024–2026.



Riksgälden tog fram en första resolutionsplan för en central motpart.

Ny uppgift om tillstånd till gruvverksamhet

Riksgälden har sedan den 1 juli 2023 i uppgift att förse mark- och miljödomstolen med underlag i fråga om säkerheter vad gäller finansiell tillgång vid beslut om tillstånd till gruvverksamhet. Det innebär att vi ska lämna in ett första yttrande i fråga om beräkningen av säkerheternas storlek, och ett andra yttrande i fråga om godtagandet av dem.

Riksgälden hanterade förhöjd terrorhotnivå

I augusti höjde Säkerhetspolisen terrorhotnivån i Sverige till den näst högsta nivån. Orsaken var ett försämrat läge vad gäller attentatshot mot Sverige och bedömningen att det ökade hotet kommer att bestå under en längre tid. För Riksgälden som myndighet innebar det att vi fortsatte vidta åtgärder inom det förebyggande säkerhetsarbetet.

Fortsatt arbete för att motverka cyberhot

Riksgälden tilldelades utökat anslag för att motverka cyberhot och kunna verka under höjd beredskap. Vi fortsatte under året att arbeta med operativa analyser och vi identifierade och vidtog robusthetshöjande åtgärder. Syftet är att minska risker i verksamheterna, inklusive risker kopplat till informations-säkerhetsområdet.

Samverkansövningar för ökad civil beredskap

För att fortsatt stärka den civila beredskapen inom den finansiella sektorn deltog Riksgälden i samverkansövningar kopplat till höjd beredskap. Övningarna leddes av Finansiella stabilitetsrådet och FSPOS (Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkan).

Ny vision och nya strategiska målområden som stöd för en effektivare myndighet

Den 13–15 september hölls konferensen Riksgäldsdagarna för personalen där vi bland annat presenterade en ny vision och nya strategiska målområden som medarbetarna själva varit med och tagit fram under våren. Den nya strategiska riktningen ska stärka myndigheten i utförandet av våra uppgifter och uppdrag genom att utveckla gemensamma arbetssätt, processer och förutsättningar för fortsatt ökat samarbete.

Förberedelser för en tjänsteman i beredskap

Under hösten fattade regeringen beslut om att Riksgälden med start 2 januari 2024 ska ha en tjänsteman i beredskap, TiB. Under slutet av 2023 arbetade vi därför med att implementera en sådan funktion.

Kreditgarantier till gröna investeringar

Den 22 december beslutade Riksgälden att ställa ut kreditgarantier inom programmet för garantier för gröna investeringar. Garantierna avser dels lån till H2 Green Steel för finansiering av en ny anläggning för produktion av grönt stål i Boden, dels lån till utveckling av Northvolts fabrik för batteriproduktion i Skellefteå.



En ny uppgift är att Riksgälden ska lämna yttranden i frågor kopplade till gruvverksamhet.



Riksgälden utfärdade gröna kreditgarantier för två stora industriprojekt.



Riksgäldsdirektören har ordet

Under 2023 sjösatte vi en ny vision och nya gemensamma målområden för att stärka samarbetet och kulturen på Riksgälden. Året präglades av en svagare ekonomisk konjunktur och en ökad hotbild mot Sverige. Stort fokus låg på att arbeta för en stärkt beredskap, framför allt genom att medarbetare fick vidareutbilda sig inom säkerhetsområdet.

Med ett allvarligt geopolitiskt läge och oro på de finansiella marknaderna blir Riksgäldens uppdrag extra tydligt. Vårens bankturbulens i USA och Schweiz gjorde att våra expertkunskaper var efterfrågade, bland annat för att ge svar på vad som händer i Sverige om en bank riskerar att gå omkull.

För att följa utvecklingen och höja beredskapen aktiverade vi vår finansiella krisstab. Riksgälden deltog också på extrainsatta möten i Finansiella stabilitetsrådets regi. Under en period var det dagliga avstämningar såväl internt som med övriga stabilitetsvårdande myndigheter, det vill säga Finansinspektionen och Riksbanken, samt Finansdepartementet.

Flera olika insatser har också gjorts för att dra lärdomar från vårens händelser för att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Under våren deltog vi i diskussioner via olika internationella arbetsgrupper, bland annat inom ramen för det arbete som drivs av den G20-ledda organisationen Financial Stability Board (FSB).

Även om 2023 innebar ännu ett år med överskott i statsfinanserna bidrar den svaga ekonomiska konjunkturen till att vi räknar med ett negativt budgetsaldo under både 2024 och 2025. Visserligen innebär det att statsskulden växer under samma period, men den fortsätter att vara låg i ett historiskt och internationellt perspektiv.

Riksgäldsdagarna – ett forum för att utvecklas tillsammans

År 2023 var det första året då vi inte behövde anpassa våra arbetssätt till coronapandemin. Det innebar att vi kunde bjuda in alla medarbetare till en fysisk konferens, "Riksgäldsdagarna", som ägde rum den 13–15 september. Medarbetarna deltog en dag var och med stort engagemang när vi lanserade en ny vision och strategisk riktning som vi tillsammans hade format under våren. Den nya riktningen gäller för 2024–2027 och innehåller fyra målområden som syftar till att effektivisera styrningen av myndigheten. Under året välkomnade vi glädjande nog även många nya medarbetare till Riksgälden.



Riksgäldens nya vision: Tillsammans för en stabil ekonomi – nu och i framtiden.

Förhöjd terrorhotnivå och IT-attacker

I augusti höjde Säkerhetspolisen terrorhotnivån i Sverige från ett förhöjt till ett högt hot, vilket ledde till att vi såg över våra kontinuitetsplaner och rutiner. Riksgälden arbetar sedan en tid tillbaka med att stärka sin förmåga. Regeringen beslutade 2022 att tillföra myndigheten ytterligare medel för att förstärka det civila försvaret och motverka cyberhot. Vi har satsat tilldelade resurser på att stärka förmågan inom säkerhetsområdet, men behoven för att klara de krav som nya hot för med sig är fortsatt stora.

Vi arbetar löpande för att stärka skyddet mot exempelvis överbelastningsattacker och lade under året stor vikt vid att öka medarbetarnas kunskap kring IT-relaterade hot och risker. Många medarbetare deltog även i olika samverkansövningar under året och vi fortsatte att utveckla vårt arbete inom beredskapssektorerna Finansiella tjänster och Ekonomisk säkerhet.

Tillsammans för en stabil ekonomi

För att utföra våra uppdrag och uppgifter på ett ändamålsenligt sätt behöver våra medarbetare utvecklas som experter inom de områden som Riksgälden ansvarar för. Vi ska leverera analyser av hög kvalitet och delta i relevanta nätverk för att stärka både vår externa samverkan och vårt samarbete internt på Riksgälden.

Vi vill säkerställa att våra resurser och kompetenser används effektivt och att alla medarbetare kan vara med och bidra till våra mål. Då behöver målen vara tydliga och väl förankrade så att vi har en samsyn kring dem.

Jag är stolt och tacksam över det viktiga arbete som alla medarbetare lade ned under året för att forma våra strategiska målområden och formulera en enkel och kärnfull vision: Tillsammans för en stabil ekonomi – nu och i framtiden.

Karolina Ekholm
Riksgäldsdirektör



Organisation och styrning

Riksgälden har arbetat fram nya strategiska målområden och en ny vision under året. De ska göra verksamhetsplaneringen mer effektiv och underlätta styrningen av verksamheten.

Riksgäldens mål och vision

Riksdagen beslutar om de lagar som är grunden för Riksgäldens verksamhet. Regeringen beslutar om förordningar och regleringsbrev som styr Riksgäldens verksamhet, våra mål och hur resultaten ska rapporteras. Regeringen utser ledamöterna i Riksgäldens styrelse och ledamöterna i resolutionsdelegationen.

Nya strategiska målområden

Riksgälden formulerade under 2023 nya strategiska målområden som utgår från riksdagens och regeringens beslut om uppgifter och inriktning. De nya målområdena och strategierna för att nå dem är:

- **Drivande expertmyndighet:** Främja analys och bidra till utveckling inom våra uppgifter och uppdrag samt stärka samverkan externt och samarbete internt.
- **Attraktiv arbetsgivare:** Erbjuder en arbetsmiljö som skapar förutsättningar för ett hållbart arbetsliv och utvecklingsmöjligheter internt samt öka kännedomen om vår verksamhet hos riktade målgrupper.
- **Hög beredskap:** Upptäcka och förebygga risker och hantera kriser samt hantera förändringar i verksamheten och samverka internt och externt.
- **Hållbar och effektiv organisation:** Arbeta och samarbeta i tydliga processer, höja kompetensen och ta tillvara medarbetarnas potential samt tillämpa ett kommunikativt ledarskap som bygger på tillit och självledarskap.

De strategiska målområdena utgör stöd för avdelningarnas och enheternas verksamhetsplanering. Vår nya vision från 2023, "Tillsammans för en stabil ekonomi – nu och i framtiden", ska fungera som riktmärke och genomsyra vårt arbete.

Fyra uppdragsavdelningar

Uppdragsverksamheten är indelad i fyra avdelningar utifrån regeringens uppgifter och uppdrag till Riksgälden: Skuldförvaltning, Finansiell stabilitet, Statens internbank och Garanti och finansiering. Därutöver finns avdelningarna Ekonomisk analys, IT, Stab samt Styrning och verksamhetsstöd. Avdelningschefer leder verksamheten inom avdelningarna. Avdelningarna är indelade i enheter som leds av enhetschefer.

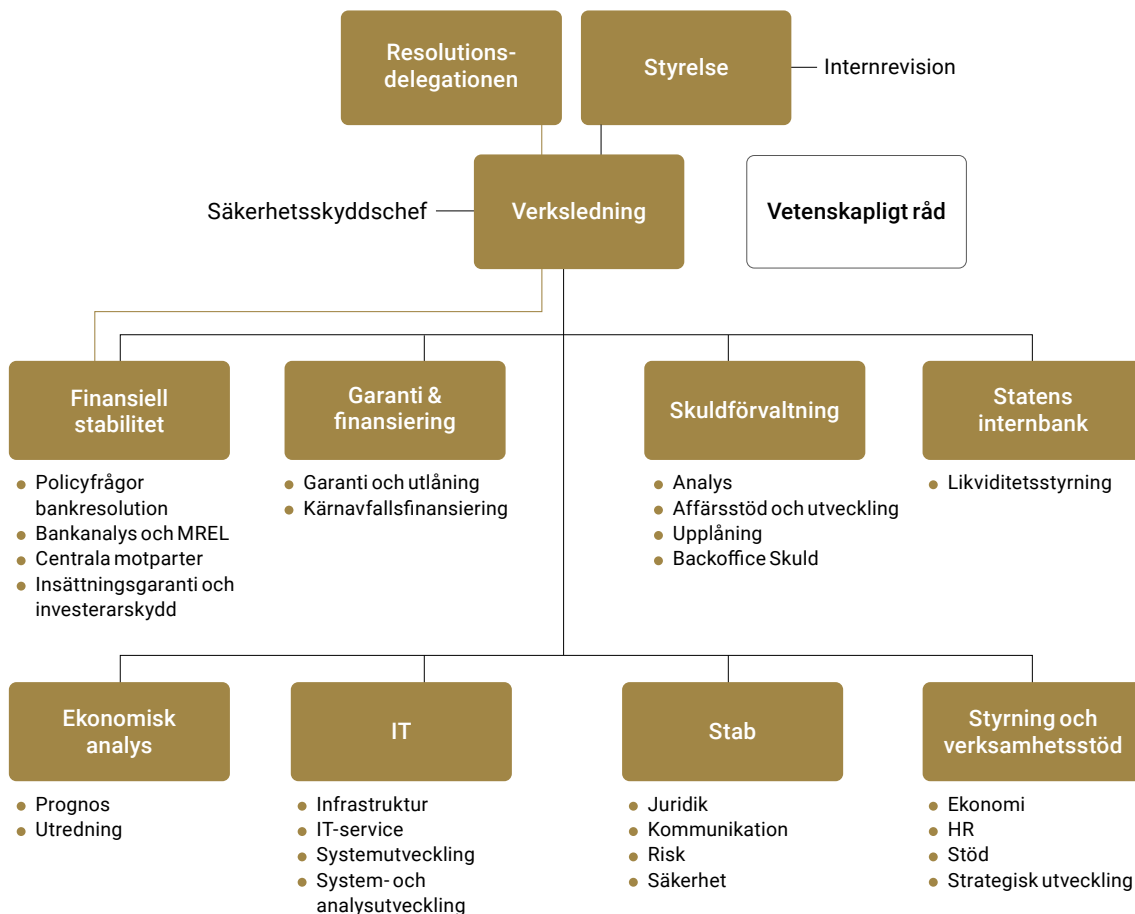
Organisationsförändringar under 2023

Nya avdelningschefer på två avdelningar

Avdelningen Finansiell stabilitet (tidigare Finansiell stabilitet och konsumentskydd) fick en ny tillförordnad avdelningschef och rekryteringen av en ny avdelningschef till Garanti och finansiering avslutades.

Förändringar på backoffice

Enheten Backoffice delades upp för att komma närmare kärnverksamheterna. Några medarbetare flyttade till befintliga enheter och en ny enhet med sex medarbetare, Backoffice Skuld, bildades på avdelningen Skuldförvaltning.



Riksgäldens miljöledningsarbete

Riksgäldens miljöarbete utgår från förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. Under 2023 fortsatte arbetet med att förbättra myndighetens miljöprestanda, främst inom områdena brandskydd, energiförbrukning och upphandling, som är de områden där Riksgälden bedöms ha störst miljöpåverkan.

Riksgäldens styrelse ansvarar för verksamheten

Regeringen utser Riksgäldens styrelse. Under 2023 utsågs Pål Bergström, vd för Sjunde AP-fonden (AP7), till ny vice ordförande och Lena Nyberg, överdirektör på Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), till ny ledamot.

Styrelsen ska se till att verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt. Den beslutar om arbetsordning, verksamhetsplan, årsredovisning, förslag till riktlinjer för statsskuldens förvaltning och i andra frågor som är av större betydelse eller principiell karaktär.

Styrelsen ska också säkerställa att det finns en betryggande intern styrning och kontroll. Inom Riksgälden finns en internrevisor som rapporterar direkt till styrelsen. Under andra halvåret har vi haft en konsult som ansvarat för internrevisionen i väntan på en ny internrevisionschef. Styrelsen har ett revisionsutskott som leds av styrelsens vice ordförande. Ytterligare en styrelseledamot och riksgäldsdirektören ingår i revisionsutskottet.

Vid styrelsens möten närvarar två arbetstagarrepresentanter från SacoS och ST.



Gunilla Nordlöf
(ordförande)
Generaldirektör
E-hälsomyndigheten
Tillträdde 2020



Pål Bergström
(vice ordförande)
Vd för Sjunde
AP-fonden (AP7)
Tillträdde 2023



Inga-Lill Askersjö
Justitieråd Högsta
förvaltningsdomstolen
Tillträdde 2020



Karolina Ekholm
Riksgäldsdirektör



Rikard Forslid
Professor
Stockholms universitet
Tillträdde 2016



Linda Haggren
Justitieråd Högsta
förvaltningsdomstolen
Tillträdde 2022



**Ylva Hedén
Westerdahl**
Prognoschef
Konjunkturinstitutet
Tillträdde 2017



Lena Nyberg
Överdirektör på
Totalförsvarets
forskningsinstitut (FOI)
Tillträdde 2023



Nils Öberg
Generaldirektör
Försäkringskassan
Tillträdde 2017

Verksledning och ledningsgrupp

Riksgäldens verksledning består av riksgäldsdirektören, den biträdande riksgäldsdirektören och chefsjuristen.

Riksgäldsdirektören leder ledningsgruppen. Den består av den biträdande riksgäldsdirektören, chefsjuristen och avdelningscheferna. Även kommunikationschefen och säkerhetsskyddschefen deltar på mötena. Ledningsgruppen ska stötta riksgäldsdirektören i arbetet med att styra myndigheten. Gruppen har bland annat till uppgift att bereda och diskutera strategiska frågeställningar och övergripande beslut som fattas av riksgäldsdirektören.

Resolutionsdelegationen

Resolutionsdelegationen är ett särskilt beslutsorgan för frågor som Riksgälden ska pröva enligt bland annat lagen om resolution, EU-förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter, lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden, lagen om insättningsgaranti samt lagen om investerarskydd. Beslut fattas i frågor som är av principiell karaktär eller av större betydelse eller avser föreskrifter.

Resolutionsdelegationen fastställer en arbetsordning inom sitt ansvarsområde. Riksgäldens styrelse ansvarar för att resolutionsdelegationen tilldelas medel och resurser i övrigt för sin verksamhet, att den verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt och att den redovisas på ett tillförlitligt sätt.

Resolutionsdelegationen bestod under 2023 av riksgäldsdirektör Karolina Ekholm (ordförande), Helena Thunander Holmstedt (vice ordförande), strategisk rådgivare på Försvarsmakten, Linda Haggren, justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen, Göran Lind, tidigare rådgivare till Riksbankens direktion, och Magnus Ugglå, före detta bankdirektör.

Vetenskapligt råd

Riksgälden har även ett vetenskapligt råd med externa ledamöter från akademien som bidrar med särskild vetenskaplig kompetens inom Riksgäldens ansvarsområden. Under 2023 hölls ett möte med det vetenskapliga rådet den 12 december. Det är riksgäldsdirektören som leder rådets möten och rådet består av fem ledamöter: Marieke Bos, docent i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, Roine Vestman, docent i nationalekonomi vid Stockholms universitet, Peter Englund, professor emeritus i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm, Nils Gottfries, professor i nationalekonomi vid Uppsala universitet och Anna Larsson Seim, professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet.



Skuldförvaltning

Statens budget visade återigen ett överskott och statsskuden fortsatte därmed att minska. Riksgälden behövde trots det öka upplåningen jämfört med 2022 eftersom budgetöverskottet krympte mellan åren. Marknadsaktörernas förtroende för Riksgäldens upplåningsverksamhet stärktes under 2023.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden tar upp och förvaltar lån för statens räkning enligt regler i budgetlagen och riktlinjer från regeringen. Målet är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskuden och samtidigt beakta risken i förvaltningen.

Riksgälden lånar för att finansiera underskott i statens budget genom att sälja statspapper, främst obligationer. När en obligation förfaller betalar vi tillbaka pengarna till den som äger obligationen. Sedan lånar vi på nytt genom att sälja nya obligationer. Om statsbudgeten i stället visar överskott behöver Riksgälden inte ta upp nya lån när gamla förfaller och då minskar statsskuden.

I Riksgäldens uppgifter ingår också att ansvara för statens likviditetsförvaltning, det vill säga att hantera statens kassa. Likviditetsförvaltningen ska bedrivas effektivt och på ett sådant sätt att staten alltid kan fullgöra sina betalningar. Riksgälden lämnar i samband med årsredovisningen även rapporten "Statsskudens förvaltning – underlag för utvärdering", där vi följer upp verksamheten mer djupgående.

Överskott för staten och minskad statsskuld

Statens budgetsaldo slutade på plus för tredje året i rad. Det innebär att staten har haft överskott alla år från 2016 och framåt med undantag av 2020 då coronapandemin bröt ut. Överskottet minskade dock från 164 miljarder kronor 2022 till 19 miljarder kronor 2023 (se tabell 1).

Den främsta förklaringen till att överskottet minskade är att föregående års inbetalningar av kapacitetsavgifter till Svenska kraftnäts konto i Riksgälden följdes av utbetalningar av elprisstöd under 2023. Det gav ett lägre bidrag från Riksgäldens nettoutlåning till budgetsaldot 2023 jämfört med 2022. Även statens primärsaldo, det vill säga skillnaden mellan inkomster och utgifter exklusive Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningar på statsskulden, blev lägre. Det förklarades huvudsakligen av att utdelningar från statens aktier var lägre än föregående år, samt att det skedde stora utbetalningar av kommunalskatt avseende 2021 från staten till kommuner och regioner.

Tabell 1. **Statens budgetsaldo**

Miljarder kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Primärsaldo ¹	65	-173	3	78	31
Riksgäldens nettoutlåning ² (-)	-69	28	-74	-112	-20
Räntor på statsskulden (-)	22	19	-1	27	32
Budgetsaldo³	112	-221	78	164	19
Budgetsaldo exkl. Riksbanken⁴	45	-215	21	102	-42

¹ Primärsaldot är statens inkomster minus utgifter exklusive Riksgäldens nettoutlåning och räntebetalningar.

² Riksgäldens nettoutlåning utgörs i huvudsak av nettoförändringar av myndigheters lån och placeringar hos Statens internt bank. Nettoutlåningen påverkar budgetsaldot (nettolånebehovet) och statsskulden, men omfattas inte av det statliga utgiftstaket. Parentes med minustecken visar att nettoutlåningen är en utgiftspost, liksom posten räntor på statsskulden. En siffra med positivt tecken innebär därmed ett lägre budgetsaldo, medan negativt tecken innebär ett högre budgetsaldo.

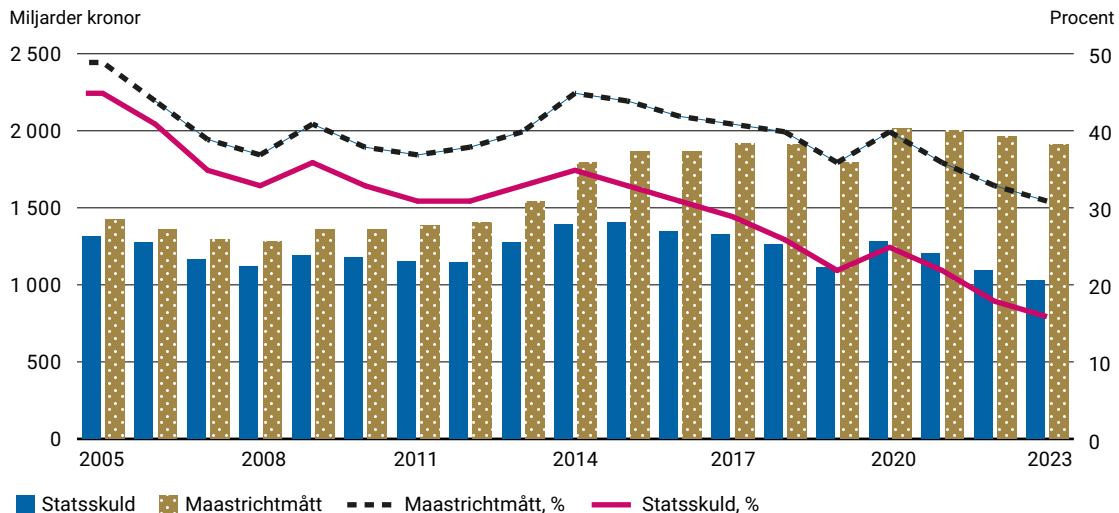
³ Budgetsaldot med omvänt tecken är statens nettolånebehov.

⁴ Avser Riksgäldens vidareutlåning till Riksbanken för finansiering av valutaservisen.

Riksgälden räknade i årets första prognos i februari med ett underskott på 42 miljarder kronor i statens budget för 2023 och därmed en ökad statsskuld. Under året utvecklades budgetsaldot starkare än väntat, vilket främst förklarades av högre skatteinkomster än vi räknat med.

Statsskulden sjönk från 1 093 miljarder kronor i slutet av 2022 till 1 028 miljarder kronor i slutet av 2023 (se diagram 1). Det motsvarar en minskning från 18 procent av BNP till 16 procent, baserat på Riksgäldens senaste prognos för BNP (det fanns ännu inget helårsutfall publicerat när årsredovisningen färdigställdes). Vi får gå tillbaka till mitten av 1960-talet för att hitta en så låg statsskuld mätt som andel av BNP. Hela den offentliga sektorns skuld – den så kallade Maastrichtskulden – var enligt Riksgäldens beräkning 31 procent av BNP i slutet av 2023. Det är i den undre delen av intervallet för skuldankaret i det finanspolitiska ramverket som är på 35 procent $\pm$ 5 procentenheter.

Diagram 1. Sveriges statsskuld



Anmärkning: För 2023 baseras andelarna på Riksgäldens BNP-prognos eftersom utfallet ännu inte publicerats. Maastrichtskulden vid slutet av året är beräknad av Riksgälden eftersom det inte heller finns något utfall publicerat för den än.

Källa: Riksgälden och SCB

FAKTA

OLIKA TYPER AV STATSPAPPER

Riksgälden lånar för statens räkning genom att emittera (ge ut) statspapper på räntemarknaden. Vi emitterar olika instrument med olika löptider, i såväl kronor som utländsk valuta.

Upplåningen i kronor sker framför allt via:

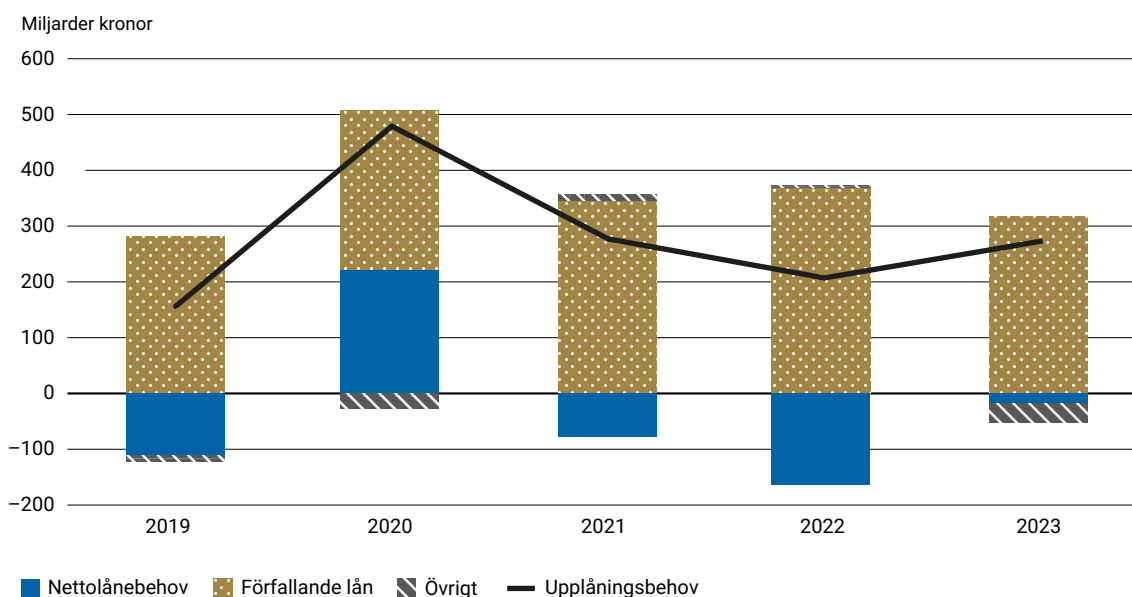
- **Nominella statsobligationer.** Värdepapper som ger en årlig kupongränta. Riksgälden prioriterar över tid nominella statsobligationer framför andra instrument eftersom det är den viktigaste finansieringskällan. När vi ger ut obligationerna är löptiden minst ett år, men vanligen två, fem eller tio år.
- **Realobligationer.** Värdepapper som ger en fast real ränta och därmed en ersättning för inflation. Löptidsmässigt matchar Riksgälden vanligtvis nya realobligationer med nominella statsobligationer, för att underlätta handel mellan instrumenten och på så sätt försöka skapa likviditet.
- **Statsskuldväxlar.** Korta värdepapper med löptid på normalt upp till 12 månader. Dessa använder Riksgälden för att parera kortsiktiga svängningar i statens upplåningsbehov.

Riksgälden kan också låna på den internationella marknaden genom att ge ut värdepapper med kort löptid eller obligationer. Denna lånekanal bidrar till god beredskap eftersom vi här har möjlighet att låna stora belopp på kort tid.

Ökat upplåningsbehov finansierades med korta lån

De nya lån som Riksgälden tar upp går dels till att finansiera statens nettolånebehov (budgetsaldot med omvänt tecken), dels till att betala tillbaka gamla lån som förfaller i statsskulden. Eftersom det var ett överskott i statsfinanserna 2023 var nettolånebehovet negativt, vilket innebär att statsskulden minskade. Sett över året lånade Riksgälden därmed bara till att ersätta lån som förföll. Jämfört med 2022 ökade dock det totala upplåningsbehovet på grund av att överskottet i statsbudgeten minskade (se diagram 2).

Diagram 2. Statens upplåningsbehov



Anmärkning: Nettolånebehovet är budgetsaldot med omvänt tecken. I posten övrigt ingår bland annat en justering för att nettolånebehovet redovisas på likviddag medan upplåning och statsskuld redovisas på affärsdag.

Riksgälden finansierade det ökade upplåningsbehovet under 2023 med statsskuldväxlar och andra kortfristiga lån (se penningmarknadsupplåning i tabell 2). Vi höjde även utbudet av nominella statsobligationer från 2 miljarder kronor till 2,5 miljarder kronor per auktion i augusti, men den årliga emissionsvolymen låg på ungefär samma nivå som under 2022. Upplåningen i realobligationer var oförändrad.

Tabell 2. Upplåning fördelad på olika marknader och skuldinstrument

Skudslag	2019	2020	2021	2022	2023
Statsskuldväxlar	20	173	107	65	123
Likviditetsförvaltningsinstrument	81	132	68	89	97
Total upplåning penningmarknad	101	305	176	154	220
Nominella statsobligationer	30	100	83	46	45
Realobligationer	8	13	21	9	9
Gröna obligationer	0	20	0	0	0
Obligationer i utl. valuta	19	43	0	0	0
Totalt upplåning kapitalmarknad	57	176	103	55	53
Total upplåning	158	481	279	209	273

Anmärkning: Beloppet för statsskuldväxlar avser utestående stock vid utgången av året.

Under året förföll den sista av de valutaobligationer som Riksgälden sedan 2009 har gett ut för Riksbankens räkning, vilket innebar en återbetalning på drygt 60 miljarder kronor nominellt som stärkte budgetsaldot med lika mycket. Dessa lån tog Riksgälden upp för att Riksbanken skulle förstärka valutareserven, men Riksbanken beslutade 2021 att i stället finansiera valutareserven på egen hand. Vi gav inte ut någon valutaobligation för egen räkning under 2023.

Det upplåningsbehov som återstår efter de planerade emissionerna av obligationer och statsskuldväxlar hanterar Riksgälden inom likviditetsförvaltningen. Här handlar det om att finansiera kortfristiga kassaunderskott eller placera kassaöverskott på penningmarknaden. Under 2023 behövde vi låna i genomsnitt 35 miljarder kronor per dag i likviditetsförvaltningen, jämfört med 37 miljarder kronor per dag 2022. Periodvis under året hade vi även relativt stora överskott att hantera. Överskotten placerades huvudsakligen i riksbankscertifikat och certifikat med kort löptid i utländsk valuta.

Ny vidareutlåning till Riksbanken för IMF-åtaganden

Under 2023 började Riksgälden låna ut medel till Riksbanken som de ska använda för att finansiera Sveriges åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF). Vidareutlåningen regleras i den nya riksbankslagen som började gälla den 1 januari 2023. Totalt lånade vi ut motsvarande 2,6 miljarder kronor för detta ändamål. Enligt riksbankslagen ska Riksgälden ta ut en ränta för vidareutlåningen som motsvarar den ränta som IMF betalar till Riksbanken. Utlåningen ger även upphov till en valutaexponering som Riksgälden eliminerar med hjälp av derivatkontrakt.

Redovisningen av statliga gröna obligationer ligger fast

Riksgälden har inte emitterat några gröna obligationer sedan 2020 och därmed finns ingen ny emissionslikvid till berättigade gröna utgifter att redovisa. Allokeringen från emissionen 2020 rapporterade Riksgälden i årsredovisningen för 2021 och den gäller fortfarande. Vi ska enligt vårt regleringsbrev redovisa och följa upp emissionslikvid och berättigade gröna utgifter i enlighet med ramverket för statliga gröna obligationer.

Övertecknade auktioner och något bättre likviditet

Riksgäldens regelbundna auktioner av obligationer och statsskuldväxlar utgör den så kallade primärmarknaden för statspapper. De statspapper som återförsäljarna köper i auktionerna kan säljas vidare på andrahandsmarknaden.

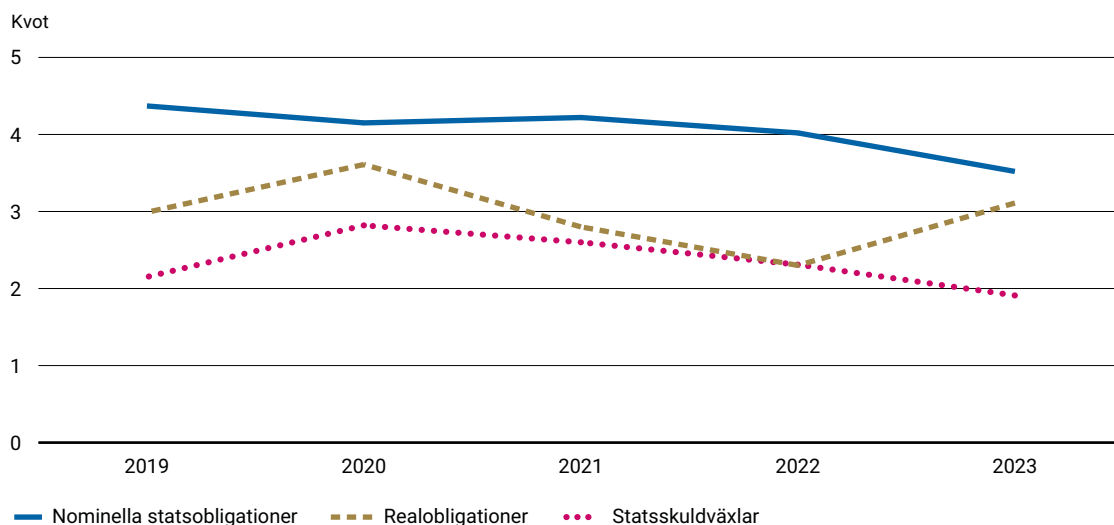
Övertecknade auktioner i statsobligationer

Teckningskvoterna i auktionerna, det vill säga budvolymen delat med den erbjudna volymen, för nominella statsobligationer var i genomsnitt lägre under 2023 än under 2022. Men efterfrågan översteg fortsatt utbudet i auktionerna och den genomsnittliga teckningskvoten var hög i ett historiskt perspektiv. För de nominella statsobligationerna var teckningskvoten 3,5 i genomsnitt 2023 och Riksgälden sålde dem till en genomsnittlig ränta på 2,6 procent.

Alla auktionerna av realobligationer var övertecknade under 2023 men efterfrågan var varierad. Den genomsnittliga teckningskvoten ökade till 3,1 från 2,3 året innan.

För statsskuldväxlar sjönk kvoten till 1,9 från 2,3. Två auktioner blev undertecknade och skurna, vilket innebär att Riksgälden valde bort vissa bud (se diagram 3).

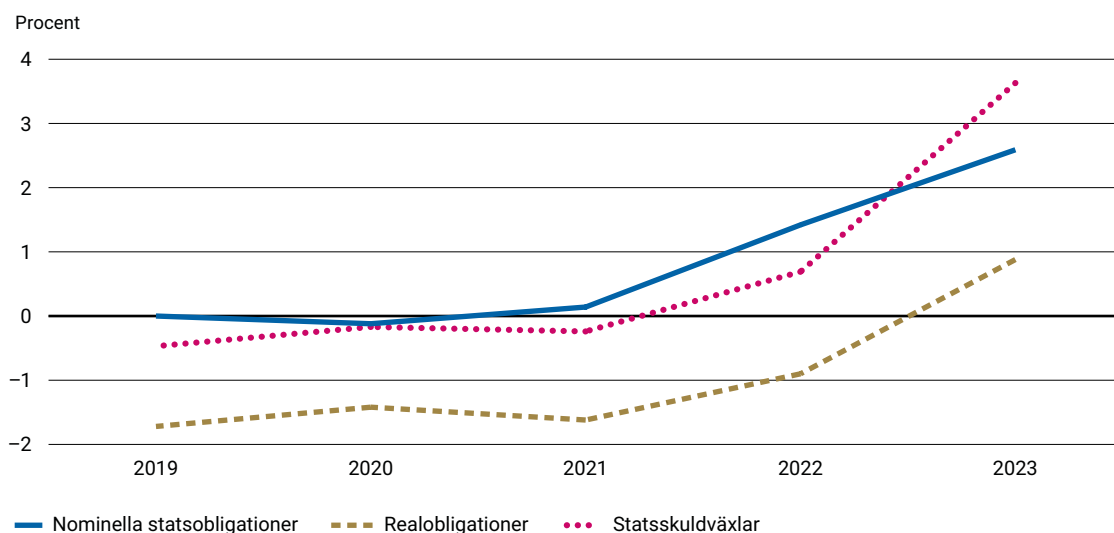
Diagram 3. Genomsnittlig teckningskvot i auktionerna av statspapper



Anmärkning: Budvolym i relation till erbjuden volym i genomsnitt i auktionerna under året. Enbart emissioner. Byten och uppköp är inte med.

Den genomsnittliga emissionsräntan i auktionerna 2023 var högre än 2022 mot bakgrund av stigande marknadsräntor. Diagram 4 visar utvecklingen av den genomsnittliga emissionsräntan för respektive statspapper.

Diagram 4. Genomsnittlig emissionsränta i auktionerna av statspapper



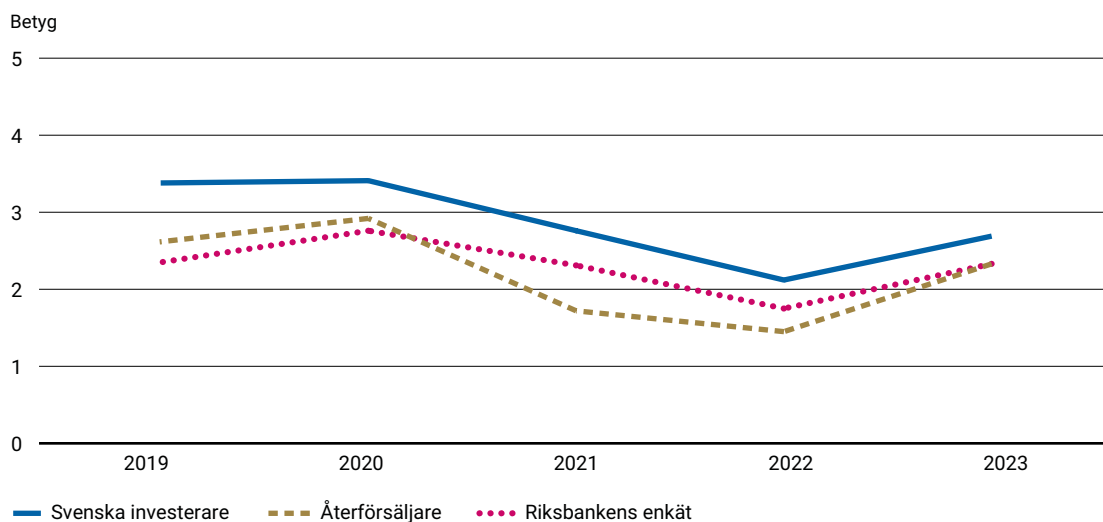
Anmärkning: Enbart emissioner. Byten och uppköp är inte med. För realobligationer redovisas realränta.

Något förbättrad likviditet på statsobligationsmarknaden

En väl fungerande andrahandsmarknad med god likviditet är en viktig faktor för att attrahera investerare till svenska statspapper och hålla nere den långsiktiga kostnaden för statsskulden. Resultatet från en enkätundersökning som Riksgälden låter göra årligen visar att marknadsaktörerna upplevde att likviditeten på andrahandsmarknaden förbättrats något under året. Såväl Riksgäldens återförsäljare som svenska investerare gav emellertid fortsatt betyget underkänt (lägre betyg än 3) till likviditeten på andrahandsmarknaden både för nominella statsobligationer och realobligationer.

Diagram 5 visar genomsnittet av betygen för likviditet med avseende på volym och spread för nominella statsobligationer. I diagram 5 framgår också resultatet av Riksbankens finansmarknadsenkät. Det är en annan undersökning där marknadsaktörerna får sätta betyg på likviditeten på andrahandsmarknaden. Även det resultatet visar att marknadsaktörerna var mindre pessimistiska.

Diagram 5. Upplevd likviditet på marknaden för nominella statsobligationer



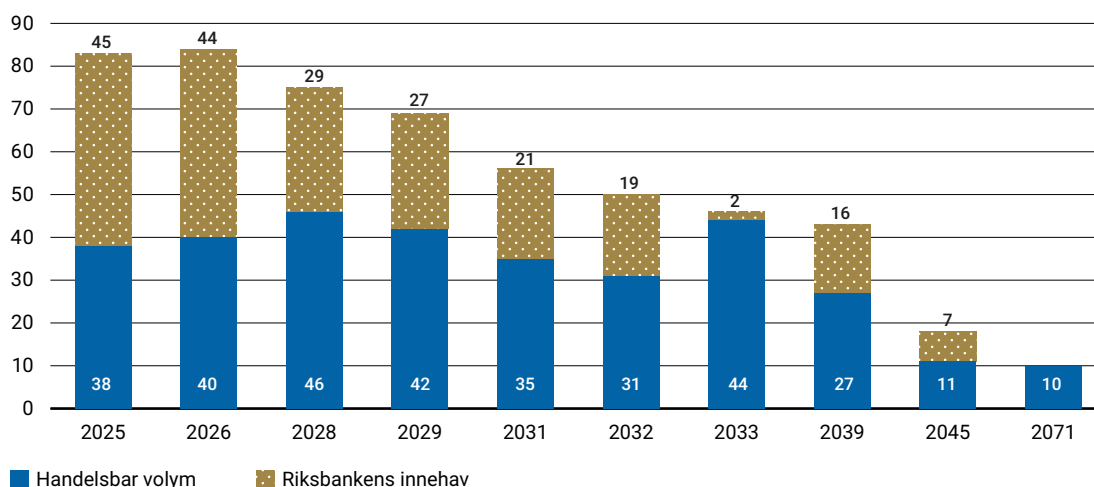
Anmärkning: Betyg för likviditeten i termer av volym och spread mätt i årlig undersökning av Kantar Prospera. Betygsskala 1–5, där 4 och högre tolkas som utmärkt och lägre än 3 som underkänt. Diagrammet visar genomsnittet av betygen för spread och volym. Riksbanken genomför en undersökning två gånger om året. Här visas ett årligt genomsnitt av resultaten.

Källa: Riksgälden och Riksbanken

I båda undersökningarna anger flera marknadsaktörer att en bidragande orsak till att de upplevde att likviditeten var något bättre än tidigare år var att Riksbanken i april började sälja sina innehav av nominella och reala statsobligationer. Det resulterade i sin tur i att den handelsbara volymen ökade under året. Diagram 6 visar Riksbankens innehav av de utestående nominella statsobligationerna vid slutet av 2023 och hur stor volym som var tillgänglig för handel. Riksbanken planerar att fortsätta försäljningarna men de äger fortsatt en stor del av den utestående stocken av statsobligationer efter de senaste årens obligationsköp.

Diagram 6. Utestående nominella statsobligationer och Riksbankens ägande

Miljarder kronor



Anmärkning: Utestående volym uttryckt i nominellt belopp för respektive statsobligation med förfalloår enligt x-axeln. Riksbankens innehav rapporteras i enlighet med Riksgäldens affärsdagsredovisning för statsskuden

Källa: Riksbanken och Riksgälden

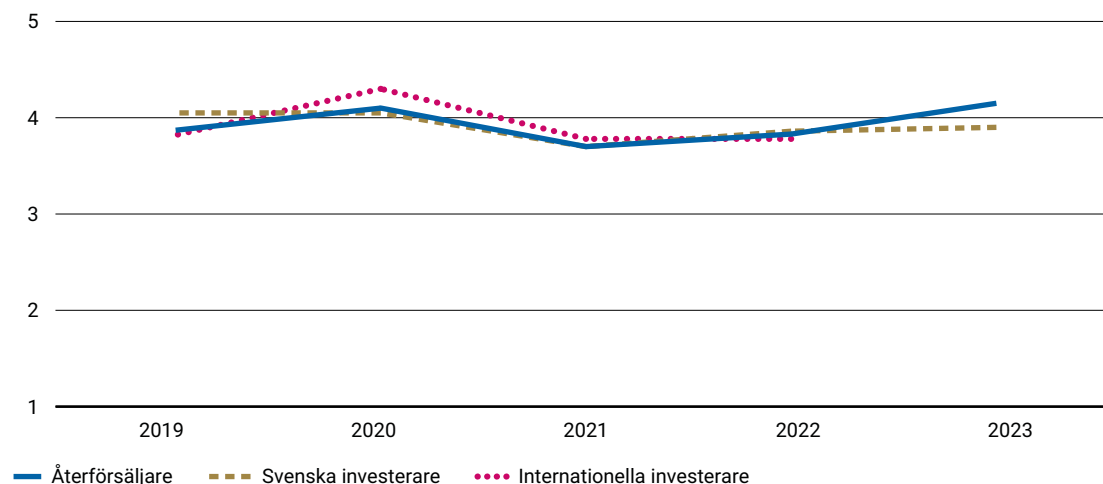
Marknadsaktörerna har fortsatt högt förtroende

Riksgäldens årliga enkätundersökning med återförsäljare och investerare är också ett viktigt underlag för att mäta förtroendet för vår upplåningsstrategi och hur vi genomför den. Strategin för att attrahera investerare till svenska statspapper handlar om att kommunicera och agera på ett transparent och förutsägbart sätt och att bidra till en väl fungerande marknad.

I 2023 års undersökning stärktes förtroendet för Riksgälden bland återförsäljarna och svenska investerare. Utvecklingen av det sammanvägda betyget för respektive svarsgrupp visas i diagram 7.

Diagram 7. Sammanvägd bedömning av Riksgäldens strategier och agerande

Betyg



Anmärkning: Viktat profilvärde enligt årlig undersökning av Kantar Prospera. Skala 1–5 där 4 och högre tolkas som utmärkt och lägre än 3 som underkänt. Betyg från internationella investerare saknas för 2023 på grund av för få svar.

Resultatet visar en bred uppgång i alla strategiska faktorer. Mest förbättrades betygen för marknads-vård, lyhörddhet och ett tydligt och konsekvent agerande. De faktorer som marknadsaktörerna bedömer som mest betydelsefulla är även de som bedöms vara Riksgäldens främsta styrkor.

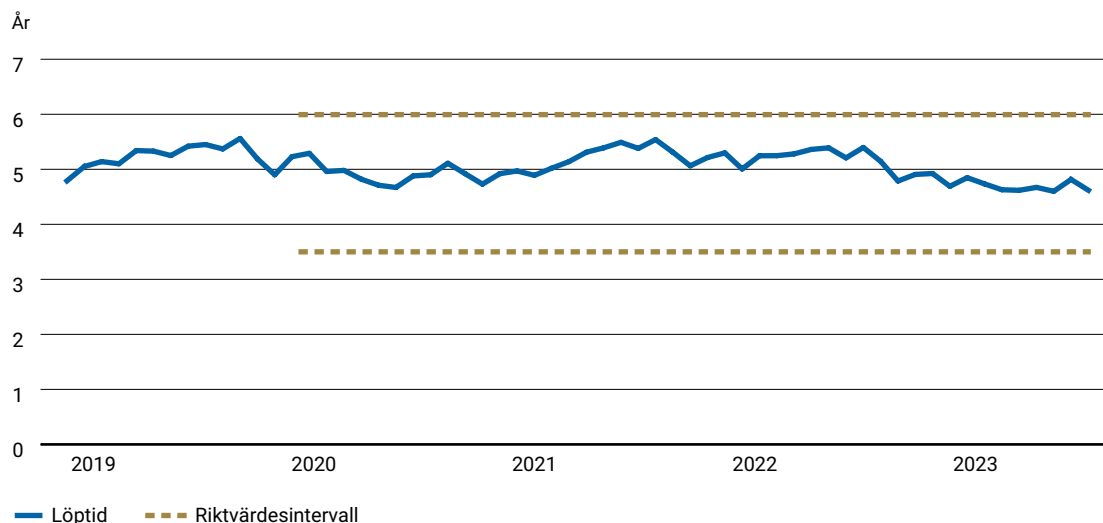
Att ha en bra kontakt med marknadsaktörerna är en viktig del av Riksgäldens upplåningsverksamhet. Under året presenterade vi våra prognoser och planer på investerarräffar i samband med statsupp-låningsrapporterna och hade flera bilaterala möten med både svenska och utländska investerare. Vi åkte även för första gången sedan pandemin till USA för att träffa amerikanska investerare.

En längre redovisning av resultatet av undersökningen finns i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering 2023". Resultat av undersökningen sedan 2004 finns också på Riksgäldens webbplats.

Löptid och sammansättning enligt riktlinjer

Statsskuldens löptid och sammansättning utvecklades i enlighet med regeringens riktlinjer. Statsskuldens löptid, mätt som duration, låg inom styrintervall på 3,5–6 år under året (se diagram 8). Jämfört med föregående år sjönk durationen något. Det beror främst på att löptiden i realskulden fortsatte att falla. Därutöver påverkades durationen i viss mån av högre räntor.

Diagram 8. Statsskuldens löptid

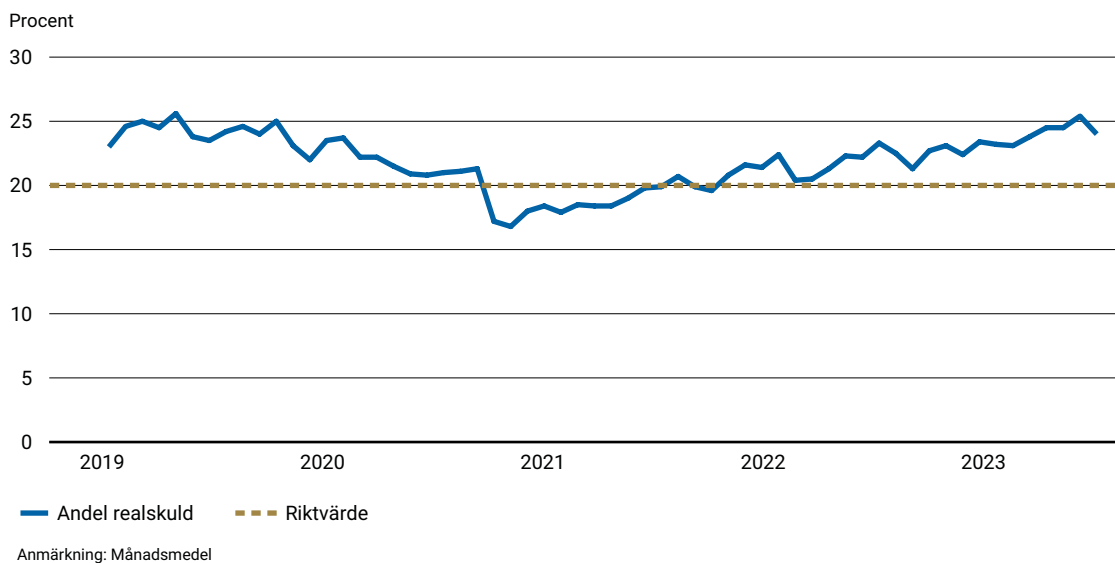


Anmärkning: Löptiden mäts med Macaulayduration.

Andelen realskuld var i genomsnitt 23,4 procent under året och låg därmed över det långsiktiga riktvärdet på 20 procent (se diagram 9). Andelen realskuld påverkas av flera faktorer som emissions-volym, inflationstakt, planerade byten, förfall och statsskuldens storlek. De senaste åren har det framför allt varit hög inflation och sjunkande statsskuld som har bidragit till att höja realandelen. Realskulden räknas upp löpande med inflationen. Även de löpande marknadsvårdande bytena påverkar andelen men bytesvolymerna har varit låga de senaste två åren.

Riktvärdet för realskulden är enligt riktlinjerna långsiktigt eftersom andelen är svår att styra på kort sikt. Riksgälden räknar med att andelen realskuld kommer att ligga över målet fram till 2025 då nästa realobligation förfaller.

Diagram 9. Realskuldens andel av statsskulden

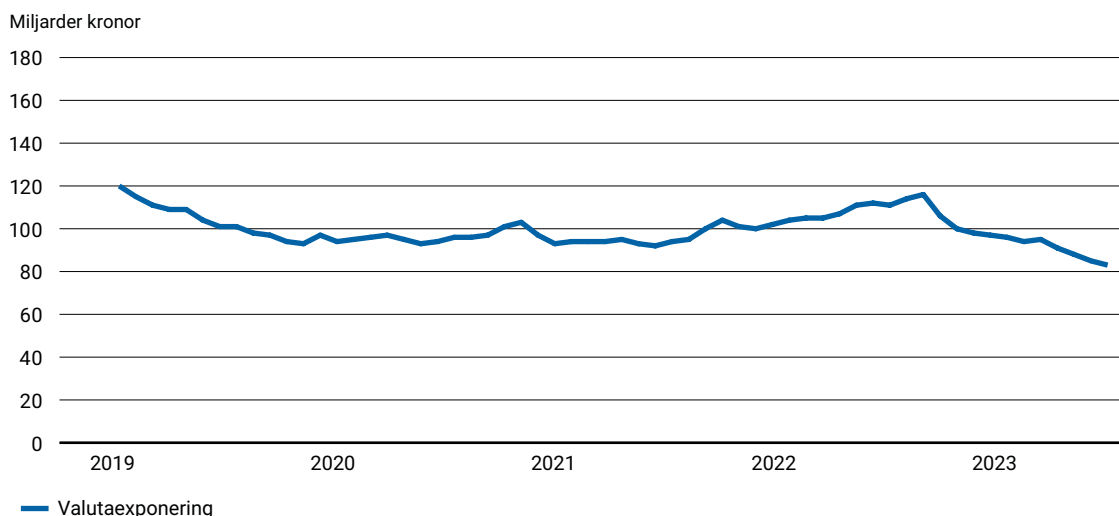


I början av 2023 återupptog Riksgälden avvecklingen av statsskuldens exponering i utländsk valuta efter regeringens riktlinjebeslut. Exponeringen hade då varit oförändrad sedan 2020 i avvaktan på en översyn. Skälet till att vi återupptog avvecklingen var att en uppdaterad analys visade att exponeringen medför högre risk utan att ge systematiska kostnadsfördelar. Avvecklingen ska ske successivt över fyra år och vara helt avslutad vid utgången av 2026.

Under 2023 köpte Riksgälden 1 652 miljoner euro samt 805 miljoner schweiziska franc i syfte att minska statsskuldens valutaexponering.

Vid sidan av den planerade neddragningen av statsskuldens valutaexponering måste vi även hantera löpande betalningar i utländsk valuta som påverkar den totala exponeringen. Det kan handla om betalningar i utländsk valuta inom statsbudgeten men även om betalningar inom förvaltningen av statsskulden. Vi behöver då återföra valutaexponeringen till riktvärdet genom valutaväxlingar. Återförandet görs inte omedelbart utan gradvis. Vid utgången av 2023 uppgick den totala valutaexponeringen till omkring 84 miljarder kronor jämfört med omkring 117 miljarder kronor ett år tidigare.

Diagram 10. Statsskuldens valutaexponering till aktuell valutakurs



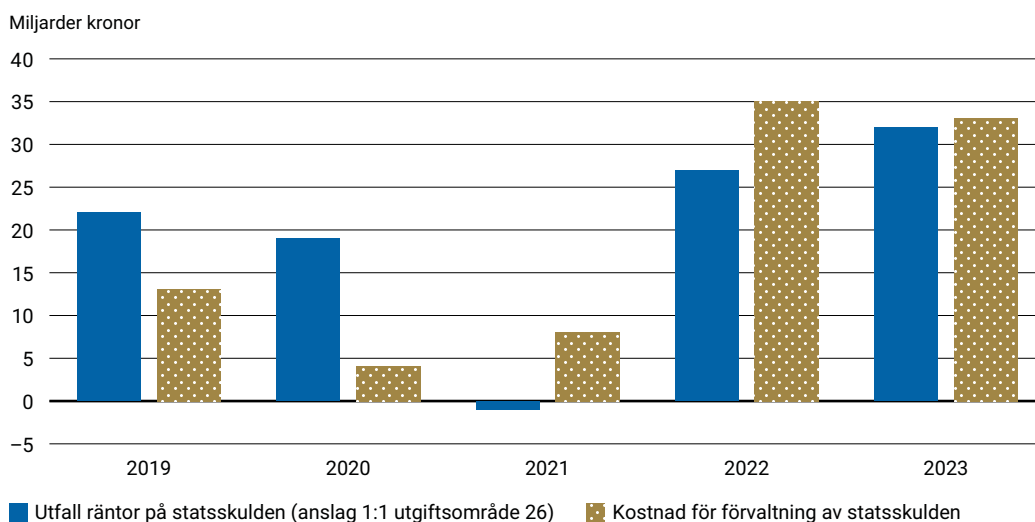
Anmärkning: Exponeringen redovisas som ett månadsgenomsnitt till aktuella valutakurser. Transaktioner inom ramen för positionstagningen och inlåning i utländsk valuta i statens internbank ingår inte i beräkningen av exponeringen.

Utöver regeringens riktlinjer beslutar Riksgäldens styrelse och riksgäldsdirektören om ytterligare regler för statsskuldens förvaltning. Dessa avser bland annat löptidsintervall för enskilda skuldslag som årligen fastställs i en finans- och riskpolicy. Hur löptiden för de enskilda skuldslagen utvecklades under året redovisas i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering".

Kostnaden för statsskulden minskade något

Efter flera år av låga räntekostnader steg kostnaden för statsskulden kraftigt under 2022 mot bakgrund av den höga inflationen och den svagare kronan. Utvecklingen fortsatte under 2023 med hög inflationsuppräkning av realskulden samt förluster på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. Därtill refinansieras statsskulden gradvis till räntenivåer som är avsevärt högre än det senaste decenniet. 2023 uppgick kostnaden till 33 miljarder kronor vilket är 3 miljarder kronor lägre än året innan (se diagram 11).

Diagram 11. Räntor på statsskulden



Anmärkning: Kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen nominellt slutvärde, det mått som redovisas i Riksgäldens resultaträkning. Se avsnittet "Kostnader och anslag" samt not 4 i den finansiella redovisningen.

Liten vinst i den löpande positionstagningen

Riksgälden har mandat att i begränsad utsträckning ta positioner i statsskulden av taktiska skäl, baserat på hur vi bedömer att valutakurser och utländska räntor kommer att utvecklas. Sådana positioner tas i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Vi får inte ta positioner i svenska räntor.

Tabell 3 Resultat för positionstagningen

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt	Genomsnitt
Löpande positionstagning	14	39	16	95	11	175	35
Position för starkare krona ¹	20	278	-101	-268	-	-	-
Positionstagning totalt	34	317	-85	-173	11	105	21

¹ Under 2018 började Riksgälden bygga upp en position för starkare krona mot euro. 2022 fattade styrelsen beslut om att stänga positionen. Resultatet blev en vinst på 3 miljoner kronor, vilket framgick i Riksgäldens årsredovisning 2022.

Riksgäldens löpande positionstagning i utländska räntor och valutor visade ett positivt resultat på 11 miljoner kronor 2023, vilket var en minskning jämfört med föregående år (se tabell 3). Av det riskmandat som regeringen ger i riktlinjerna utnyttjade vi bara en liten del under året.

Resultatet för Riksgäldens positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. Under åren 2019–2023 var det genomsnittliga resultatet för den löpande positionstagningen 35 miljoner kronor per år.

SNABBAKTA

RIKSGÄLDENS FYRA PRINCIPER ATT REDOVISA RÄNTORNA PÅ STATSSKULDEN

För att uppfylla olika regelkrav redovisar Riksgälden kostnaden för statsskulden enligt fyra principer:

- Kassamässiga ränteutgifter, det vill säga likviddagsmässiga betalningar som påverkar budgetsaldot, se avsnittet om "Kostnader och anslag".
- Utgiftsmässiga ränteutgifter, det vill säga affärsdagsmässiga betalningar som påverkar anslaget 1:1 "Räntor på statsskulden" under utgiftsområde 26 på statsbudgeten, se avsnittet om "Kostnader och anslag".
- Kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen nominellt slutvärde, det mått som redovisas i Riksgäldens resultaträkning, se avsnittet om "Kostnader och anslag" samt not 4 i den finansiella redovisningen.
- Kostnadsmässiga räntor enligt värderingsprincipen upplupet anskaffningsvärde, det mått som redovisas i rapporten "Statsskuldens förvaltning – underlag för utvärdering".

Riksgälden och Världsbanken arrangerade global skuldkonferens

Den 31 maj till den 1 juni 2023 anordnade Riksgälden konferensen Government Borrowers Forum tillsammans med Världsbanken. I samband med detta var det 40 år sedan den första konferensen av detta slag ägde rum och 20 år sedan den senast arrangerades i Sverige. Evenemanget innebar två dagar med presentationer, tal och panelsamtal där representanter från skuldkontor runt om i världen fick möjlighet att träffas och diskutera frågor som rör statsskuldsförvaltning. För Riksgälden ger internationella samarbeten möjlighet till värdefullt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Samlad bedömning och analys

Kostnaden för statsskulden påverkas i hög grad av faktorer som ligger utanför Riksgäldens kontroll – inflationstakt, marknadsräntor och valutakurser. Det vi kan göra för att bidra till en så låg kostnad som möjligt över tid är dels att föreslå väl avvägda riktvärden för statsskuldens sammansättning och löptid, dels att hantera upplåningen på ett sätt som bidrar till minskad osäkerhet för investerare i svenska statspapper och en väl fungerande marknad.

Vi bedömer att de beslut vi fattade under året både när det gäller förslag till riktlinjer och den operativa förvaltningen var väl underbyggda och avvägda. I upplåningen hanterade vi fortsatt prognososäkerhet genom att i första hand justera den kortfristiga upplåningen. Men vi började även emittera mer obligationer i auktionerna under andra halvåret, för att möta förväntade budgetunderskott och förfall de kommande åren.

Enligt Riksgäldens årliga marknadsundersökning stärktes marknadsaktörernas förtroende för våra strategier och vårt agerande. Det sammanvägda betyget låg kvar nära den nivå som bedöms som utmärkt.

Den sammantagna bedömningen är att Riksgälden har nått en god måluppfyllnad inom skuldförvaltningen.



Finansiell stabilitet

Under ett år som präglades av bankkriserna i USA och Schweiz fortsatte Riksgälden att stärka Sveriges beredskap för att upprätthålla finansiell stabilitet. Det gjorde vi genom att säkerställa att vi kan hantera banker och andra finansiella institut i resolution samt genom att utveckla de så kallade resolutionsverktygen. Vi utvecklade även insättningsgarantin med exempelvis digital kontoanmälan så att medborgare med pengar hos banker eller institut kan känna sig trygga i händelse av en kris.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska tillsammans med Finansdepartementet, Finansinspektionen och Riksbanken verka för att det finansiella systemet är stabilt. Det är ett viktigt ansvar eftersom en allvarlig störning i det finansiella systemet kan orsaka betydande kostnader för samhällsekonomin.

FORTSÄTTNING UPPGIFT OCH MÅL →

FORTSÄTTNING UPPGIFT OCH MÅL

Vår främsta uppgift som resolutionsmyndighet och stödmyndighet är att arbeta proaktivt för att kunna hantera problem i banker och andra institut samt centrala motparter på ett sätt som varken äventyrar den finansiella stabiliteten eller drabbar skattebetalarna. Riksgälden upprättar och beslutar årligen planer för hur vi genom resolution – i händelse av konkursrisk – ska kunna hantera systemviktiga banker och centrala motparter.

Riksgälden är också den myndighet som har ansvar för insättningsgarantin och investerarskyddet. Insättningsgarantin är en trygghet som gör det möjligt för allmänheten att snabbt få sina insättningar upp till en viss nivå (1 050 000 kronor) utbetalda om en bank skulle försättas i konkurs. Motsvarande skydd för värdepapper är investerarskyddet som ersätter förlorade tillgångar upp till ett värde av 250 000 kronor. Utan insättningsgaranti skulle oro på de finansiella marknaderna kunna leda till en uttagsanstormning som i sin tur kan leda till att institut – även livskraftiga sådana – får allvarliga problem.

Fortsatt utveckling av beredskapen

Riksgälden fortsatte att effektivisera arbetet och stärka beredskapen för att på ett välfungerande sätt kunna hantera institut som får problem. Bland annat har vi stärkt beredskapen genom att Riksgälden nu har ett eget system för utbetalning av ersättningar inom insättningsgarantin samt genom att ta fram en första resolutionsplan för den centrala motparten Nasdaq Clearing.

SNABBFAKTA

DET HÄR ÄR CENTRALA MOTPARTER

Centrala motparter är företag som agerar mellanhand mellan köpare och säljare i en finansiell transaktion. Den centrala motparten tar både över de skyldigheter som säljaren av ett finansiellt kontrakt har mot köparen av kontraktet, och de rättigheter som köparen har mot säljaren. Den centrala motparten blir alltså både köpare och säljare i affären. Risken att en part inte kan uppfylla sina betalningsskyldigheter faller då på den centrala motparten från det att kontraktet inleds till dess att affären avvecklas. Riksgälden är sedan den 12 augusti 2022 resolutionsmyndighet och stödmyndighet för centrala motparter med huvudkontor i Sverige.

Resolutionsplan på plats för Nasdaq Clearing

Resolutionsreglerna för centrala motparter finns framför allt i en EU-förordning¹. Regelverket skiljer sig i vissa avseenden från resolutionsregelverket som gäller för kreditinstitut, som banker, och värdepappersbolag. Likväl är syftet detsamma, nämligen att säkerställa en ordnad krishantering och upprätthålla den finansiella stabiliteten utan att skattebetalarna drabbas. Riksgälden ska som resolutionsmyndighet för centrala motparter planera och upprätthålla beredskap. Det gör vi huvudsakligen genom att upprätta, följa och årligen uppdatera resolutionsplanen.

Riksgälden har upprättat och beslutat om en första resolutionsplan för den centrala motpart i Sverige som omfattas av det nya regelverket, det vill säga Nasdaq Clearing. Resolutionsplanen anger bland annat den strategi och de verktyg och åtgärder som vi planerar att använda om den centrala motparten skulle fallera.

SNABBFAKTA

VAD ÄR RESOLUTION?

När en problemdrabbad bank riskerar att gå i konkurs kan staten, genom Riksgälden, hantera banken genom ett särskilt förfarande kallat resolution. Resolution innebär att bankens verksamhet hålls i gång under tiden som en ordnad rekonstruktion eller avveckling sker av banken. Förfarandet används för systemviktiga banker och institut som riskerar att ge omfattande konsekvenser på den finansiella marknaden om de försätts i konkurs direkt.

Det finns flera strategier och verktyg för att genomföra en resolution. Det gemensamma för de olika genomförandena är att skattebetalarna ska skyddas genom att bankens egna aktie- och fordringsägare betalar för krishanteringen. Institutets insättare är skyddade upp till det maxbelopp som insättningsgarantin garanterar.

Effektivare datainsamling och utbetalningar med Riksgäldens nya e-tjänst

Varje år lämnar instituten uppgifter till Riksgälden som vi använder för att kunna fastställa resolutionsavgiften. Förra året arbetade Riksgälden med att instituten ska kunna lämna sina uppgifter elektroniskt till Finansinspektionen, i stället för fysiskt som de tidigare gjort. Det har underlättat hanteringen både för Riksgälden och instituten.

Under året har Riksgälden övertagit ansvaret för en digital tjänst som gör det möjligt för privatpersoner och vissa juridiska personer att anmäla via webben vilket bankkonto som pengarna ska betalas in på vid ett ersättningsfall. Det gör det smidigare och mer effektivt för oss att betala ut ersättningen från insättningsgarantin inom den sju arbetsdagar långa utbetalningsperioden. Tidigare tillhandahölls tjänsten av Bankgirot.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132.

FAKTA

VAD ÄR INSÄTTNINGSGARANTIFONDEN, RESOLUTIONSRESERVEN OCH STABILITETSFONDEN?

Riksgälden tar ut en årlig avgift från de institut som omfattas av insättningsgarantin till **insättningsgarantifonden**. Storleken på avgiften beror på institutens garanterade insättningar och hur stor riskexponering institutet har. De mindre riskfyllda instituten betalar en lägre avgift i jämförelse med de mer riskfyllda. Den 31 december 2023 uppgick insättningsgarantifondens marknadsvärde till 49,5 miljarder kronor.

Resolutionsreserven kan användas när Riksgälden har försatt ett institut i resolution och vi tillfälligt måste skjuta till pengar för att institutet ska ha kvar sin betalningsförmåga eller om verksamhet förs över till ett annat institut. Under vissa omständigheter kan reserven även användas för att täcka delar av institutets förluster och eventuella behov av återkapitalisering. Likt upplägget för insättningsfonden betalar instituten även här in en årlig avgift till resolutionsreserven.

Totalt betalade 131 institut resolutionsavgiften under 2023. Antalet institut som betalade en riskjusterad avgift under 2023 var 59, resterande 72 betalade den lägre schablonavgiften. Resolutionsavgifter ska betalas till dess resolutionsreserven når en målnivå motsvarande 3 procent av de garanterade insättningarna. Hur stora de årliga uttagen blir och hur många år de tas ut framöver beror på hur snabbt de garanterade insättningarna och institutens avgiftsunderlag växer. År 2023 betalade instituten in cirka 4 miljarder kronor till reserven. Vid slutet av 2023 uppgick resolutionsreservens värde till 61 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Till följd av finanskrisen 2008 och fram till år 2016, tog Riksgälden även ut en årlig avgift till **stabilitetsfonden** för att finansiera tillfälliga stödåtgärder till problemfyllda men livskraftiga kreditinstitut och, från och med 2022, centrala motparter för att undvika en allvarlig störning av det finansiella systemet. Stabilitetsfonden finns kvar men instituten betalar inte längre avgifter till fonden. Stabilitetsfondens värde uppgick till 41,6 miljarder kronor den 31 december 2023.

Aktivt internationellt samarbete

Riksgälden samarbetar med andra myndigheter för att i en krissituation effektivt kunna hantera ett institut med gränsöverskridande verksamhet i utlandet. Det sker inom ramen för arbetsgrupper som kallas resolutionskollegier. Kollegierna utgörs av resolutionsmyndigheter och tillsynsmyndigheter samt centralbanker och finansdepartement från de länder där banken är verksam. Ordförande för kollegiet är resolutionsmyndigheten i det land där institutet har sin hemvist. För Riksgäldens del innebär det att vi är ordförande i respektive resolutionskollegium för bankerna SEB, Swedbank och Handelsbanken samt för den centrala motparten Nasdaq Clearing.

Riksgälden har som ansvar att delta i resolutionskollegier för utländska banker som har ett dotterföretag eller en betydande filial i Sverige. Riksgälden har under 2023 varit en del av kollegierna för de tre utländska bankerna DNB, Nordea och Danske Bank.

Riksgäldens internationella arbete är också av stor vikt för att utveckla regelverk och ger också möjligheter att utbyta erfarenheter och kunskaper med andra länder. I dagsläget är Riksgälden med i flera internationella forum inom Europeiska bankmyndigheten (EBA) och Financial Stability Board (FSB) samt Nordic Baltic Stability Group (NBSG).

Nytt för i år är Riksgäldens deltagande i resolutionskommittén inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma). Kommittén inrättades i samband med det nya EU-regelverket för återhämtning och resolution av centrala motparter. Riksgälden deltar också i samsamarbetsorganisationerna European Forum of Deposit Insurers (EFDI) och International Association of Deposit Insurers (IADI) för insättningsgarantisystem inom Europa respektive globalt.



Nytt är att Riksgälden deltar i resolutionskommittén inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma).

Samlad analys och bedömning

Inledningen av 2023 präglades av bankkriserna i USA och Schweiz. Dessa händelser påverkade såväl Riksgäldens som övriga länders resolutionsmyndigheters arbete i hög utsträckning. Förutom att försöka förstå orsakerna till kriserna, har diskussionen i internationella forum tagit fart kring vilka lärdomar som ska dras.

Den sammantagna bedömningen är att Riksgälden uppnår en tillfredställande måluppfyllnad i våra uppgifter inom verksamhetsområdet resolution samt insättningsgarantin och investerarskyddet. Till exempel har vi upprättat den första resolutionsplanen för Nasdaq Clearing och numera har vi ett eget system för vissa centrala processer som utbetalningar av ersättningar.



Statens internbank

Under året började Riksgälden tillämpa nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen. Med det nya ramavtalet steg kostnaden för myndigheternas banktjänster. Riksgälden förlängde under hösten även ramavtalen för laddningsbara kort, betalkort och resekonto till och med 2025. Vi hade en representant med i arbetet med att inrätta Utbetalningsmyndigheten som inleder sin verksamhet 2024.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ansvarar för statens betalningsmodell inklusive statens centralkonto i Riksbanken. Betalningsmodellen är en samlad benämning på de regelverk, avtal, kontostrukturer och tekniska system som hanterar statens betalningar. Målet är en effektiv och säker hantering där myndigheterna ansvarar för sina betalningar, medan Riksgälden hanterar likviditeten för staten som helhet.

Genom ramavtal med banker och andra leverantörer genomför myndigheterna merparten av sina betalningar med standardiserade banktjänster. I Riksgäldens uppgifter ingår också att erbjuda myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag möjlighet att låna och placera medel till räntor baserade på Riksgäldens upplåningskostnader. Myndigheterna kan även valutasäkra betalningar genom att teckna valutaterminer hos Riksgälden. Riksgälden ser dessutom till att statliga myndigheter och affärsverk får förvaltningsanslag och lån enligt regleringsbrevet.

Ökade kostnader för statens betalningar

Under 2023 var den genomsnittliga kostnaden för en statlig betalning 96 öre. Det är ökning med 63 procent eller 37 öre per betalning jämfört med 2022. Föregående ramavtal baserades på priser från 2017. Det innebär att kostnadsökningen som slog igenom mellan 2022 och 2023 bestod av prisstegringar som har skett under en sexårsperiod.

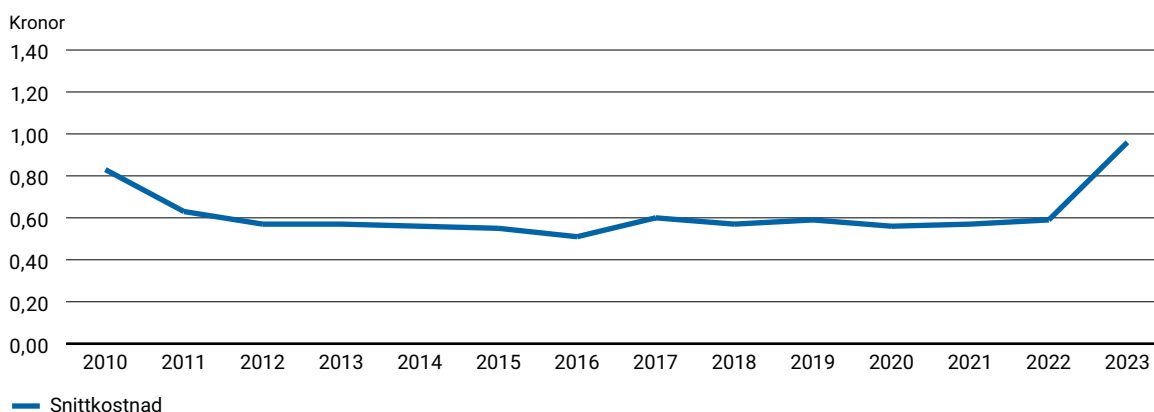
En del av prisstegringen speglar generella prisökningar i samhället. Arbetet med att modernisera den svenska betalinfrastrukturen har troligen också varit kostnadsdrivande för bankerna. Enligt uppgift från våra ramavtalsbanker har även nya regleringar ökat kostnaderna.

I det nuvarande ramavtalet har Riksgälden två leverantörer av betalningstjänster till skillnad från tre banker i föregående ramavtal. Begränsad konkurrens i sektorn och i samband med upphandlingen har bidragit till prishöjningar utöver bankernas generella kostnadsökningar för några av banktjänsterna. Det finns också vissa inlåsnings effekter genom att enskilda banker har utvecklat lösningar som är unika för staten.



Det kostar nu mer att genomföra en statlig betalning.

Diagram 12. Snittkostnad för en statlig betalning

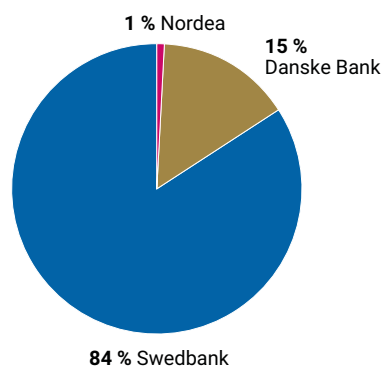


Anmärkning: Kostnaden avser tjänster i ramavtalet för betalningstjänster (till och med 2022 ingick även kortinlösen i den redovisade siffran). De nya ramavtalen slog inte igenom helt på kostnaden för 2023, eftersom de började tillämpas fullt ut först i maj 2023.

I diagram 12 visas genomsnittskostnaden för statliga betalningar sedan 2010. Prisökningen mellan de senaste ramavtalen slog inte igenom fullt ut på snittkostnaden för 2023, då merparten av myndigheterna gick över till det nya ramavtalet först i maj 2023. Kostnaden för valutaväxlingar räknas inte in i genomsnittskostnaden som redovisas i diagram 12. Anledningen är att marginalen på valutaväxlingar tas ut på omsättning och inte är kopplad till antalet transaktioner.

Under 2023 uppgick den totala betalningsvolymen i staten till 8 686 miljarder kronor. Av det beloppet var 4 344 miljarder kronor inbetalningar och 4 342 miljarder kronor utbetalningar. Ramavtalsbankerna stod för 78 procent av den förmedlade volymen. Resterande del genomfördes som direktbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. Diagram 13 visar fördelningen av betalningsvolymen mellan ramavtalsbankerna.

Diagram 13. Betalningsvolym per ramavtalsbank¹



¹ Nordea var med som ramavtalsbank under perioden januari till och med april 2023.

Tillämpning av nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen

I maj hade samtliga myndigheter gått över till de nya ramavtal för betalningstjänster och kortinlösen som Riksgälden tecknade 2022. Myndigheterna hade perioden augusti 2022 till och med april 2023 på sig att avropa de nya ramavtalen. Den betydande prisstegringen på många av tjänsterna gjorde att flertalet myndigheter väntade in i det sista med att gå över till de nya ramavtalen.

Swedbank och Danske Bank är leverantörer i ramavtalet för betalningstjänster. Swedbank står för merparten av tjänsterna i svenska kronor, medan Danske Bank har valutabetalningar och det så kallade tjänstepaketet för myndigheter med mindre betalningsvolym.

I ramavtalet för kortinlösen, Swish för e-handel, betaltväxlar samt betalterminaler är Nets, Swedbank och Verifone leverantörer.

Båda ramavtalen har en löptid på fyra år, med möjlighet till maximalt två års förlängning. Läs mer i faktarutan "Fem olika ramavtal för statliga betalningar".



Alla myndigheter har nu gått över till de nya ramavtalen.

Fortsatt arbete med att säkra kontinuiteten i statens betalningar

Arbete med att säkra kontinuitet i statens betalningar vid krig och höjd beredskap har fått allt större fokus de senaste åren. Eftersom Riksgälden upphandlar ramavtal för betalningstjänster och ansvarar för att hantera myndigheternas samlade likviditet spelar Riksgälden en viktig roll för myndigheters förmåga att genomföra betalningar även i ansträngda lägen. Under året har medarbetare från Statens internbank bland annat deltagit i övningar och arbetsgrupper inom ramen för Finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS).

Förändringar på betalningsmarknaden påverkar Riksgälden

Sedan ett par år tillbaka befinner sig den svenska betalningsmarknaden i ett skede med stora förändringar. Detta påverkar Riksgäldens upphandlingar av betaltjänster och skapar också förändringsbehov i de systemstöd som Riksgälden och myndigheterna använder.

Under året stoppades det nordiska banksamarbetet P27 som planerade att bygga en gemensam betalningsplattform för Norden. I stället tar Bankgirot över arbetet med att modernisera betalinfrastrukturen i Sverige, något som kommer att påverka myndigheternas betalningstjänster hos ramavtalsbankerna.

Vidare ska den svenska betalningsmarknaden byta meddelandeformat på betalningar till ISO 20022 senast 2025. Riksgälden startade under 2023 ett arbete med att anpassa interna system till dessa förändringar.

Valutakoncernkonto bidrar till lägre kostnader

Under året växlade myndigheterna betalningar i utländsk valuta till ett värde av sammanlagt 85 miljarder kronor. 56 miljarder kronor hanterades inom valutakoncernkontomodellen VKK medan resterande 29 miljarder växldes av avtalsbanken för valutatjänster.

Valutakoncernkontomodellen omfattar betalningar i Riksgäldens åtta huvudvalutor. Ett fåtal myndigheter står för merparten av valutaväxlingarna, som huvudsakligen sker mot valutorna euro och amerikanska dollar. Betalningar som går via valutakoncernkontot nettas och värderas om till svenska kronor hos Riksgälden. På så sätt säkerställer vi en så kostnadseffektiv hantering som möjligt där endast nettot av ut- och inflödena behöver växlas. Vid årets slut var 21 myndigheter anslutna till valutakoncernkontomodellen.

FAKTA

FEM OLIKA RAMAVTAL FÖR STATLIGA BETALNINGAR

Ramavtalen är en central del i den statliga betalningsmodellen. Genom upphandling av ramavtal blir priserna på betalningstjänster lägre för staten som helhet än om varje myndighet skulle upphandla på egen hand. Det gör också att Riksgälden kan hantera myndigheternas samlade kassaflöden, vilket leder till effektivare förvaltning av statens likviditet.

- **Ramavtal för betalningstjänster.** Myndigheterna utför merparten av sina betalningar via de ramavtal som Riksgälden har tecknat med Danske Bank och Swedbank. I de ramavtal som gällde till och med april 2023 ingick även Nordea. Avtalet för betalningstjänster omfattar till exempel löne- och fakturabetalningar, utbetalning av bidrag, inbetalning av skatt samt betalningar i utländsk valuta.
- **Ramavtal för kortinlösen med mera.** Riksgälden har tecknat ramavtal för kortinlösen, Swish för e-handel, betalväxlar och betalterminaler med Nets, Swedbank och Verifone. Före april 2023 ingick kortinlösen med mera i ramavtalet för betalningstjänster. Betalväxlar och betalterminaler är inte obligatoriska för myndigheterna att avropa under ramavtalet eftersom de inte definieras som betaltjänster.
- **Ramavtal för betalkort (Eurocard).** Statliga myndigheter som använder betalkort i sin verksamhet avropar dessa från SEB Kort som Riksgälden har ramavtal med.
- **Ramavtal för resekonto (Diners).** Riksgälden har även ramavtal med SEB Kort för betalningar kopplade till statliga myndigheters tjänsteresor.
- **Ramavtal för laddningsbara kort.** Laddningsbara kort används för betalningar till personer som saknar personnummer och/eller bankkonto i Sverige och är ett alternativ till kontanter. Myndigheterna avropar denna tjänst från Ica Banken eller Swedbank.

Förlängda ramavtal för laddningsbara kort, betalkort och resekonto

Riksgälden förlängde under hösten ramavtalet för laddningsbara kort med Ica Banken och Swedbank till och med den sista juni 2025. Ramavtalet för betalkort och resekonto med SEB Kort förlängdes till och med den sista augusti 2025. Riksgälden bedömde att tjänsterna fungerar väl för myndigheterna. Dessutom medför de stora förändringar som sker på betalningsmarknaden att det kan vara en fördel att vänta med att gå ut i en ny upphandling.

Fortsatt högt betyg för servicenivån

Statens internbank fick betyget 4,6 på en femgradig skala i den årliga NKI-undersökningen (Nöjd Kund Index), där myndigheterna får svara på frågor om hur de upplever Statens internbanks löpande service. Det är samma nivå som 2022. Indexet är ett generellt mått på kundnöjdhet som används av ett stort antal myndigheter och företag.



Myndigheterna fortsätter vara nöjda med servicen hos Statens internbank.

Myndigheterna både lånade och placerade mindre

Den totala inlåningen, det vill säga myndigheters och andra aktörers placeringar på konto hos Riksgälden, minskade med 22,9 miljarder kronor under 2023 (se tabell 4). Svenska kraftnäts inlåning minskade med 36,8 miljarder kronor bland annat för att ge medel till det elstöd som staten betalade ut till medborgare och företag under 2023. Trafikverket minskade också sin inlåning, samtidigt som inlåningen från insättningsgarantin, resolutionsreserven och Pensionsmyndigheten ökade.

Utlåningen minskade med 46,7 miljarder kronor under året (se tabell 5). Minskningen beror framför allt på att Riksbanken amorterade lån för 75,8 miljarder kronor. Riksgälden har tidigare tagit upp dessa lån för Riksbankens räkning och som en del av Riksbankens finansiering av valutaservisen. I övrigt ökade utlåningen med sammanlagt 26,5 miljarder kronor, bland annat till Trafikverket och Centrala studiestödsnämnden.

Tabell 4. Riksgäldens inlåning från myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Myndigheter	205 012	217 381	263 237	269 029	283 194
Affärsverk	577	3 911	21 396	79 353	42 894
Statliga bolag mm	23	23	0	0	1
EU-kommissionen	4 091	3 227	5 548	7 557	6 927
Summa inlåning	209 703	224 541	290 181	355 939	333 015

Tabell 5. Riksgäldens utlåning till myndigheter, affärsverk och vissa statliga bolag¹

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Myndigheter	343 799	367 051	390 021	412 664	439 148
Affärsverk	2 481	0	0	0	0
Riksbanken (valutaservisen samt vidareutlåning till IMF)	192 560	174 001	126 979	75 755	2 599
Summa utlåning	538 840	541 052	517 001	488 419	441 748

¹ Tabellen visar endast utlåning utan kreditrisk, dvs. inom staten. Övrig utlåning redovisas i avsnittet Garantier och utlåning.

Nytt system för beräkning av nettolånebehovet

Under året började Riksgälden tillämpa ett nytt system för beräkningen av statens nettolånebehov, det så kallade NLB-systemet. Det har inneburit förbättrad kontroll av de betalningsflöden som utgör statens nettolånebehov. Riksgälden kan nu göra dagliga avstämningar av primärsaldo, nettoutlåning och statsskuldsräntor, samt stämma av nettolånebehovet mot förändringen i statsskulden. Kontrollerna bidrar till att minska de operativa riskerna i form av minskad risk för fel i utfallet för statens betalningar. Riksgälden publicerar utfallet av statens nettolånebehov varje månad som en del av Sveriges officiella statistik. Nettolånebehovet ingår också i Ekonomistyrningsverkets officiella statistik över utfallet på statens budget.

Ökade intäkter från auktioner av utsläppsrätter

Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsrätter för den svenska statens räkning. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas sedan mellan medlemsstaterna.

Under 2023 tog Sverige emot 3,7 miljarder kronor i auktioner av utsläppsrätter för industrier och andra anläggningstillgångar samt en mindre del för flygsektorn. Totalt sett är det en ökning med 700 miljoner kronor jämfört med 2022. Genomsnittspriset på 84 euro per utsläppsrätt blev något högre än året innan.

Samlad analys och bedömning

I maj hade samtliga myndigheter och affärsverk avropat de nya ramavtalen för betalningstjänster och kortinlösen. Riksgälden bedömer resultatet som tillfredställande när det gäller innehållet och implementeringen av avtalet för betalningstjänster.

Däremot blev det som nämnts ovan en kraftig prisstegring jämfört med tidigare ramavtal. Den generella prisuppgången i samhället under perioden förklarar en del av ökningen. Unika lösningar för staten som ramavtalsbankerna har behövt utveckla skapar inlåsnings effekter och bidrar till mer begränsad konkurrens och därmed ökade kostnader. Bankernas arbete med förändringar kopplat till ny betalinfrastruktur och regelkrav har troligen också bidragit till de ökade priserna.

Med tanke på den kraftiga prisstegringen samt den begränsade konkurrensen i det nuvarande ramavtalet inledde vi under 2023 en förstudie för att se över de betalningstjänster, återrapporteringskrav med mera som Riksgälden och övriga myndigheter har behov av inför kommande ramavtalsupphandling. Nästa ramavtal för betalningstjänster börjar gälla mellan 2026 och 2028, beroende på om nuvarande ramavtal förlängs eller inte.

Riksgälden bedömer att vi har nått god måluppfyllnad gällande ramavtalet för kortinlösen. I detta ramavtal fick vi in tre olika leverantörer, vilket ger förutsättningar för en effektiv prissättning.

Vi bedömer även att vi har nått god måluppfyllnad inom området statliga betalningar där vi deltog i flera samarbeten som bidragit till att öka effektiviteten och säkerheten i betalningsmodellen. Riksgälden hade en representant med i arbetet med att inrätta den nya Utbetalningsmyndigheten, som inleder sin verksamhet 2024 och har i uppdrag att minska missbruk och fusk inom välfärdssystemen. Vi var också remissinstans för Betalningsutredningen (SOU 2023:16), och vi har svarat på andra remisser med koppling till statliga betalningar. Riksgälden har därmed fått möjlighet att vara med och påverka, även om de faktiska resultaten av arbetet kan utvärderas först om några år.



Garantier och utlåning

Vid slutet av året hade Riksgälden utestående garantier på totalt 16,1 miljarder kronor, jämfört med 18,9 miljarder kronor föregående år. Vår utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) ökade något till 8,5 miljarder kronor. Förändringen beror främst på att utlåningen till Svedab AB ökat under året.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ställer ut och förvaltar statliga garantier och lån med kreditrisk på uppdrag av regeringen och efter beslut av riksdagen. Uppgifterna omfattar att värdera de ekonomiska riskerna, sätta avgifter och bestämma villkor. I uppgifterna ingår också att hantera de reservtillgångar som är kopplade till garanti och utlåningsverksamheten. Riksgälden ska bidra till att statens risk begränsas och att statens rätt tryggas. Vi ska också arbeta aktivt för att andra myndigheters garanti och utlåningsverksamhet bedrivs på ett effektivt sätt och för att utveckla hanteringen i samverkan med de andra myndigheterna.

Nya uppdrag och minskade garantiåtaganden

Vid slutet av året hade Riksgälden utestående garantier på totalt 16,1 miljarder kronor, jämfört med 18,9 miljarder kronor ett år tidigare. Minskningen beror främst på att Riksgäldens största garantiåtagande, till förmån för det dansk-svenska, statligt ägda konsortiet som finansierade Öresundsbron (Öresundsbro Konsortiet, ÖSK) har minskat under året till följd av förfallna obligationer. Den tidigare granskning som gjorts för att utreda om garantiåtagandet för ÖSK är förenligt med EU:s statsstödsregler ligger fortfarande för beslut hos EU-kommissionen. I diagram 14 redovisas garantiåtagandena fördelade områdesvis.

Ytterligare gröna kreditgarantier utställda

I slutet av året ställdes nya garantier ut under programmet om statliga kreditgarantier för gröna investeringar. Garantierna avser lån uppgående till 1,2 miljarder euro till H2 Green Steel för finansiering av en ny anläggning för produktion av grönt stål i Boden samt garantier för lån som uppgår till totalt 1,5 miljarder amerikanska dollar för utvecklingen av Northvolts fabrik för batteriproduktion i Skellefteå. Garantierna täcker 80 procent av lånebeloppen. Vid årsskiftet hade ingen utlåning skett under de garanterade lånen. Riksgälden var en part bland flera andra finansiella aktörer i de förhandlingar som lett fram till utställandet av garantierna. Vi för också dialog med ett flertal andra intresserade bolag och kreditgivare inom ramen för programmet.

Avslutat program för kreditgarantier till elproducenter

Den 5 september 2022 beslutade regeringen att ge Riksgälden i uppdrag att ställa ut statliga kreditgarantier upp till sammanlagt högst 250 miljarder kronor till elproducenter som handlar med elderivat på Nasdaq Clearing. Den extrema prisutvecklingen på el tillsammans med den höga volatiliteten ledde till att elproducenterna som handlar med elderivat behövde ställa allt högre säkerheter hos Nasdaq Clearing, vilket riskerade att leda till likviditetsproblem för i grunden solida bolag.

Även om riskerna på elderivatmarknaden bedömdes ha minskat sedan garantiprogrammet infördes valde Riksgälden under våren att förlänga programmet med sex månader för att bidra till kontinuitet och harmonisering med liknande program i andra nordiska länder. Programmet stängdes för ansökningar den 30 september utan att några ansökningar om garantier inkommit.

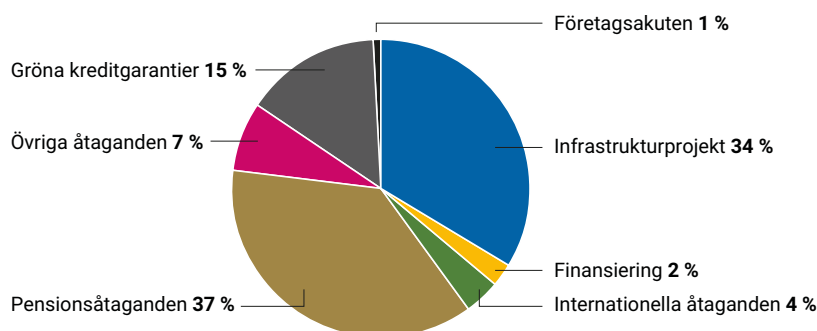
Infrianden i garanti- och utlåningsportföljen

Riksgäldens skadeutbetalningar uppgick under året till 108 miljoner kronor. Den största delen kommer av att den kreditgaranti som ställdes ut under coronapandemin för ett lån till Braathens Regional Airlines AB (BRA) infriades under november. Infriandet gjordes med anledning av att BRA ansökt om företagsrekonstruktion, vilket kan innebära att det garanterade lånet inte återbetalas i sin helhet.



Uppdraget att ställa ut gröna statliga kreditgarantier ska främja gröna industriinvesteringar som kan bidra till att Sverige når sina miljö- och klimatpolitiska mål.

Diagram 14. Garantiåtaganden för 16,1 miljarder kronor per den 31 december 2023, procentuell fördelning



Ingen utlåning har ännu skett under de två gröna kreditgarantierna som ställdes ut under slutet av året, vilket gör att de inte ger något utfall i diagrammet. Öresundsbro Konsortiet (ÖSK) ingår i kategorin Infrastrukturprojekt.

FAKTA

RESERV TILLGÅNGAR SKA TÄCKA FÖRVÄNTADE FÖRLUSTER

Eventuella framtida förluster i garantiverksamheten kan sägas utgöra en underliggande skuld. Resultatredovisningen innehåller därför en jämförelse mellan de så kallade reservtillgångarna och de förväntade förlusterna. Jämförelsen visar om det finns ett över- eller underskott i Riksgäldens garanti- och utlåningsverksamhet. Se tabell 6 och 7.

Reservtillgångarna består av:

- Räntebärande konton i Riksgälden dit avgifter motsvarande framtida förväntade kreditförluster förs (reservkonton).
- Värdet på de tillgångar, i form av pantar eller liknande, som Riksgälden tagit över till följd av att en låntagare eller garantigäldenär inte kunnat fullgöra sina åtaganden (värdering av fordringar).
- Det beräknade nuvärdet av avtalade avgifter som ska betalas till respektive reservkonto i framtiden (förväntade framtida avgifter för förväntad förlust).

Förväntad förlust är ett kostnadsmått och motsvarar ett statistiskt väntevärde. Den förväntade förlusten uppstår på grund av att en garantigäldenär eller låntagare med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande, vilket vanligtvis medför en kreditförlust för staten.

Riksgälden uppdaterar löpande skattningen av den förväntade förlusten under garantins eller lånets löptid.

Reservtillgångar och förväntade förluster för garantier och lån redovisas var för sig. Riksgälden hanterar också ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa omfattas inte av samma regelverk som den övriga utlåningen och redovisas därför separat. Eventuella förluster för dessa lån finansieras inte av reservtillgångarna.

Minskat överskott i garantiverksamheten

Under året uppvisade Riksgäldens garantiverksamhet ett mindre överskott jämfört med föregående år (se tabell 6). Det beror på att både reservtillgångarna och den totala nuvärdesberäknade förväntade förlusten minskade. Saldot på reservkontot minskade då inbetalda avgifter understeg utbetalningar för garantiinfrianden under året. Nuvärdet av de förväntade förlusterna i garantiverksamheten minskade framför allt till följd av att det totala utestående garantiåtagandet minskade. Kreditrisken i portföljen ligger i stort sett i nivå med föregående år. Tabell 6 sammanställer tillgångarna och förväntade förluster i Riksgäldens garantiverksamhet.

Tabell 6: Utestående garantier, reservtillgångar och förväntade förluster per den 31 december 2023

Miljoner kronor	2021	2022	2023
Utestående garantier	20 043	18 893	16 128
Reservtillgångar	1 403	1 497	1 482
Reservkonto	706	1 429	1 418
Värdering fordringar	658	12	35
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	39	57	29
Förväntade förluster	1 123	826	816
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	280	672	666

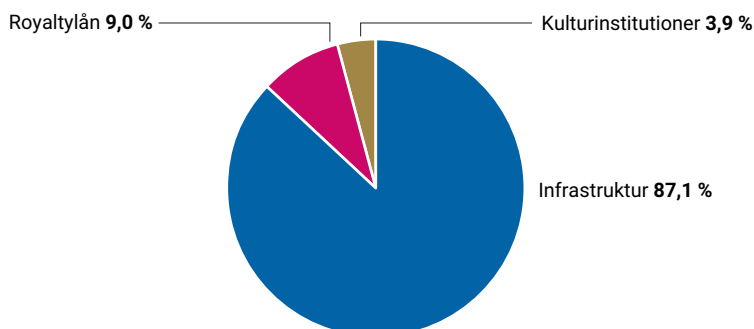
Reservtillgångarna minskade

Reservtillgångarna i garantiverksamheten minskade med 15 miljoner kronor och uppgick till cirka 1,5 miljarder kronor vid årets slut (se tabell 6). Det beror på ett minskat saldo på reservkontot då skadeutbetalningar för bland annat infriandet till Braathens Regional Airlines AB skett. Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust minskade också.

Utlåning till låntagare utanför staten

Riksgäldens utlåning till låntagare utanför staten (inklusive lån med villkorad återbetalning) uppgick till 8,5 miljarder kronor i slutet av 2023, jämfört med 8,2 miljarder kronor ett år tidigare. Förändringen beror främst på att utlåningen till Svedab AB ökat under året. Fördelningen av utlåningen framgår av diagram 15.

Diagram 15. Utlåning till låntagare utanför staten inklusive lån med villkorad återbetalning om 0,8 miljarder kronor per den 31 december 2023, procentuell fördelning



Stiftelsen Tekniska museet och Skansen ingår i kategorin Kulturinstitutioner. Svedab AB och SAS ingår i kategorin Infrastruktur.

Värdet på lånet till SAS fortsatt osäkert

Regeringen gav den 15 juli 2021 Riksgälden i uppdrag att ställa ut och förvalta en låneram om högst 1,5 miljarder kronor till konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden (SAS). Den 4 februari 2022 lånade SAS 1,5 miljarder kronor under låneramen. I början av juli 2022 ansökte SAS om rekonstruktion i USA. Förhandlingarna i rekonstruktionen, där Riksgäldens lånefordran ingår som en del, förs av Regeringskansliet. Riksgälden skrev redan 2022 av försiktighetsskäl ned värdet på fordran till 10 procent av kapitalbeloppet. Utfallet av förhandlingarna för värdet på lånefordran är fortsatt mycket osäkert. Det kan tilläggas att regeringen fått disposition för ett anslag som kan användas för att konvertera statens utestående lånefordringar plus ränta till nya aktier i SAS. Det betyder i så fall att Riksgäldens kreditriskreserv inte kommer att belastas med en eventuell förlust kopplat till lånet.

Utökade lån till kulturinstitutioner

Efter uppdrag från regeringen betalade Riksgälden i februari ut ett lån om 55 miljoner kronor till Stiftelsen Tekniska museet för investeringar i byggandet av museets nya visualiseringsdom, Wisdome Stockholm. Under sommaren har också en första lånesumma om 27,1 miljoner kronor utbetalats till Stiftelsen Skansen, inom den låneram på totalt 80 miljoner kronor som ska finansiera underhåll, utveckling och tillgänglighetsanpassning av stiftelsens fastigheter och kulturhistoriska byggnader. Även Stiftelsen Nordiska museet har 2023 fått en utökad låneram som uppgår till 77,3 miljoner kronor för bland annat tillgänglighetsanpassningar, vilken dock inte har utnyttjats.

55
miljoner

Så stort lån gick till Tekniska museet för investeringar i en ny upplevelsearena för 3D-projektioner i 360 grader.

Underskott i utlåningsverksamheten

Likt 2022 föreligger ett underskott i Riksgäldens utlåningsverksamhet som utgörs av skillnaden mellan reservtillgångar och förväntade förluster. Detta beror på att värdet på lånefordran avseende SAS är mycket osäkert (se tabell 7).

Tabell 7: Utestående lån till låntagare utanför staten, reservtillgångar och förväntade förluster, miljoner kronor per 31 december 2023 (exklusive lån med villkorad återbetalning)

Miljoner kronor	2021	2022	2023
Utestående lån	15 724	7 422	7 701
Reservtillgångar	579	604	626
Reservkonto	579	604	626
Förväntade framtida avgifter för förväntad förlust	1	0	0
Justering, garantireserv	0	0	0
Förväntade förluster	0	1 350	1 350
Skillnad mellan tillgångar och förväntade förluster	579	-746	-724

Lån med villkorad återbetalning

Riksgälden hanterar ett antal lån med villkorad återbetalning. Dessa så kallade royaltylån har inte någon amorteringsplan utan återbetalningen av lånen bestäms av hur verksamheten som lånen finansierar utvecklas. Återbetalningen till staten kan alltså bli antingen större eller mindre än det ursprungliga lånet.

Eftersom royaltylånen inte ingår i garanti- och utlåningsmodellen redovisar Riksgälden inte någon förväntad förlust för dem. Däremot redovisas eventuella nedskrivningsbehov. Vid slutet av 2023 fanns, liksom tidigare år, inget sådant behov.

Riksgäldens royaltylån till flygindustrin (se kategorin Royaltylån i diagram 15) uppgick i slutet av 2023 till 16,5 miljoner kronor, jämfört med 37 miljoner kronor ett år tidigare. Minskningen beror på inbetald royalty och subventioner från anslag.

Utlåningen med villkorad återbetalning inkluderar i kategorin Royaltylån (se diagram 15) ett lån på ursprungligen 1 miljard kronor till A-Train AB, som byggt och driver trafiken på Arlandabanan. Totalt har företaget betalat 256 miljoner kronor i royalty till Riksgälden. Årets royaltybetalning uppgick till 39 miljoner kronor.

Samordningsansvar för att förbättra statens hantering av lån och garantier

Samverkan med Sida kring garantier

Inom ramen för Riksgäldens uppdrag att utveckla och samordna hanteringen av statens garantier och lån fortsatte arbetet med att stödja Sida i garantifrågor under 2023. Riksgälden bistod bland annat med rådgivning, prissättning och värdering av garantier som används i det svenska utvecklings-samarbetet. Riksgälden prissatte 8 garantier och bistod med värdering av 47 befintliga garantier i samband med Sidas bokslut.

Under året har både norska och danska ministerier och myndigheter visat intresse för den svenska garantimodellen, framför allt utifrån att kunna använda kreditgarantier i sin biståndsverksamhet. Riksgälden har vid ett flertal tillfällen träffat representanter från de bägge länderna och informerat om den svenska modellen samt diskuterat både principiella och praktiska frågor relaterat till garanti-instrumentet.

Utvärdering av risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj

Riksgälden ansvarar för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti och utlåningsportfölj, av vilken myndighetens ordinarie garantier och utlåning med kreditrisk endast utgör en mindre del. Analysen omfattar bland annat insättningsgarantin, studielån, bostadskrediter och exportkrediter.

Rapporten "Statens garantier och utlåning – en riskanalys", som tas fram i samverkan med övriga garanti- och utlåningsmyndigheter, lämnas till regeringen i mars varje år. I 2023 års rapport konstaterades att risken för stora förluster i portföljen är måttlig. Det är en något högre risknivå jämfört med föregående år och förklaras främst av en ökad andel engagemang med hög eller mycket hög kreditrisk. Vi bedömer att risken har ökat till en måttlig nivå dels på grund av det försämrade omvärldsläget, dels på grund av att relativt stora belopp förväntas falla samtidigt och att den ordinarie portföljen har växt med närmare 30 procent den senaste treårsperioden.

Samlad analys och bedömning

Under året ställde Riksgälden ut garantier för lån till två stora investeringar under programmet för kreditgarantier för gröna investeringar. Vi bedömde investeringarna och lånen utifrån de kriterier som är fastställda i förordningen (2021:524) om statliga kreditgarantier för gröna investeringar.

Vi betalade ut lån till Stiftelsen Tekniska Museet och Stiftelsen Skansen för olika investeringar och gav Stiftelsen Nordiska museet en utökad låneram.

Genom programmet för kreditgarantier till elproducenter gav vi elproducenter som handlar med elderivat på Nasdaq Clearing en möjlighet till likviditet vid behov. Programmet bidrog till kontinuitet och harmonisering med liknande program i andra nordiska länder. Ingen elproducent använde möjligheten till en kreditgaranti under året.

Riksgälden infriade ett antal mindre garantier samt en lite större garanti under året. Därmed minskade reservtillgångarna för garantiverksamheten. Reserven kommer att få ett tillskott i form av avgifter för under året utställda gröna kreditgarantier i samband med att de underliggande lånen betalas ut.

Värdet på Riksgäldens lån till SAS är fortsatt osäkert och nedskrivningen leder till ett fortsatt underskott i utlåningsverksamheten. Regeringens anslag – som kan användas för att konvertera statens utestående lånefordringar plus ränta till nya aktier i SAS – skulle innebära att kreditreserven inte belastas med en eventuell förlust kopplad till lånet. Likt för övrig garanti- och utlåningsverksamhet har vi tagit ut en avgift motsvarande statens förväntade kostnad (förväntad kreditförlust och administrativ kostnad). Riksgälden bevakar tillsammans med andra myndigheter statens rätt i det fortsatta förfarandet i enlighet med vårt uppdrag. Vi bedömer att vi nått god måluppfyllelse gällande vårt löpande arbete med att ställa ut nya och förvalta befintliga garantier och lån.

I vårt uppdrag ingår även samverkan med andra myndigheter. Under året visade andra nordiska länder intresse för den svenska garantimodellen. Riksgälden förde tillsammans med Sida dialog med dessa om den svenska modellens utformning och hur garantiinstrumentet används, främst i svensk biståndsverksamhet. Som tidigare ansvarade vi även för att analysera risken för stora förluster i statens samlade garanti- och utlåningsportfölj. Genom samverkan med andra garanti och utlåningsmyndigheter har vi tagit fram rapporten "Statens garantier och utlåning – en riskanalys". Rapporten bidrar till en ökad transparens kring riskerna i statens garanti- och utlåningsportfölj.

Den sammantagna bedömningen är att Riksgälden uppnår en tillfredställande måluppfyllnad inom garanti- och utlåningsverksamheten.



Finansiering och säkerheter för kärnavfall, utvinningsavfall och radiologiska olyckor

Under året har Riksgälden föreslagit kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för reaktorinnehavare för 2024–2026. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare har vi lämnat yttrande gällande förslag på säkerheter. Riksgälden har även fått ansvaret att utreda finansieringsformer för omhändertagandet av det historiska avfallet. En ny uppgift är också att vi ska yttra oss till mark- och miljödomstolen om ekonomiska säkerheter i mål om tillstånd till gruvverksamhet. Under året fortsatte även vårt arbete med att pröva ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor.

UPPGIFT OCH MÅL

Ansvarar för att hantera kärnavfallsfinansieringen

Riksgälden lämnar förslag till regeringen på hur stora kärnavfallsavgifterna, finansierings- och kompletteringsbeloppen för reaktorinnehavarna bör vara. Regeringen fattar sedan beslut. För de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare är det Riksgälden som beslutar om kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp. Reaktorinnehavarna föreslår sedan säkerheter för de beslutade finansierings- och kompletteringsbeloppen och de andra tillståndshavarna föreslår säkerheter för de beslutade finansieringsbeloppen. Riksgälden har i uppgift att yttra sig till regeringen om de förslagna säkerheterna är godtagbara. Vi beslutar även om utbetalningar från kärnavfallsfonden till olika mottagare och reviderar användningen av fondmedel.

Se även faktarutan på sidan 50, Finansieringssystemet för kärnavfall.

Prövar ekonomiska säkerheter för radiologiska olyckor

Riksgälden har till uppgift att säkerställa att det finns tillräckliga försäkringar och kompletterande säkerheter för att på ett betryggande sätt täcka anläggningshavares ersättningsansvar vid radiologiska olyckor.

Yttrar sig om säkerheter för utvinningsavfall

Riksgälden ska yttra sig i frågor om beräkningen av storleken på säkerheter och godtagandet av säkerheter för gruvverksamheter i tillståndsmål.

Finansiering för tillståndshavare som är reaktorinnehavare

Riksgälden lämnade i september förslag på kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för 2024–2026. Till följd av den snabba utvecklingen på området beslutade regeringen att fastställa avgifterna och beloppen enligt Riksgäldens förslag men endast för en period om ett år, 2024.

För samtliga reaktorinnehavare ökade kärnavfallsavgifterna och de totala säkerhetsbeloppen (finansierings- och kompletteringsbeloppen) jämfört med tidigare (se tabell 8). Den viktigaste förklaringen till behovet av höjda belopp är en upprevidering i reaktorinnehavarnas bedömning av de framtida återstående kostnaderna.

Tabell 8. **Kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2024 samt ställda säkerheter¹**

Olika enheter, se tabell

Reaktorinnehavare	Kärnavfalls- avgift per år	Finansierings- belopp (miljoner kronor)	Kompletterings- belopp (miljoner kronor)	Ställda säkerheter (miljoner kronor) ²
Forsmarks Kraftgrupp AB	4,5 öre/kWh (3,0 öre/kWh)	5 934 (5 485)	19 144 (15 834)	21 319
OKG AB	7,5 öre/kWh (5,6 öre/kWh)	6 112 (6 113)	10 356 (8 628)	14 741
Ringhals AB	8,6 öre/kWh (4,5 öre kWh)	8 150 (5 846)	17 049 (14 219)	20 065
Barsebäck Kraft AB	264 mnkr/år (0 mnkr/år)	772 (0)	4 145 (3 052)	3 052

¹ Kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2022–2023 inom parentes.

² Ställda säkerheterna avser finansierings- och kompletteringsbelopp för 2022–2023. Arbeta med säkerheter för beslutade finansierings- och kompletteringsbelopp 2024 pågår.

Finansiering för tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare

I november 2022 beslutade Riksgälden om kärnavfallsavgifter och finansieringsbeloppen för perioden 2023–2025 för de tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare (se tabell 9). I mars 2023 lämnade Riksgälden yttrande avseende tillståndshavarnas förslag på säkerheter till regeringen som beslutar om förslagen är godtagbara. Regeringen beslutade i december att godkänna de föreslagna säkerheterna som avser finansieringsbeloppen för 2023–2025.

Tabell 9. **Kärnavfallsavgifter och finansieringsbelopp för 2023–2025 samt ställda säkerheter**

Tusen kronor

Tillståndshavare	Kärnavfallsavgift per år	Finansieringsbelopp	Ställda säkerheter ¹
AB Svafo	254 680	709 687	603 034
Studsvik Nuclear AB	6 138	118 651	171 577
Westinghouse Electric Sweden AB	4 273	80 690	94 623
Cyclife Sweden AB	2 833	55 920	67 789
Chalmers tekniska högskola AB	103	2 000	1 857
Vattenfall AB (Ågesta Kraftvärmeverk)	43 804	122 062	0
Ranstad Industricentrum AB	0	0	0
Ranstad Mineral AB	0	0	0

¹ Ställda säkerheter avser tidigare beslutade finansieringsbelopp. Arbeta med säkerheter för beslutade finansieringsbelopp 2023–2025 pågår.

Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden

Riksgälden beslutade i december 2023 om medel från kärnavfallsfonden för 2024 (se tabell 10). Under året har Riksgälden även beslutat om reviderade ansökningar för 2023 och begärt att Kammarkollegiet, som förvaltar fonden, ska betala ut beviljade medel ur fonden.

Tabell 10. **Beviljade medel för åren 2022, 2023 och 2024**

Miljoner kronor¹

Tillståndshavare	Utbetalt 2022	Utbetalt 2023	Beviljat 2024
Svensk Kärnbränslehantering Aktiebolag (SKB) ²	1 217,8	1 442,2	2 110,4
Barsebäck Kraft AB	548,5	494,3	585,7
OKG AB	429,1	542,7	617,0
Ringhals AB	480,0	500,0	681,0
AB Svafo	187,6	195,1	117,2
Vattenfall AB (Ågesta) ³	0,0	92,5	111,0
Studsvik Nuclear AB	8,8	9,5	9,8
Östhammars kommun	4,4	2,9	3,5
Oskarshamns kommun	2,5	2,1	1,6
Cyclife Sweden AB	2,2	2,9	3,1
Länsstyrelsen Västra Götalands län	0,2	0,2	0,2
Uppsala universitet ³	0,3	0,0	0,0
Totalt	2 881,4	3 284,5	4 240,6

¹ Tabellen innehåller avrundningsdifferenser.

² SKB har gemensamma kostnader för reaktorinnehavare.

³ Summan 0,0 betyder att tillståndshavaren inte ansökt om medel.

Mindre medel förbrukades än vad som ansökts om

Riksgälden har beviljat medel på 4 241 miljoner kronor för 2024, vilket är högre än både 2023 och 2022. De ursprungliga beviljade beloppen uppgick för 2023 till 3 483 miljoner kronor och för 2022 till 3 273 miljoner kronor. Under året har tillståndshavarna inkommit med ändringsansökningar som för 2023 inneburit en minskning av de prognostiserade kostnaderna. Den huvudsakliga förklaringen till att beviljade medel är lägre än ursprungliga ansökningar är att planerade projekt har förskjutits i tiden.

Revision av hur utbetalade fondmedel används

Under året har revisionerna för 2020 och 2021 avslutats och resultatet har redovisats till regeringen i särskild ordning. Riksgälden har påbörjat revisionen för utbetalda fondmedel avseende 2022.

FAKTA

FINANSIERINGSSYSTEMET FÖR KÄRNAVFALL

Kärnavfallsavgift

Den som har ett kärntekniskt tillstånd är skyldig att genomföra och finansiera de åtgärder som behövs för en säker hantering och slutförvaring av verksamhetens restprodukter samt en säker avveckling och rivning av anläggningarna när verksamheten inte längre ska bedrivas. Dessa tillståndshavare ska därför betala en kärnavfallsavgift till kärnavfallsfonden och ställa säkerheter.

Avgiftstillgång

Nuvärdet av kommande inbetalningar av kärnavfallsavgiften utgör en avgiftstillgång. Kärnavfallsavgiften fastställs vart tredje år. Avgiften beräknas utifrån förväntad elproduktion hos respektive tillståndshavare. För de tillståndshavare som inte producerar el fastställs avgiften till ett fast belopp.

Finansieringsbelopp

Denna säkerhet ska täcka skillnaden mellan tillståndshavares återstående kostnader för redan uppkomna restprodukter och de medel som redan har fonderats i kärnavfallsfonden. Det kan ses som en säkerhet för kreditrisken i ännu inte inbetalade avgifter.

Kompletteringsbelopp

Reaktorinnehavarna ska också ställa en säkerhet för ett kompletteringsbelopp som är en riskbuffert. Kompletteringsbeloppet, tillsammans med finansieringsbeloppet och reaktorinnehavarnas andel i kärnavfallsfonden, gör att reaktorinnehavaren med hög sannolikhet kan fullgöra sina skyldigheter även om inga ytterligare kärnavfallsavgifter betalas eller fler nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa finansieringen.

Tillgångar	Skulder
Fondtillgång Marknadsvärderade tillgångar i kärnavfallsfonden	Skuld Nuvärdet av framtida utbetalningar
Avgiftstillgång Nuvärdet av framtida avgiftsinbetalningar	
Finansieringsbelopp	
Kompletteringsbelopp	

Yttranden över ersättning vid radiologiska olyckor

En innehavare av en kärnteknisk anläggning eller en transportör av kärnämne eller kärnavfall har ett ersättningsansvar för skador vid händelse av radiologisk olycka. Anläggningshavaren och transportören ska anmäla försäkringar eller andra kompletterande säkerheter till Riksgälden. I november 2023 yttrade vi oss till regeringen över försäkringar och kompletterande säkerheter för anläggningar. I samband med detta beslutade vi även om försäkringar och kompletterande säkerheter för transporter.

Den som inte är reaktorinnehavare har möjlighet att ansöka om ett lägre ansvarsbelopp och samtliga som har den möjligheten har lämnat en sådan ansökan. Riksgälden yttrade sig under december till Strålsäkerhetsmyndigheten över dessa ansökningar, med fokus på lämpligheten i yrkat ansvarsbelopp.

Riksgälden har inom ramen för myndighetens tillsynsansvar fortsatt arbetet med att bygga upp kunskap om försäkringsmarknaden för kärntekniska anläggningar och transporter av kärnämne eller kärnavfall.

Förslag på finansieringsformer för det historiska avfallet

Med det historiska avfallet avses visst kärntekniskt och icke kärntekniskt (men radioaktivt) avfall som producerats innan den 30 juni 1991. Riksgälden fick under året uppdraget att utreda vilka finansieringsformer som kan vara möjliga och lämpliga för de kostnader som uppkommer för att ta hand om det historiska avfallet samt att utreda förutsättningarna att ge statliga bidrag för att ta hand om hela eller delar av avfallet.

Den första delen av uppdraget redovisades till regeringen under september. Riksgälden lämnade förslag på hur det går att inkludera även de delar av det historiska kärntekniska avfallet som i nuläget inte omfattas av finansieringslagens (2006:647) bestämmelser. För att åstadkomma detta föreslog vi att man kompletterar definitionen av restprodukt i nuvarande lagstiftning. För det icke kärntekniska avfallet gav vi förslag på vissa förändringar i strålskyddslagen (2018:396). De föreslagna förändringarna gör det möjligt för tillsynsmyndigheten att kräva att den som är ansvarig för att ta hand om det historiska icke kärntekniska avfallet ställer säkerhet för de kostnader som omhändertagandet medför.

Den andra delen av uppdraget redovisas till regeringen under 2024.

Säkerheter för utvinningsavfall

Den 1 juli började nya bestämmelser att gälla i miljöbalken vad gäller tillstånd för verksamheter som omfattas av krav på avfallshanteringsplan för utvinningsavfall. Det krävs nu att dessa tillstånd förenas med en skyldighet att ställa säkerhet för att fullgöra de åtaganden som gäller för verksamheten. I mål om tillstånd till gruvdrift eller gruvanläggning för brytning, provbrytning, bearbetning eller anrikning ska mark- och miljödomstolen hämta in ett första yttrande från Riksgälden i fråga om beräkningen av storleken på säkerheten, och ett andra yttrande i fråga om godtagandet av säkerheten. Syftet med våra yttranden är att säkerställa att mark- och miljödomstolen får ett välgrundat underlag i fråga om säkerheten vid beslut om tillstånd till gruvverksamhet.

Under december lämnade Riksgälden för första gången yttranden till mark- och miljödomstolen i Umeå avseende godtagbarheten i föreslagna säkerheter av Boliden Mineral AB och Kaunis Iron AB. Riksgälden har även avrapporterat ett regeringsuppdrag om nya regleringar för hur säkerheter för utvinningsavfall ska beräknas. Våra slutsatser redovisas i rapporten "Redovisning av uppdrag om säkerheter för utvinningsavfall (M2022/02234)".



Riksgälden lämnade för första gången yttranden till mark- och miljödomstolen i frågor kopplade till gruvverksamhet.

Samlad analys och bedömning

Regeringens beslut om kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för reaktorinnehavarna innebär en signifikant ökning jämfört med tidigare nivåer. Ökningen förklaras huvudsakligen av att reaktorinnehavarna i kostnadsberäkningen Plan 2022 bedömer att kostnaderna kommer att bli väsentligt högre än bedömningen som gjordes i Plan 2019. Att avgifter och säkerhetsbelopp justeras för att beakta ny information om finansieringsbehovet är en förutsättning för att uppnå syftet att säkra finansieringen för omhändertagande av kärnavfall.

Tillståndshavarna har totalt ansökt om drygt 20 procent mer medel ur kärnavfallsfonden för 2024 jämfört med tidigare år, vilket förklaras av ökade kostnader för Clab (mellanlagring av använt kärnbränsle), kärnbränsleförvaret och utbyggnaden av SFR (slutförvaret av kortlivat rivningsavfall). En trend som fortfarande består är att tillståndshavarna under året ofta reviderar ned de belopp de ansöker om från kärnavfallsfonden. Detta förklaras huvudsakligen av att planerade projekt blir försenade.

Våra uppgifter kopplade till ersättning vid radiologiska olyckor bestod under året av att pröva ansökningar och ekonomiska säkerheter samt att bygga kunskap och samla information. Vår bedömning är att det fortsättningsvis finns ett stort behov av en fördjupad analys på området. Arbetet fortsätter och vi hanterar frågor som uppstår i särskild ordning.

Riksgälden har som ny uppgift att yttra sig i frågor om säkerheter för utvinningsavfall och lämnade under andra halvåret yttranden till mark- och miljödomstolen i två ärenden. Utvärdering av den nya uppgiften kommer att ske längre fram.

Den sammantagna bedömningen är att Riksgälden uppnår en god måluppfyllnad i våra uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet kärnavfallsfinansiering. Inom uppgifterna och uppdragen har vi lämnat rapporter, yttranden och beslut. Utöver det har vi lämnat synpunkter och utfört omvärldsanalys inom vårt kompetensområde. Utvecklingen av verksamheten fortsätter i syfte att i ännu högre grad skydda skattebetalarna mot kostnader som ska finansieras av de som bedriver verksamhet inom våra uppdragsområden.



Riskhantering

Under året arbetade Riksgälden med att ytterligare stärka riskkontrollen och säkerställa att den oberoende uppföljningen sker på ett ändamålsenligt sätt. Bland annat påbörjade vi en översyn av de interna styrdokumenterna inom finansiell riskhantering. Syftet var att skapa ett mer lättillgängligt regelverk som är lättare att förvalta och därmed även mer effektivt.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska säkerställa att det vid myndigheten finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. Vi ska ha en beskrivning av de huvudsakliga risker som förekommer i verksamheten och hur dessa risker ska hanteras. Det ska också finnas interna instruktioner för hantering av dessa risker. Riksgälden ska i riskhanteringen, utöver vad som anges i regeringens riktlinjer, sträva efter att uppnå marknadspraxis.

Intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den interna process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Riksgäldens process för intern styrning och kontroll är väl inarbetad i hela verksamheten. En central del i denna process är verksamhetens operativa riskanalyser, där Riksgäldens mest väsentliga risker identifieras två gånger per år i avdelningarnas riskanalyser.

Inför undertecknande av Riksgäldens årsredovisning förses styrelsen med ett underlag för den interna styrningen och kontrollen, som utgör grunden för styrelsens bedömning av om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande under året. Bedömningen utgår bland annat från genomförda myndighetsövergripande aktiviteter kopplat till intern styrning och kontroll, genomförda riskanalyser, inträffade incidenter, inventering av styrande dokument kopplade till intern styrning och kontroll samt intern och externrevisionens granskningar.

En annan viktig grundpelare för en god intern styrning och kontroll är Riksgäldens organisering i tre försvarslinjer. Det är en organisationsmodell vars syfte är att säkerställa effektiv styrning, kontroll och sund riskhantering genom en tydlig ansvarsfördelning. Under året har Riksgälden jobbat vidare med förbättrande åtgärder för att tydliggöra tillämpning av dessa principer och därmed också ansvarsfördelningen mellan olika delar av verksamheten, där verksamhet bedrivna inom avdelning Skuldförvaltning varit i fokus. Bland annat har den dagliga riskrapporteringen helt övergått till Skuldförvaltning och riskkontrollfunktionen har börjat utveckla oberoende riskrapporter och egna kontroller, för att säkerställa den oberoende uppföljningen av att riskhanteringen i första försvarslinjen sker på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

SNABBAKTA

FÖRSVARSLINJERNA

Riksgäldens styrelse är ytterst ansvarig för att styra och följa upp verksamhetens risker medan riksgäldsdirektören ansvarar för att förvaltningen sker inom de ramar som styrelsen satt upp. Av principerna följer att:

- avdelningschefer för uppdrags- och stöдавdelningarna i **första försvarslinjen** ansvarar för riskhanteringen inom den egna verksamheten.
- Riksgäldens riskkontrollfunktion samt funktioner för compliance respektive dataskydd i **andra försvarslinjen** ansvarar för oberoende kontroll och utvärdering av riskhanteringen och regelefterlevnaden i första försvarslinjen.
- Riksgäldens internrevision i **tredje försvarslinjen** ansvarar för att, på styrelsens uppdrag, oberoende och riskbaserat granska hela verksamheten avseende riskhantering och intern styrning och kontroll.

Systematiskt arbete för ett bättre dataskydd

Riksgäldens arbete med dataskyddsfrågor har under året framför allt syftat till ett systematiskt förbättringsarbete. I det löpande arbetet har vi bland annat vidareutvecklat kommunikations- och rapporteringsvägarna. Vi har även stärkt dataskyddsrutinerna i en genomförd översyn av upphandlingsprocessen. En översyn gjordes för att vi ska ha fungerande strukturer i dataskyddsfrågor.

Dataskyddsombudet och enhet Juridik har gett råd och lämnat information om dataskydd till verksamheten löpande under året. Första försvarslinjen har under året bidragit i arbetet med att öka medvetenheten rörande dataskyddsfrågor, vilket resulterat i att det finns en allt mer positiv syn på frågan i organisationen.

Riksgälden är exponerad för olika risker

Riksgälden har identifierat följande huvudsakliga risker inom ramen för Riksgäldens verksamhet.

Finansiella risker

Marknadsrisk

Marknadsrisk avser risken för förlust till följd av att priserna på marknaden rör sig på ett ofördelaktigt sätt. Ränterisk, valutarisk och inflationsrisk ingår i begreppet marknadsrisk. De marknadsriskerna som Riksgälden är exponerad för uppkommer bland annat på ränte- och valutamarknaden. Risken på räntemarknaden uppstår till följd av känslighet för förändringar i räntornas nivåer och räntekurvans strukturer, medan valutarisk uppstår i samband med ogynnsamma växelkursnivåer.

Kreditrisk

Kreditrisk avser risken att förlust uppstår för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser, samt risken att värdeförluster uppstår på grund av försämrad kreditkvalitet. Avvecklingsrisk, motpartsrisk, landrisk och systemrisk ingår i begreppet kreditrisk. Kreditriskerna i statsskuldsförvaltningen uppkommer bland annat vid placering av överskott i likviditetsförvaltningen och i de derivattransaktioner Riksgälden gör. Kreditriskerna är även ett centralt inslag inom garanti- och utlåningsverksamheten.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk avser risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Finansieringsrisk, refinansieringsrisk och marknadslikviditetsrisk ingår i begreppet likviditetsrisk. De likviditetsriskerna som Riksgälden är exponerad för uppkommer bland annat vid ett oförväntat ökat lånebehov och kortfristig obalans i statens nettokassaflöde, vilket i sin tur kan leda till att kostnaden för att erhålla medel till statens dagliga betalningar ökar påtagligt.

Hantering av finansiella risker

Hantering av finansiella risker i statsskuldsförvaltningen styrs i huvudsak av regeringens riktlinjer för statsskuldens förvaltning och av Riksgäldens styrelsebeslut om risklimiter i Riksgäldens finans- och riskpolicy. Dessa, tillsammans med ett antal interna beslut, sätter ramarna för risktagandet inom statsskuldens förvaltning.

Under året påbörjade Riksgälden en översyn av de interna styrdokumenterna inom finansiell riskhantering. Syftet med översynen är att förbättra det interna regelverket så att det blir tydligare, mer lättillgängligt och enklare att förvalta. Genom detta vill vi hantera finansiella risker inom Riksgälden på ett effektivare sätt.

Riksgälden tillämpar en statistisk modell, den så kallade VaR-modellen (Value at Risk), för kontroll och uppföljning av att marknadsriskerna i positionstagningen i utländsk valuta håller sig inom de beslutade riskmandaten. I enlighet med Riksgäldens finans- och riskpolicy ska vi utvärdera denna VaR-modell en gång per år genom att jämföra faktiska resultatutfall i den löpande positionstagningen i utländsk valuta mot skattade VaR-värden, ett så kallat backtest.

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade processer och system, den mänskliga faktorn eller yttre händelser. Legala och säkerhetsrelaterade risker är också en del av operativa risker. Operativa risker uppkommer i all verksamhet som Riksgälden bedriver. De operativa riskerna delas in i kategorierna Personal, Process, IT och Externa risker.

Hantering av operativa risker

För att identifiera operativa risker genomför Riksgälden riskanalyser inför verksamhetsplaneringen, inför projekt och inför större verksamhetsförändringar samt vid extraordinära händelser.

Riskanalyserna genomförs på våren och lägger grunden inför höstens verksamhetsplanering, där bedömning görs om vilka risker som är väsentliga för kommande år. Uppföljning sker dels inom avdelningarna genom att utföra aktiviteter enligt upprättade åtgärdsplaner för de risker som inte accepteras av verksamheten, dels på en mer aggregerad nivå i riskkontrollfunktionens riskrapport till styrelsen.

Risker utan specifik indelning

Risker utan specifik indelning avser risker som kan omfattas av både finansiella och operativa risker. Till dessa hör omvärldsrisk, strategisk risk samt koncentrations och affärsrisk. Dessa risker hanteras inom ramen för andra risker.

Samlad analys och bedömning

Riksgälden jobbar kontinuerligt med att betrygga myndighetens riskkontroll. Vi följer löpande statsskuldens marknads- och likviditetsrisker och konstaterar att statsskuldens exponering mot dessa risker har varit begränsad under rapportperioden. Vi bedömer att förvaltningen av statsskulden har varit god då den hållits inom ramen för beslutade limiter och gränsvärden så att inga avvikelser har inträffat. Även utfallet av backtestet indikerade att vi har en VaR-modell som uppfyller sitt syfte.

Det inträffade inte heller några avvikelser under året från de kreditrisklimiter som styrelsen fastställt i Riksgäldens finans- och riskpolicy. För att begränsa motpartsrisken i statsskuldförvaltningen har Riksgälden en undre gräns på A- för en motparts sammanvägda långfristiga kreditbetyg. Det sammanvägda kreditbetyget baseras på kreditbetyg från tre olika kreditvärderingsinstitut. Under året skedde inga sänkningar av det sammanvägda kreditbetyget för de motparter Riksgälden använde, utan två motparter fick i stället höjt betyg.

Riksgälden bedömer att arbetet med att identifiera operativa risker har varit tillfredsställande, men att våra analyser visar att vi behöver utveckla en bättre metod för att hantera och rapportera övergripande risker som spänner över hela verksamheten.

Utifrån resultatet av verksamhetens operativa riskanalyser i maj och juni 2023 samt incidenter som inträffat under året bedömer vi att den totala aggregerade risknivån har ökat något jämfört med föregående år. Andelen icke-acceptabla risker har ökat och då framför allt inom kategorin personrisker, som kan vara interna oegentligheter eller felaktigheter orsakade av mänskliga faktorn.

Det totala antalet risker har också ökat vilket delvis kan bero på en ökad risknivå, men det kan också vara en effekt av att vissa avdelningar och enheter har arbetat om sina riskanalyser inför verksamhetsåret 2024. Verksamheterna arbetar fortsatt vidare med åtgärder för att reducera de risker som inte accepteras.



Säkerhet

Riksgälden är sedan 2022 en beredskapsmyndighet och har under 2023 fortsatt att utveckla arbetet med civilt försvar inom den egna myndigheten och tillsammans med andra myndigheter inom de beredskapssektorer som vi är en del av. Året präglades av det försämrade säkerhetspolitiska läget, vilket också föranledde åtgärder inom bland annat informationssäkerhet och säkerhetsskydd för att ytterligare stärka vårt säkerhetsarbete. Interna och externa samverkansövningar var också viktiga inslag under året.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgäldens säkerhets- och beredskapsarbete syftar till att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt verksamhetsskydd, säkerhetsskydd samt åtgärder för att hantera Riksgäldens uppgifter under fredstida krissituationer samt inför och vid höjd beredskap. Säkerhetsarbetet ska också verka för en god säkerhetskultur som genomsyrar hela verksamheten.

Hög beredskap i ett samhälle med ökad hotbild

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har visat att Sveriges beredskap och civila försvar behöver stärkas inom flera områden. Rysslands agerande innebär ett strukturellt och långsiktigt kraftigt försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde. Händelseutvecklingen har fått omfattande och långtgående konsekvenser för Sverige vilket även speglar sig i Riksgäldens verksamhet. Hotet

från främmande makt har breddats och blivit mer komplext och inkluderar bland annat olovlig underrättelseinhämtning, cyberangrepp, sabotage mot kritisk infrastruktur, desinformation, påverkansoperationer och terrorism.

Under 2023 höjde Säkerhetspolisen terrorhotnivån och Sverige gick från att betraktas som ett legitimt mål för terrorattentat till att betraktas som ett prioriterat mål. Med anledning av detta vidtog Riksgälden flertalet åtgärder. Bland annat stärkte vi vår omvärldsbevakning och såg över våra kommunikationslösningar. Vi stärkte också vår samverkan med andra aktörer, exempelvis säkerhetsmyndigheter och myndigheter inom Riksgäldens beredskapssektorer. Vi gav stöd till medarbetare som kände oro på grund av säkerhetsläget och vi gjorde en översyn av våra rutiner för kris- och kontinuitetshantering. Riksgälden har en fortsatt hög beredskap för att hantera informations- och cybersäkerhetshot samt påverkanskampanjer mot verksamheten.



Terrorhotnivån i Sverige höjdes i augusti till den näst högsta nivån.

Arbete för att öka kunskapen om informations-säkerhet och säkerhetsskydd

Med anledning av det allvarligt försämrade säkerhetspolitiska läget, är en hög säkerhetsmedvetenhet särskilt betydelsefullt, inte minst för att trygga att Riksgäldens information hanteras på ett säkert sätt och i enlighet med relevanta krav. För att höja kunskapen ytterligare hos medarbetarna tog vi under året fram en broschyr om informationssäkerhet samt en utbildning i säkerhetsskydd som nu är obligatorisk för alla anställda och leverantörer.

Till stöd för att utvärdera och säkerställa att Riksgälden har en balanserad säkerhetsnivå använder vi den så kallade Infosäkkollen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Det är ett verktyg som syftar till att stödja uppföljning och förbättring av det systematiska informations- och cybersäkerhetsarbetet i samhällsviktiga verksamheter.

Anpassningar utifrån uppdaterad säkerhetsskyddsanalys

Under året uppdaterade vi Riksgäldens säkerhetsskyddsanalys. Analysen ger svar på vad som ska skyddas vid Riksgälden, mot vad och på vilket sätt. Utifrån säkerhetsskyddsanalysen har vi vidtagit ett antal säkerhets- och beredskapsanpassningar. Arbetet med att stärka säkerheten kommer att fortsätta under kommande år. Riksgälden fortsatte även det systematiska arbetet med riskanalyser för att i övrigt säkerställa att vi hanterar eventuella hot och sårbarheter kopplat till det försämrade omvärldsläget.

På relativt kort tid har det skett en stor förändring i vårt sätt att arbeta, med en stor ökning av distansarbete. Riksgälden fortsatte därför också att arbeta utifrån de styrdokument som vi tagit fram i syfte att ge vägledning och stöd i vad medarbetarna behöver tänka på vid distansarbete och digitala möten, utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv. Vi har även systematiserat och effektiviserat styrdokument och mallar inom säkerhetsområdet.

Förstärkt organisation kopplat till civilt försvar med fokus på cyberhot

Informations- och cybersäkerhetshot samt påverkanskampanjer av olika slag ses av Säkerhetspolisen som stora risker kopplat till det säkerhetspolitiska läget. Riksgälden har kunnat satsa resurser genom de ytterligare medel som regeringen beslutat att tillföra myndigheten för att förstärka det civila försvaret och motverka cyberhot. Under året fortsatte vi att arbeta med operativa analyser i syfte att minska risker i verksamheterna, inklusive risker kopplat till informationssäkerhetsområdet. Vi identifierade och vidtog robusthetshöjande åtgärder och vi lät Myndigheten för psykologiskt försvar utbilda medarbetare inom informationspåverkan.

Fokus på civilt försvar och åtgärder som ökar vår förmåga

Som beredskapsmyndighet ska Riksgälden ha god förmåga att förebygga och hantera hot och sårbarheter, hantera fredstida krissituationer och genomföra sina uppgifter vid höjd beredskap. Därför arbetar vi med totalförsvarsplanering, utbildning och övning samt andra förmågehöjande åtgärder.

Under året har vi stärkt det interna kontinuitets- och beredskapsarbetet genom att utse personal på samtliga avdelningar som ska arbeta med tillhörande frågor. Syftet är att beredskapsarbetet ska integreras ytterligare i verksamheten. Åtgärden är en viktig signal om att alla verksamheter behöver ta ett utökat ansvar och säkerställa att verksamheten kan upprätthållas under fredstida krissituationer samt inför och vid höjd beredskap.

Regeringen beslutade under hösten att Riksgälden från och med den 2 januari 2024 ska ha funktionen tjänsteman i beredskap. En sådan funktion har uppgiften att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid fredstida krissituationer enligt bestämmelserna om statliga myndigheters beredskap. Arbetet med att inrätta funktionen pågick under slutet av året.

Riksgälden deltog i samverkansövningar

Under året deltog Riksgälden i olika utbildningar och övningar, till exempel i Finansiella Sektorns Privat-Offentliga Samverkans (FSPOS) sektorsövning 2023. Syftet var att utveckla sektorns förmåga att effektivt samverka kring en gemensam inriktning och kommunikation i en gråzonssituation där den finansiella sektorns förmåga ifrågasätts. Vi tog tillfället i akt att öva vår konventionella krisstab. Vi deltog även i en övning som Försäkringskassan initierade för beredskapssektor Ekonomisk säkerhet.



Riksgälden har använt ett utökat anslag för att förstärka det civila försvaret och motverka cyberhot.



Förberedelser för att ha en tjänsteman i beredskap till 2024 pågick under slutet av året.

Extern samverkan

Riksgälden medverkar i ett flertal forum, bland annat i styrelsen för och i arbetsgrupper inom FSPOS. Riksgälden deltar även aktivt i arbetet inom beredskapssektorerna Finansiella tjänster samt Ekonomisk säkerhet och har ett fortsatt starkt och nära samarbete med andra myndigheter och aktörer för att arbeta proaktivt och löpande vidta åtgärder för att stärka skyddet.

Samlad analys och bedömning

Mot bakgrund av det försämrade säkerhetspolitiska läget vidtog Riksgälden flera åtgärder under året för att stärka säkerhetsarbetet, bland annat inom informationssäkerhet och säkerhetsskydd. Vi tog till exempel fram en säkerhetsskyddsutbildning som nu är obligatorisk för alla medarbetare. Den höjda terrorhotnivån gjorde också att vi stärkte vår omvärldsbevakning under året och såg över våra rutiner för krishantering och kontinuitetshantering. Vi bedömer att vi med dessa åtgärder har stärkt säkerhetsarbetet och verkat för en god säkerhetskultur på ett tillfredsställande sätt.

Vi har även fortsatt utveckla vårt arbete inom civilt försvar på ett tillfredsställande sätt genom olika övningar och utbildningar samt genom att fler medarbetare deltar i arbetet med civilt försvar och kontinuitetsarbete. Vi har stärkt vår förmåga inom säkerhetsområdet genom det utökade anslag vi fått för att förstärka det civila försvaret och motverka cyberhot, och vi har fortsatt behov för att klara de krav som ställs på oss.

Riksgälden har genomfört och deltagit i flertalet övningar både internt och externt. Övningarna har på ett tillfredsställande sätt bidragit till en stärkt förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet under förändrade förutsättningar.

Under året har Riksgälden aktivt deltagit i utvecklingsarbetet för en god samverkan inom beredskapssektorerna och andra aktörer inom den bredare finansiella sektorn.



Medarbetare och kompetens

Under året tog vi fram en strategisk riktning med ny vision, strategiska målområden och strategier som ska gälla åren 2024–2027. Vi utvecklade också vårt systematiska arbetsmiljöarbete.

UPPGIFT OCH MÅL

Riksgälden ska säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter och uppdrag, samt leva upp till de krav som ställs på verksamheten. Vi ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare och ledare. Det innebär att vi värnar om att vara en flexibel och välmående arbetsplats.

Arbete för en effektivare myndighet

Utvecklingsarbetet med "Ett Riksgälden", som riksgäldsdirektören initierade i mars 2022, fortlöpte under året. Det innebär att vi fortsatte stärka myndigheten i utförandet av våra uppgifter och uppdrag genom att utveckla gemensamma arbetssätt, processer och förutsättningar för fortsatt ökat samarbete.

Under året involverades alla medarbetare i arbetet med att ta fram en ny gemensam strategisk riktning med en ny vision samt nya strategiska målområden. Arbetet genomfördes på workshoppar hos avdelningarna under våren. I september förankrade ledningsgruppen resultatet på konferensen "Riksgäldsdagarna". Under en tredagarsperiod deltog medarbetarna en dag var och fick diskutera vision och respektive målområde i blandade grupper över avdelningsgränserna för att skapa förståelse och engagemang för vår nya strategiska riktning.

En lärande organisation

Riksgälden är en kunskapsorganisation med en komplex verksamhet som kräver att kompetensutvecklingen anpassas för respektive verksamhetsområde. Under året genomfördes flera olika utvecklingsaktiviteter som ett resultat av årets kompetensanalys. Vi arbetade också med att stärka rollen som statstjänsteman och kunskapen om de lagar och regelverk som vi behöver förhålla oss till, exempelvis inom etik och klarspråk.

Ett annat viktigt område är säkerhet. Riksgälden är en beredskapsmyndighet och för att utveckla kompetensen inom exempelvis säkerhetsskydd, cybersäkerhet och informationssäkerhet var en viktig satsning under året att alla medarbetare skulle ta del av digitala utbildningar med kunskapstest, föreläsningar och övningar. Riksgälden tillhandahåller ett flertal digitala utbildningar i den egna utbildningsportalen för att stärka såväl ledarskap, medarbetarskap och verksamhetskunskap. Under året lanserade vi fyra nya utbildningar: Etik, Grundläggande Säkerhetsskydd, Presentationsteknik och En arbetsplats för alla (hantering av diskriminering och kränkande särbehandling).

Under höstens verksamhetsplanering gjorde vi årets kompetensanalys och identifierade då ett behov av större utvecklingsinsatser för att stärka och bredda kompetensen inom några av Riksgäldens uppdragsområden med stöd av omställningsmedel. Det gäller Statens internbank, Skuldförvaltning och Finansiell stabilitet. Dessa utvecklingsinsatser kommer i huvudsak att genomföras under 2024.

Medarbetarna deltog även i externa program, kurser och seminarier under året. Kostnaden för extern utbildning var i genomsnitt 7 287 kronor per medarbetare under 2023, vilket är likvärdigt med föregående år.

Kostnaden för extern kompetensutveckling speglar endast en begränsad del av Riksgäldens totala kompetensutveckling, den huvudsakliga delen sker i stor utsträckning i det dagliga arbetet.

Arbetsmiljöåret 2023

Riksgälden ska vara en hållbar och attraktiv arbetsplats. Under 2023 lade vi stort fokus på att stärka chefernas kunskaper inom arbetsmiljöfrågor och utveckla arbetssätt inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi tog fram en ny riktlinje för systematiskt arbetsmiljöarbete som beskriver våra arbets-



På Riksgälden är det obligatoriskt för alla medarbetare att genomgå utbildning i exempelvis säkerhetsskydd.

miljömål och samverkansformer för att identifiera, bedöma, åtgärda och följa upp risker inom hela arbetsmiljön.

Däribland har vi infört regelbundna arbetsplatsträffar (APT) i syfte att stärka dialogen mellan chefer och medarbetare i arbetsmiljöfrågor. Vi började också göra puls- och fördjupningsmätningar mer regelbundet än tidigare som stöd i att identifiera risker i arbetsmiljön. Svarsfrekvensen var hög även detta år och sjönk bara marginellt, från strax över till något under 90 procent. Det område där vi behöver bli bättre inom är att motverka stress bland medarbetarna, medan områden som vi vill behålla eller förstärka är ledarskap, gemenskap och kultur samt engagemang.

9 av 10

medarbetare svarar på pulsmätningarna som från i år skickas ut mer regelbundet än tidigare.

Sjukfrånvaron fortsatte vara låg

Den totala sjukfrånvaron under 2023 landade på 2,6 procent, marginellt högre än 2022. Det är sjukfrånvaron bland kvinnor samt bland kvinnor och män i åldrarna 50 år och äldre som har ökat. (se tabell 11).

Tabell 11. Sjukfrånvaro, i jämförelse med de två senaste åren, i procent

	2021 ¹	2022 ²	2023 ³
Kvinnor	2,8	2,4	3,2
Män	1,9	2,3	2,0
Anställda yngre än 30 år	1,3	2,4	0,3
Anställda 30–49 år	3,0	2,8	1,7
Anställda 50 år och äldre	1,6	1,8	3,7
Totalt alla anställda	2,4	2,4	2,6

¹ Av den totala sjukfrånvaron 2021 utgjorde 53,6 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar eller längre mot 38,4 procent för 2020.

² Av den totala sjukfrånvaron 2022 utgjorde 43,0 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar eller längre mot 53,6 procent för 2021.

³ Av den totala sjukfrånvaron 2023 utgjorde 60,9 procent långtidssjukskrivningar på 60 dagar eller längre mot 43,0 procent för 2022.

Många nya medarbetare – utmaning och möjligheter

Under 2023 hade Riksgälden i medeltal 224 anställda, vilket motsvarar 203 årsarbetskrafter. Det är en minskning med sju årsarbetskrafter jämfört med 2022. Under de senaste åren har personalomsättningen varit hög. Det var den även under 2023, samtidigt som vi växte. Totalt var det 29 personer som slutade sin anställning och 40 personer som rekryterades in. Vid en del av nyrekryteringarna användes det anslagsmedel som regeringen har tillfört myndigheten för arbetet med det civila försvaret och för uppgiften att yttra oss i frågor om tillstånd till gruvverksamhet.

Våra analyser av avgångssamtalen visar att den huvudsakliga anledningen till att medarbetare väljer att lämna Riksgälden är att de upplever begränsade utvecklingsmöjligheter. Det finns även de som blivit handplockade av andra arbetsgivare. Överlag var det inte svårt att rekrytera nya medarbetare, med undantag av vissa tjänster inom IT.

40

medarbetare började och 29 medarbetare slutade på Riksgälden.

Den höga takten i rekryteringar medförde att några enheter fick in flera nya medarbetare under året. Det innebär under en övergångsperiod att betydande resurser måste läggas på upplärning av de nya kollegorna, vilket kan ha bidragit till den höga stressnivån. Men de nya medarbetarnas kompetens och erfarenheter från andra organisationer innebär att Riksgäldens verksamhet och arbetssätt utvecklas på ett positivt sätt.

Pilot på IT för att behålla medarbetare

Efter coronapandemin har samtliga medarbetare möjlighet att, i dialog med sin närmaste chef, teckna en enskild överenskommelse om distansarbete upp till 49 procent. Under året startades ett pilotprojekt på Riksgäldens IT-avdelning för att undersöka hur arbetssätt och gemenskap fungerar om medarbetarna får möjlighet att arbeta ännu mer på distans, upp till 100 procent. Piloten startade i september och kommer att fortsätta under 2024.

≤100%

Så mycket får IT-medarbetare prova att jobba på distans sedan september.

Lokaler anpassas till flexiblare arbetssätt

Under året startade vi ett projekt där vi ser över kontorsytor och utvecklar arbetssätt för att möta de krav som ett mer flexibelt arbetssätt ställer på arbetsplatsen. För att få inspiration och inhämta erfarenheter samverkade Riksgälden med flera myndigheter som har erfarenhet av att anpassa sina lokaler till ett mer flexibelt arbetssätt.

Projekt för överföring av lönetjänst till Statens servicecenter

Under våren fortsatte projektet som påbörjades under hösten 2022 med övergång av Riksgäldens lönehantering till Statens servicecenter. Fördelen med att lönehanteringen ligger hos Statens servicecenter är att lönehanteringen inte blir personberoende.

Övergången skedde den 1 maj vilket var en månad tidigare än vad som först var planerat. Alla löner har betalats ut enligt plan sedan övergången. Lönespecifikationer sänds nu ut via digitala brevlådor vilket gör att medarbetare inte måste ha tillgång till lönesystemet för att nå sin lönespecifikation. Riksgälden fortsätter att arbeta med sina interna rutiner för att ytterligare effektivisera lönehanteringen.

Utveckling av civilt försvar

Under året satsade vi resurser på att höja vår förmåga inom det civila försvaret. Vi använde även omställningsmedel för att öka medarbetarnas kunskaper inom totalförsvar genom utbildningar på grundnivå och fortsättningsnivå hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Samlad analys och bedömning

Fokus under året var att ta fram en ny strategisk riktning med ny vision och strategiska målområden samt att konkretisera hur de strategiska målen ska nås. Det har bland annat involverat att hitta nya arbetssätt som bidrar till ett mer flexibelt arbetsliv och att fortsätta stärka vikänsan inom myndigheten. Vi utvecklade också det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på dialogen mellan chef och medarbetare.

Personalomsättningen är fortsatt relativt hög men vi bedömer att Riksgälden är en attraktiv arbetsgivare då vi har många sökande till våra tjänster. Vi har utmaningar vad gäller stress men det är inte en anledning man uppger som skäl till att lämna Riksgälden. De låga sjuktalen tyder på en verksamhet där medarbetarna mår bra och kan kombinera arbete på arbetsplatsen med distansarbete. Tydligare strategier och vision, större utbildningsmöjligheter och ökad möjlighet till distansarbete tror vi stärker Riksgälden som en attraktiv arbetsgivare med möjlighet till utveckling och flexibilitet.

Den sammantagna bedömningen är att både kompetensförsörjningen och arbetsmiljöarbetet på Riksgälden är tillfredsställande.

Kostnader och anslag

Kostnaden för statsskulden minskade något jämfört med föregående år. Samtidigt blev räntebetalningarna på statsskulden, som enbart innehåller realiserade resultat, högre än året innan. Vi har haft ökade kostnader kopplat till arbetet med civilt försvar och den nya uppgiften att yttra oss i frågor som rör tillstånd till gruvverksamhet.

Kostnaden för statsskulden minskade något beroende på kurseffekter

Riksgäldens intäkter för 2023 uppgick till 77,2 miljarder kronor, vilket var en minskning med 7,2 miljarder kronor jämfört med 2022. Posten "Finansiella intäkter" minskade med 11,4 miljarder kronor främst beroende på olika kurseffekter. Däremot ökade posten "Intäkter av anslag" med 4,5 miljarder kronor eftersom räntebetalningarna på statsskulden blev högre än föregående år.

Riksgäldens kostnader uppgick till totalt 77,8 miljarder kronor, vilket var 15,8 miljarder kronor lägre än 2022. Det som minskade var framför allt de finansiella kostnaderna som är kopplade till förvaltningen av statsskulden (se not 4 i den finansiella redovisningen). Minskningen berodde till övervägande del på lägre inflationsomvärdering av realskulden samt lägre valutakursförluster på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Räntebetalningarna ökade

De kassamässiga räntebetalningarna redovisas mot anslaget "Räntor på statsskulden" i statsbudgeten medan den kostnadsmässiga redovisningen återfinns i Riksgäldens resultaträkning. Räntebetalningarna uppgick till 31,7 miljarder kronor vilket är en ökning med 4,7 miljarder kronor jämfört med 2022.

Ökningen mellan åren förklaras huvudsakligen av att vi till följd av det högre ränteläget emitterade obligationer till underkurser under året samt av att räntenettot i Riksgäldens nettoutlåning försämrades.

Den senaste femårsperioden har statens räntebetalningar varierat mycket, vilket framgår av tabell 12. Nivån påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Tabell 12. Räntor på statsskulden

Miljoner kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Räntor på lån i svenska kronor	22 023	23 043	8 537	15 000	9 280
Räntor på lån i utländsk valuta	-288	-707	-685	-337	2 171
Räntor på in- och utlåning	-1 412	-808	-240	1 952	7 755
Summa	20 323	21 528	7 612	16 615	19 206
Över/underkurser vid emission	-8 324	-10 404	-11 978	-2 299	4 142
Valutaförluster/vinster	5 666	2 380	661	12 325	8 240
Kursförluster/vinster	4 461	5 960	2 317	447	-22
Summa	1 804	-2 065	-9 000	10 473	12 360
Summa anslag räntor på statsskulden	22 126	19 463	-1 388	27 088	31 567
Kassamässig justering	101	-48	-87	-94	145
Summa räntebetalningar	22 227	19 415	-1 475	26 993	31 711

I tabellen ovan redovisas utfallet för anslaget "Räntor på statsskulden". Förutom statsskultsrelaterade räntor innehåller anslaget även räntor på in- och utlåning i Statens internbank (7,8 miljarder kronor), inkomster från vidareutlåning till Riksbanken samt inkomster och utgifter från förvaltnings-tillgångar i likviditetsförvaltningen (0,2 miljarder kronor). Detta innebär att anslaget "räntor på stats-skulden" inte kan ställas i direkt relation till det officiella statsskultsmåttet som avser statens brut-toskult i vilken förvaltningstillgångar, fordringar på Riksbanken samt in- och utlåning i Statens internbank exkluderas.

Lägre försäljningsprovisioner

Utgifterna för provisioner, som främst avser försäljningsprovisioner, minskade med 5,6 miljoner kronor på grund av lägre övriga provisioner.

Ökade förvaltningskostnader

Förvaltningskostnader är samlingsnamnet för bland annat personal-, lokal- och IT-kostnader, det vill säga kostnader för driften av Riksgälden. Detta finansieras via anslag, avgifter, fonder och bidrag.

Tabell 13. Förvaltningskostnader

Miljoner kronor	2021	2022	2023
Anslagsfinansierat	332,3	344,9	355,2
Bidragsfinansierad verksamhet, finansieras via kärnavfallsfonden	26,4	24,8	26,3
Avgiftsfinansierad verksamhet, garantier och lån	15,1	19,5	18,7
Fondfinansierad verksamhet, bankstöd	7,5	8,9	9,6
Summa förvaltningskostnader	381,3	398,1	409,8

Förvaltningskostnaderna ökade med totalt 11,7 miljoner kronor till 409,8 miljoner kronor jämfört med 398,1 miljoner kronor föregående år. Ökningen avser främst anslagsfinansierade förvaltningskostnader (10,3 miljoner kronor). Riksgälden har fått utökade anslagsmedel för arbetet med civilt försvar. Vi fick också medel för uppgiften att yttra oss i frågor om tillstånd till gruvverksamhet.

Lönekostnaderna ökade med 6,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 3 procent. Ökningen beror dels på den årliga lönerevisionen, avtalsförsäkringar och förändring av semesterlöneskuld. Ökningen har dämpats av personalomsättningen. Kostnader för lokaler har ökat med 1,5 miljoner kronor som främst beror på indexuppräknings. Avskrivningskostnaderna har ökat med 2,8 miljoner kronor och avser IT.

Tabell 14. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde

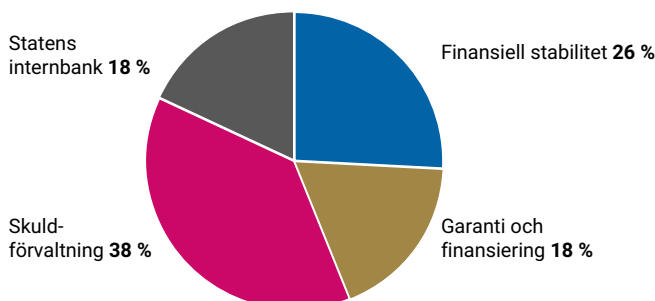
Miljoner kronor	2021	2022	2023
Finansiell stabilitet	99,1	109,3	106,8
Garanti och finansiering	60,1	69,2	75,3
Skuldförvaltning	143,7	145,6	155,4
Statens internbank	78,4	74,0	72,3
Totala förvaltningskostnader	381,3	398,1	409,8

Förändringar i tabellen påverkas både av omfattningen direkta kostnader och av fördelade gemensamma kostnader per verksamhetsområde. Fördelningen av de gemensamma kostnaderna beror på verksamhetsområdenas andel befattningar i organisationen.

Verksamhetsområde Skuldförvaltnings kostnader har ökat med 9,8 miljoner kronor och avser främst personal- samt fördelade konsult- och avskrivningskostnader.

Verksamhetsområde Garanti och finansierings kostnader har ökat med 6,1 miljoner kronor och avser främst personalkostnader. En orsak är de nya uppgifter som Riksgälden har fått både under 2023 och 2022. Helårseffekten vid nyrekrytering blir tidsmässigt fördröjd.

Diagram 16. Förvaltningskostnader per verksamhetsområde



Resultat per verksamhetsområde

Årets kapitalförändring har minskat med 8,6 miljarder kronor där största förändringen visas på skuld-förvaltningen. Anledningen är främst den orealiserade valutan men även att inflationen minskade.

Resultatet i den avgiftsfinansierade garanti- och utlåningsverksamheten var 40 miljoner kronor under 2023, jämfört med –975 miljoner kronor året före. Förändringen i resultatet beror framför allt på nedskrivningen 2022.

Resultatet i den fondfinansierade verksamheten avseende insättningsgarantin och investerarskyddet samt bankstödsverksamheten var 0, vilket var ett oförändrat resultat jämfört med föregående år.

Tabell 15. Resultaträkning per verksamhetsområde

Miljoner kronor	2021	2022	2023
RIKSGÄLDEN TOTALT			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	–1 388	27 088	31 567
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	88	64	60
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	332	345	355
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	1
Intäkter av avgifter m.m.	69	61	50
intäkter av bidrag	26	30	29
Ränteintäkter	0	136	79
Summa verksamhetens intäkter	–871	27 724	32 140
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	1 388	–27 088	–31 567
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	–88	–64	–60
Orealiserade räntor m.m.	–9 351	–8 348	–721
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	0	1
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	187	–1 172	–87
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	–29	–30	–30
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	–8	–9	–10
Kostnader Affärsverket Statens Järnvägar	–295	0	0
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	–333	–345	–357
Summa verksamhetens kostnader	–8 529	–37 056	–32 829
Transfereringar	8	9	10
Årets kapitalförändring	–9 393	–9 323	–680
STATENS INTERNBANK			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	–128	2 855	7 995
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	78	74	72
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	–49	2 929	8 068
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	128	–2 855	–7 995
Orealiserade räntor m.m.	–304	115	901
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	0	–1
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	–78	–74	–72
Summa verksamhetens kostnader	–255	–2 814	–7 168
Årets kapitalförändring	–304	115	900

Miljoner kronor	2021	2022	2023
STATSSKULDSFÖRVALTNING			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	-1 260	24 232	23 571
Intäkter av anslag, provisioner 26 1:3	88	64	60
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	144	146	155
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	-1 028	24 442	23 787
Kostnader anslag räntor på statsskulden 26 1:1	1 260	-24 232	-23 571
Kostnader anslag provisioner 26 1:3	-88	-64	-60
Orealiserade räntor m.m.	-9 305	-8 464	-1 622
Ej anslagsavräknade provisionskostnader	0	0	2
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-144	-146	-156
Summa verksamhetens kostnader	-8 277	-32 906	-25 407
Årets kapitalförändring	-9 305	-8 464	-1 620
GARANTIER OCH FINANSIERING			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	19	25	27
Intäkter av anslag för garantisubvention	0	0	0
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Intäkter av avgifter	69	61	50
Intäkter av bidrag	26	30	29
Ränteintäkter m.m.	0	136	78
Summa verksamhetens intäkter	114	252	184
Kostnader garantier och lån, avgiftsfinansierade	187	-1 172	-87
Kostnader finansierade via kärnavfallsfonden	-29	-30	-30
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-19	-25	-27
Summa verksamhetens kostnader	140	-1 227	-144
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	254	-975	40
INSÄTTNINGSGARANTI OCH INVESTERARSKYDD			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	24	23	22
Intäkter av avgifter m.m. förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	24	23	22
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-24	-23	-22
Summa verksamhetens kostnader	-24	-23	-22
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0

Miljoner kronor	2021	2022	2023
BANKSTÖD			
Intäkter av avgifter	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Kostnader för bankstöd, fondfinansierade	-8	-9	-10
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	0	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-8	-9	-10
Transfereringar	8	9	10
Årets kapitalförändring	0	0	0
RESOLUTIONSRESERVEN			
Intäkter av anslag, förvaltning 2 1:12	68	78	75
Intäkter av avgifter m.m., förvaltning 2 1:12	0	0	0
Ränteintäkter m.m.	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	68	78	76
Kostnader anslag förvaltning 2 1:12	-68	-78	-76
Summa verksamhetens kostnader	-68	-78	-76
Transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
AFFÄRSVERKET STATENS JÄRNVÄGAR ASJ			
Intäkter av anslag, räntor på statsskulden 26 1:1	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	0	0	0
Orealiserade räntor m.m.	259	0	0
Kostnader ASJ (realiserad ränta)	-295	0	0
Summa verksamhetens kostnader	-37	0	0
Årets kapitalförändring	-37	0	0

Prestationer

Tabellen Prestationer visar förekomsten av ärenden via myndigheten. Riksgälden hanterar frågor som rör företag eller organisationer, ej enskilda medborgare. Exempelvis upprättar Riksgälden regelbundet resolutionsplaner för banker och finansiella institut. Riksgälden hanterar små volymer av ärenden och redovisar därför inte styckkostnaden för dem i tabellen nedan. Ärendehantering utgör endast en mindre del av myndighetens ordinarie verksamhet. Streckmarkering i tabellen (-) betyder att Riksgälden vid tidpunkten inte hade ansvar för aktuellt ärende.

Tabell 16. Prestationer

		2021	2022	2023
Garantier och utlåning				
Gröna kreditgarantier ¹	Antal utställda garantier	0	1	3
Kärnavfallsfinansiering m.m.				
Beslut om utbetalningar från kärnavfallsfonden	Antal utbetalningsbeslut	36	49	48
Revision av hur utbetalade fondmedel har använts	Antal avslutade revisioner	22	12	20
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	Antal tillsynsärenden	–	15	15
Yttrande över säkerheter för utvinningsavfall (ny uppgift från 2023-07-01)	Antal yttranden	–	–	2
Resolution				
Resolutionsplaner	Antal för systemviktiga institut	9	9	8
	Antal för ej systemviktiga institut ²	106	109	13
	Antal för centrala motparter	–	–	1
Avgiftsuttag resolutionsreserven	Antal institut	169	129	131
Insättningsgarantin				
Avgiftsuttag insättningsgarantin	Antal institut	106	109	106
Investerarskyddet				
Avgiftsuttag investerarskyddet	Antal investerare	221	222	223

¹ Utställda garantier 2023 avser ett lån till H2 Green Steel och två lån till Northvolt.

² För ej systemviktiga institut krävs mindre omfattande planering, vilket bland annat innebär att planerna inte uppdateras lika ofta. Antal ej systemviktiga resolutionsplaner kan därmed variera mellan åren.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Riksgäldens avgiftsfinansierade verksamhet, där Riksgälden disponerar intäkterna, avser garanti- och utlåningsverksamhet samt prövning av ansökningar om tillstånd att reducera kvalificerade skuldinstrument. Posten garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj, avser förväntad förlust och påverkas till stor del av värderingar av kreditrisker. Det innebär att den ibland innehåller stora variationer mellan åren. Den stora kostnadsposten 2023 avser framför allt nedskrivning av regressfordran och nedskrivning av räntefordran kopplat till flyggarantier.

Posten garanti- och utlåningsverksamhet, administration, avser ackumulerat saldo för Riksgäldens administrativa kostnader och de avgifter som ska täcka dessa. Avgifter som faktureras i förskott periodiseras över hela den bedömda/avtalade löptiden för respektive garanti/lån. Budgeterade intäkter baseras på prognostiserade framtida avgifter från de engagemang som ingår i den nuvarande utestående portföljen. Inga antaganden har gjorts om nya engagemang. Omfattningen på garanti- och kreditobjekten varierar över tid. Det relativt låga utfallet på avgiftsintäkter 2023 beror på att inga nya garantier har ställts ut under året.

Tabell 17. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras¹

Tusen kronor		UTFALL					BUDGET		
Verksamhet	+/- t.o.m. 2021	+/- 2022	Int. 2023	Kost. 2023	+/- 2023	Ack. +/- utgå. 2023	Int. 2023	Kost. 2023	Ack. +/- utgå. 2023
Garanti- och utlåningsverksamhet, portfölj	868 105	-976 159	115 070	-202 678	-87 609	-195 663	47 600	0	-60 454
Garanti- och utlåningsverksamhet, administration	11 060	1 172	11 851	-18 715	-6 863	5 369	9 500	-18 500	-540
Prövning av ansökningar om tillstånd att reducera kvalificerade skuldinstrument	0	0	428	-428	0	0	250	-250	0
Summa	879 165	-974 987	127 349	-221 821	-94 472	-190 294	57 350	-18 750	-60 994

¹ Intäkter och kostnader kan innehålla stora fluktuationer över tid. I posten "Kostnader för portföljen" ingår bland annat förändringar i reserveringar för garantiförluster, återvinningar och värderingar av fordringar i garantiverksamheten, vilket innebär att posten även kan ha omvänt tecken.

Tabell 18. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Tusen kronor		UTFALL						BUDGET		
Verksamhet	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2021	+/- 2022	Int. 2023	Kost. 2023	+/- 2023	Ack. +/- utgå. 2023	Int. 2023	Kost. 2023	Ack. +/- utgå. 2023
Avgiftsbelagd verksamhet										
Insättningsgaranti och investerarskydd	2552	-23 584	1 061	22 524	-22 215	309	-22 214	22 200	-21 800	-21 713
Garanti- och utlåningsverksamhet	2124	0	0	77 680	-77 680	0	0	57 600	-57 600	0
Summa		-23 584	1 061	100 204	-99 896	309	-22 214	79 800	-79 400	-21 713
Avgiftsfinansierad verksamhet										
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	2552	0	119	6 105	-6 391	-286	-167	6 500	-6 500	0

Insättningsgaranti- och investerarskyddsverksamheterna avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och avgiftsintäkterna som motsvarar föregående års administrativa kostnader levereras mot inkomsttitel 2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter.

Banker och andra institut som har tillstånd från Finansinspektionen att tillhandahålla in- och utlåningstjänster omfattas per automatik av insättningsgarantin. Den del av avgiftsintäkterna som inte motsvarar föregående års administrativa kostnader flyttar till insättningsgarantifonden. När det gäller investerarskyddet levereras samtliga avgiftsintäkter mot inkomsttitel.

I de fall räntan för lånet eller avgiften för garantin överstiger kostnaden för den förväntade förlusten och administrationskostnader ska överskottet levereras mot inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet.

Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor avgiftsfinansieras. Kostnaderna belastar förvaltningsanslaget och motsvarande avgifter levereras mot inkomsttitel 2552 Övriga offentligt rättsliga avgifter.

Samlad analys och bedömning

Förändringar av marknadsräntor, inflation och valutakurser påverkade kostnader för statsskulden och statens räntebetalningar. När inflationen stiger ökar den del av kostnaden för realobligationer som beror på inflationen. En försvagning av kronan innebär samtidigt valutakursförluster på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. Årets ökning av räntebetalningar berodde främst på räntor på in- och utlåning samt underkurser vid emission som beror på det högre ränteläget. Samtidigt minskade kostnaden för statsskulden något.

Anslagsförstärkningen för arbetet med civilt försvar och uppgiften att yttra oss över ekonomiska säkerheter vid gruvverksamhet har inneburit ökade kostnader, även om rekryteringar ännu inte har fått en helårseffekt. Det har varit en utmaning att växa i samma takt som vi har tillförts medel, vilket också syns i årets ökade anslagssparande.

Riksgäldens pensionsavsättning har ökat, baserat på Statens pensionsverks (SPV) beräkningar. Semesterlöneskulden har åter vuxit något. Skillnaden mellan årets och förra årets förändring av semesterlöneskuld är däremot större till följd av förra årets krav på att minska antalet sparade semesterdagar till maximalt 30 stycken.



2023

Finansiell
redovisning

Finansiell redovisning

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för 2023. Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar. Statsskulden särredovisas i balansräkningen i enlighet med Riksgäldens instruktion.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Riksgäldens kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsslag och inkomsttitlar. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Avrundning av sifferuppgifter

I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade delsummor i tabeller och uppställningar kan därför totalsumman i vissa fall avvika.

Brytdag

Brytdag, det vill säga när den löpande bokföringen för 2023 avslutades, var den 5 januari 2024.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Kostnadsmässig redovisning används i resultaträkningen. Anslagsredovisning sker enligt utgiftsmässiga principer för samtliga anslag utom för anslaget för förvaltningskostnader som avräknas kostnadsmässigt. I och med den utgiftsmässiga anslagsavräkningen uppstår en periodiseringseffekt, där bland annat orealiserade valutakurser och upplupna räntekostnader inte avräknas anslaget men förändrar kapitalet. Lånebehovet tas fram enligt kassamässiga principer. Utfallet för anslaget Räntor på statsskulden skiljer sig därför mellan presentationerna av anslagsredovisningen och lånebehovet.

Riksgälden tillämpar avskrivningstiderna tre, fem, sex och tio år vid avskrivning av myndighetens anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar som är IT-hårdvara har i de flesta fall en avskrivningstid på tre år. Förbättringsutgift på annans fastighet skrivs av på fem eller sex år. Möbler och övriga inventarier skrivs oftast av på tio år.

Affärsdagsredovisning

Affärsdagsredovisning tillämpas i statsskuldsförvaltningen. Det innebär att transaktioner i statsskuldsförvaltningen påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker.

Valutakurser

Belopp i utländsk valuta är värderade till de valutakurser som gällde vid sista bankdagen den 29 december 2023. Valutakoncernkontot värderas till aktuell valutakurs som Riksgälden tillhanda-håller myndigheterna.

Finansieringsanalysen

I Riksgäldens verksamhet ingår in- och utlåning till övriga myndigheter inom staten. Det innebär att Riksgälden är övriga statliga myndigheters bank och därmed hanterar såväl inlåning som utlåning vilket ska särskiljas från Finansiering av låneverksamhet.

Då Riksgälden är statens internbank hanteras finansieringen av all låneverksamhet via statsskuldsförvaltningen vilket därför redovisas under rubriken Finansiering av låneverksamhet.

Derivat utanför statsskuldsförvaltningen

Derivat utanför statsskuldsförvaltningen redovisas uppdelat i lång- och kortfristiga skulder och fordringar baserat på kvarvarande period. Valutavärderingen avgör om kontraktet blir en skuld eller fordran.

Redovisning av provisionskostnader

Provisionskostnader redovisas så att de periodiseras till det år som avses. Anslaget är utgiftsbaserat.

Olika värderingsprinciper

Statsskulden bokas till nominellt belopp till aktuell valutakurs och med upplupen inflationskompensation. Eventuell över- och underkurs bokförs utanför statsskulden i Not 27 "Förutbetalda kostnader" samt i Not 47 "Övriga förutbetalda intäkter".

Tillgångarna i Insättningsgarantin bokas till marknadsvärde, reporna tas i årsredovisningen upp som antingen en skuld eller en fordran mot respektive motpart. I realiteten består saldot av både skuld och fordran.

Resultaträkning

Tusen kronor	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	31 981 453	27 496 790
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	65 733	342 612
Intäkter av bidrag	3	26 323	24 564
Finansiella intäkter	4–9, 12	45 079 788	56 453 720
Summa verksamhetens intäkter		77 153 298	84 317 686
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	10	–270 714	–263 549
Kostnader för lokaler		–39 122	–37 643
Övriga driftkostnader	11	–165 057	–1 310 607
Finansiella kostnader	4–9, 12	–77 348 874	–92 022 030
Avskrivningar och nedskrivningar	18, 19	–18 755	–15 917
Summa verksamhetens kostnader		–77 842 523	–93 649 746
Verksamhetsutfall		–689 225	–9 332 060
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	13	3 815 523	3 107 637
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		–3 815 523	–3 107 637
Summa uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		74 703	6 390
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	14	6 421 912	5 967 995
Finansiella intäkter		5 800 390	550 105
Finansiella kostnader		–552 979	–4 379 218
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	15	–11 659 758	–2 130 001
Lämnade bidrag	16	–74 703	–6 390
Summa transfereringar		9 565	8 881
Årets kapitalförändring	17	–679 660	–9 323 180

Balansräkning

Tusen kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utveckling		9 074	14 944
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2 018	1 885
Immateriella anläggningstillgångar	18	11 092	16 829
Förbättringsutgifter på annans fastighet		4 495	7 830
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		22 349	23 908
Materiella anläggningstillgångar	19	26 844	31 738
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	35 283 880	41 684 339
Andra långfristiga fordringar	21	35 418	11 600
Finansiella anläggningstillgångar		35 319 298	41 695 939
Utlåning inomstatligt	22	439 148 429	412 663 856
Utlåning övrigt	23	9 710 667	82 646 172
Utlåning		448 859 095	495 310 027
Kundfordringar	24	10 459	10 142
Fordringar hos andra myndigheter	25	142 181	7 361
Övriga kortfristiga fordringar	26	15 485 375	56 144 794
Kortfristiga fordringar		15 638 015	56 162 296
Förutbetalda kostnader	27	5 114 077	709 895
Övriga upplupna intäkter	28	2 505 702	1 307 082
Periodavgränsningsposter		7 619 779	2 016 977
Avräkning med statsverket	29	859 780 644	867 526 399
Avräkning med statsverket		859 780 644	867 526 399
Värdepapper och andelar	30	15 758 864	33 238 634
Kortfristiga placeringar		15 758 864	33 238 634
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		32 339	22 475
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		118 725 841	100 634 072
Kassa och bank		1 122	30 352
Kassa och bank	31	118 759 302	100 686 899
SUMMA TILLGÅNGAR		1 501 772 934	1 596 685 738

Fortsättning Balansräkning

Tusen kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Statskapital	32	31	31
Balanserad kapitalförändring	33	-71 681 816	-62 358 636
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	17	-679 660	-9 323 180
Myndighetskapital	34	-72 361 444	-71 681 785
Fonder	35	152 159 626	140 499 868
Fonder		152 159 626	140 499 868
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	36	0	28
Avsättningar för garantier	37	793 282	808 626
Övriga avsättningar	38	5 470	5 578
Avsättningar		798 752	814 232
Lån i Riksgäldskontoret	39	37 688	48 558
Övriga lån	40	333 015 402	355 938 709
Långfristiga skulder till andra myndigheter		0	0
Andra långfristiga skulder	41	4 012	5 838
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	0
Övriga krediter i Riksgäldskontoret		0	0
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	42	10 523	29 495
Leverantörsskulder		19 710	15 613
Övriga kortfristiga skulder	43	39 754 404	50 850 861
Skulder m.m.		372 841 740	406 889 073
Lån i svenska kronor		948 545 564	894 229 063
Lån i utländsk valuta		79 014 127	198 435 582
Statsskulden	44	1 027 559 691	1 092 664 645
Upplupna kostnader	45	5 592 481	5 072 052
Oförbrukade bidrag	46	2 677	5 217
Övriga förutbetalda intäkter	47	15 179 413	22 422 437
Periodavgränsningsposter		20 774 571	27 499 705
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 501 772 934	1 596 685 738
Övriga ansvarsförbindelser	48	23 423 903	18 251 933
Ansvarsförbindelser		23 423 903	18 251 933

Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31
DRIFT			
Kostnader			
Kostnader	49	-239 102	-23 637 249
Summa kostnader		-239 102	-23 637 249
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	50	414 801	409 280
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	51	50 389	61 448
Intäkter av bidrag		26 323	24 564
Övriga intäkter	52	-938 362	13 545 020
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		-446 848	14 040 311
Minskning (+) av kortfristiga fordringar		34 921 480	-22 044 309
Minskning (-) av kortfristiga skulder	53	-17 836 466	9 194 614
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT		16 399 064	-22 446 633
INVESTERINGAR			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)	54	-23 818	645 632
Investeringar i materiella tillgångar	55	-5 050	-3 864
Investeringar i immateriella tillgångar	56	-3 075	-7 625
Summa investeringsutgifter		-31 943	634 144
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		7 873	11 824
– amorteringar		-18 742	-15 926
Övriga krediter Riksgäldskontoret			
– amorteringar	57	0	0
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		0	0
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-10 869	-4 102
Förändring av övriga långfristiga skulder		-1 826	-40 150
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR		-44 638	589 893

Fortsättning Finansieringsanalys

Tusen kronor	Not	2023-12-31	2022-12-31
LÅNEVERKSAMHET			
Utlåning		32 398 811	13 855 173
Inlåning		-21 268 307	69 417 881
Amorteringar		12 397 121	20 758 405
Räntor	58	-7 995 222	-2 855 368
Summa låneutgifter		15 532 402	101 176 090
Finansiering av låneverksamhet			
Lån i svenska kronor		54 316 501	-81 949 991
Lån i utländsk valuta		-119 421 455	-29 649 989
Räntor	58	-23 571 430	-24 232 142
Tillförda anslagsmedel	50	31 566 652	27 087 510
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet		-57 109 732	-108 744 612
Förändring av kortfristiga placeringar	59	17 458 102	-20 458 035
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET		-24 119 228	-28 026 556
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		3 815 523	3 107 637
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		3 815 523	3 107 637
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-3 815 523	-3 107 637
KASSAFLÖDE UPPBÖRDSVERKSAMHET		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-74 703	-6 390
Utbetalningar i transfereringsverksamheten		-74 703	-6 390
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		74 703	6 390
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		6 421 912	5 967 995
Finansiella intäkter		5 800 390	550 105
Finansiella kostnader		-552 979	-4 379 218
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten		11 744 026	2 145 271
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	53, 59	21 668	-20 987
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	54	6 400 460	762 316
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGSVERKSAMHET		18 091 451	2 880 210
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		10 326 649	-47 003 087
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		968 213 297	1 015 216 383
Minskning av kassa och bank		-29 230	-3 158
Ökning av tillgodohavande Riksgäldskontoret	60	18 101 633	3 601 574
Minskning av avräkning med statsverket		-7 745 754	-50 601 502
SUMMA FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		10 326 649	-47 003 087
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		978 539 945	968 213 297

Anslagsredovisning

Anslagsredovisningen omfattar en redovisning och specifikation av utfallet på de inkomsttitlar och anslag på statsbudgeten som Riksgälden har disponerat under budgetåret.

Redovisning mot statsbudgetens inkomsttitlar

Inkomsttitel <i>Tusen kronor</i>	Benämning	Beräknat belopp enligt regleringsbrev 2023	Utfall per 2023-12-31
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	28 700	28 629
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	57 600	77 680
9475	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	–	3 709 214
9831	Insättningsgarantiavgifter	–	0
9833	Resolutionsavgift	–	0
Summa		86 300	3 815 523

Redovisning mot statsbudgetens anslag

Anslag <i>Tusen kronor</i>	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdispo- nerat anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp 2023-12-31
2 01:12 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader, anslagspost 1 (ramanslag)	6 589	363 707				370 296	–355 646	14 650
2 01:14 Vissa garanti- och med- lemsavgifter: Garantier till Europeiska investerings- bankens garantifond och till EU för SURE, anslags- post 2 (ramanslag)	285 256	107 646			–285 256	107 646	–70 703	36 943
24 01:5 Näringslivsutveckling m.m.: Lån/garantier till svensk industri, anslags- post 11 (ramanslag)		5 850				5 850	–4 000	1 850
26 01:1 Räntor på statsskulden: Räntor på statsskulden, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	–4 587 510	34 987 510				30 400 000	–31 566 652	–1 166 652
26 01:3 Riksgäldskontorets provi- sionskostnader i samband med upplåning och skuld- förvaltning: Riksgälds- kontorets provisioner i samband med upplåning och skuldförvaltning, anslagspost 1 ¹ (ramanslag)	80 824	145 200			–80 824	145 200	–59 657	85 543
Summa	–4 214 840	35 609 913	0	0	–366 080	31 028 992	–32 056 657	–1 027 665

¹ Riksgälden har rätt att överskrida anslaget. Anslaget omfattas inte av utgiftstaket. Eventuellt utnyttjade medel får inte föras över till nästa år.

Intäkter av anslag i resultaträkning jämfört med anslagsutfallet

Enligt anslagsredovisningen är den totala anslagsbelastningen 32 056,7 miljoner kronor. Enligt resultaträkningen är intäkter av anslag netto 31 981,5 miljoner kronor, en skillnad på 75,2 miljoner kronor mot anslagsredovisningen. Skillnaden avser anslag som inte redovisas som en intäkt i resultaträkningen: Intäkter av anslag 24 01:5 respektive 2 01:14. Dessa redovisas under transfereringsavsnittet; "Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag". Minskning av semesterlöneskuld som avser semesterdagar intjänade före 2009 belastar anslaget för förvaltningskostnader, 2 01:12.

Väsentliga skillnader från tilldelade belopp**2 01:12 ap. 1**

Utfallet mot förvaltningsanslaget är 8,1 miljoner kronor lägre än tilldelat av anslag i regleringsbrev och 14,7 miljoner kronor lägre än totalt disponibelt belopp. Anslaget utökades 2023. Det har inneburit en personell tillväxt som ännu inte har fått en helårseffekt på anslaget.

2 01:14 ap. 2

Utfallet motsvaras av Europeiska investeringsbankens administrativa avgifter och infrianden av garantier till följd av coronapandemin. Utfallet för infrianden av garantier har varit högre än tidigare år.

24 01:5 ap. 11

Anslaget har belastats med kostnader i samband med delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt. Kostnaderna varierar mellan åren och beror av vilket utvecklingsarbete som bedrivs.

26 01:1 ap. 1

Utfallet på anslaget blev 1 166,7 miljoner kronor högre än totalt disponibelt belopp som uppgick till 30 400 miljoner kronor. För mer information kring årets utfall, se avsnitt Skuldförvaltning och Kostnader och anslag.

Ränteutgifterna varierar över tid beroende på hur räntor, valutakurser och inflation rör sig samt vilken upplåningsteknik Riksgälden använder sig av. Detta innebär att anslagsramen kan vara både högre och lägre än Riksgäldens prognos och det slutliga utfallet. För att fullgöra statens betalningsåtaganden har Riksgälden rätt att överskrida anslagsposten.

26 01:3 ap. 1

Utfallet på anslaget blev 85,5 miljoner kronor lägre än tilldelade medel. Provisionsutgifterna varierar över tid. För att fullgöra statens betalningsåtaganden har Riksgälden rätt att överskrida anslagsposten.

Noter

Not 1 Intäkter av anslag

Tusen kronor	2023	2022
Intäkter förvaltningskostnader	355 144	344 904
Intäkter provisionskostnader	59 657	64 376
Intäkter räntor på statsskulden	31 566 652	27 087 510
Summa	31 981 453	27 496 790
Anslag enligt anslagsredovisningen	-32 056 657	-27 503 288
Differens	-75 204	-6 498
Nedan anslag redovisas inte som en intäkt i not 1		
Anslag: Lån/garantier till svensk industri (under transfereringsavsnittet)	-4 000	-4 000
Anslag: Garanti till Europeiska Investeringsbankens garantifond och till EU för SURE	-70 703	-2 390
	-74 703	-6 390
Semesterdagar före 2009 redovisas mot konto 1581 och belastar anslaget		
Årets minskning av fordran semesterlöneskuld (ej redovisat mot anslag)	501	108
	501	108
Förklaring av differens	-75 204	-6 498

Intäkter av anslag består av anslagen räntor på statsskulden, provisionskostnader och förvaltningskostnader. Intäkter räntor på statsskulden påverkas bland annat av vilka obligationer Riksgälden emitterar, hur marknadsräntorna rör sig samt av valutakurseffekter på den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta. För mer information, se avsnitten Skuldförvaltning och Kostnader och anslag.

Differensen mellan intäkter av anslag och utgifter enligt anslagsredovisningen avser anslag som inte redovisas som intäkter av anslag, se Anslagsredovisning. Semesterdagar som intjänats före 2009 har anslagsredovisats i sin helhet under 2023.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Tusen kronor	2023	2022
Intäkter av avgifter från garantier	41 783	21 512
Intäkter av avgifter från lån med kreditrisk	0	19 700
Intäkter av avgifter från garantier och lån med kreditrisk administration	8 069	19 810
Förändring förväntad förlust, utestående garantier	15 344	281 164
Intäkter av avgifter från återköp kvalificerade skuldinstrument	428	214
Övriga förvaltningsintäkter	109	212
Summa	65 733	342 612

Minskningen jämfört med 2022 beror till största delen på reserveringar av garantiförluster, där värderingen av förväntade kreditförluster ofta leder till stora avvikelser mellan åren. Avgiftsintäkterna för administration minskade jämfört med 2022 då inga nya garantier ställdes ut under 2023. Avgiftsintäkterna för förväntad förlust låg i stort sett på samma nivå som 2022, även om det skedde en förskjutning från lån till garantier till följd av gröna kreditgarantier.

Not 3 Intäkter av bidrag

Tusen kronor	2023	2022
Bidrag från statlig myndighet	26 323	24 564
Summa	26 323	24 564

Det högre utfallet 2023 beror framför allt på högre personalkostnader och högre gemensamma kostnader inom kärnavfallsfinansieringen.

Not 4 Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden + Övriga finansiella poster

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Räntekostnader	-48 512 034	-41 859 678
Ränteintäkter	13 066 706	7 675 952
Över-/underkurs vid emission	5 936 082	9 844 611
Realiserade kursförändringar	21 503	-446 616
Realiserade valutakursförändringar	-8 224 451	-12 315 503
Orealiserade valutakursförändringar	5 563 346	1 666 289
Provisioner till banker m. fl.	-58 822	-64 376
Preskriberade obligationer och räntor	11	0
Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten	-61 427	-68 990
Summa	-32 269 086	-35 568 309

Posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader är oberoende av finansieringskälla.

Noten inkluderar räntor på statsskulden, förvaltningsanslaget samt avgifts- och fondverksamhet.

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31 Intäkter	2023-12-31 Kostnader	2022-12-31 Intäkter	2022-12-31 Kostnader
Not 5	13 066 706	-48 512 034	7 675 952	-41 859 678
Not 6	6 090 472	-154 390	9 906 189	-61 578
Not 7	602 919	-581 416	9 225 174	-9 671 790
Not 8	25 246 394	-27 907 499	29 631 484	-40 280 699
Not 9	0	-58 822	0	-64 376
Not12	73 287	-134 714	14 920	-83 910
Not 4	11	0	0	0
Summa	45 079 788	-77 348 874	56 453 720	-92 022 030

Not 5 Räntekostnader/ränteintäkter

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
REALISERADE RÄNTEKOSTNADER/ -INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning		
Räntekostnader i svenska kronor	-15 543 999	-20 325 799
Ränteintäkter i svenska kronor	6 104 790	5 274 121
	-9 439 209	-15 051 677
Räntekostnader i utländsk valuta	-3 983 803	-1 407 885
Ränteintäkter i utländsk valuta	1 542 264	708 847
	-2 441 539	-699 037
Statens internbank		
Räntekostnader i svenska kronor	-75 761	-159 688
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	-11 334 323	-2 777 325
Ränteintäkter i svenska kronor	137 941	66 757
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	3 989 748	997 986
Räntekostnader i utländsk valuta, inomstatligt	-488 366	-93 552
Ränteintäkter i utländsk valuta, inomstatligt	1	4 206
	-7 770 760	-1 961 617
Räntekostnader i utländsk valuta, vidareutlåning	-28 411	0
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	458 128	1 087 732
	429 716	1 087 732
Övriga räntekostnader/-intäkter		
Övriga räntekostnader	-1 597	-394
Ränteintäkter räntekonto	5 372	1 189
	3 775	795
Realiserade räntekostnader/-intäkter	-19 218 018	-16 623 804

Forts. not 5

Tusen kronor	2023	2022
OREALISERADE RÄNTEKOSTNADER/-INTÄKTER		
Statsskuldsförvaltning		
Räntekostnader i svenska kronor	-16 987 904	-17 242 297
Ränteintäkter i svenska kronor	365 061	-432 296
	-16 622 843	-17 674 593
Räntekostnader i utländsk valuta	-447 740	131 867
Ränteintäkter i utländsk valuta	363 737	81 739
	-84 003	213 606
Statens internbank		
Räntekostnader i svenska kronor	21 404	-2 321
Räntekostnader i svenska kronor, inomstatligt	382 661	11 089
Ränteintäkter i svenska kronor	158 795	415
Ränteintäkter i svenska kronor, inomstatligt	264 985	18 736
	827 844	27 919
Räntekostnader i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	-6 865	6 627
Ränteintäkter i utländsk valuta, skuldskötselinstrument	-19 290	21 474
Räntekostnader i utländsk valuta	-17 329	0
Ränteintäkter i utländsk valuta, vidareutlåning	-304 824	-154 955
	-348 308	-126 854
Orealiserade räntekostnader/-intäkter	-16 227 310	-17 559 922
Totala räntekostnader	-48 512 034	-41 859 678
Totala ränteintäkter	13 066 706	7 675 952
Totala räntekostnader/-intäkter	-35 445 327	-34 183 725

Realiserade räntekostnader uppstår till exempel vid kupongutbetalningar men även när vi köper tillbaka obligationer eller statsskuldväxlar, då betalning för ränta fram till uppköpsdagen görs. Orealiserad räntekostnad uppstår till följd av att räntekostnaderna periodiseras löpande för att få en jämn kostnadsränta.

Ränteintäkter uppstår när Riksgälden ger ut kupongobligationer. Köparen betalar då den ränta som beräknats från föregående räntebetalning fram till utgivningsdagen. Ränteintäkter erhålls också på tillgångar och utlåning.

Totala räntekostnader/intäkter belastar flera olika finansieringskällor och ränteanslaget belastas bara med de betalda beloppen.

Se avsnittet kostnader och anslag för en beskrivning av förändringen i räntebetalningarna.

Not 6 Över-/underkurs vid emission

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
REALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning		
Överkurser i svenska kronor	13 380	3 056 800
Underkurser i svenska kronor	-4 155 302	-757 592
	-4 141 922	2 299 209
Summa realiserade över-/underkurser (1:1)	-4 141 922	2 299 209
OREALISERADE ÖVER-/UNDERKURSER		
Statsskuldsförvaltning		
Överkurser i svenska kronor	6 069 757	6 800 279
Underkurser i svenska kronor	4 007 844	744 755
	10 077 601	7 545 034
Överkurser i utländsk valuta	7 335	49 110
Underkurser i utländsk valuta	-6 932	-48 742
	403	368
Summa orealiserade över-/underkurser	10 078 004	7 545 403
Summa över-/underkurs vid emission	5 936 082	9 844 611
Summa intäkter	6 090 472	9 906 189
Summa kostnader	-154 390	-61 578

När Riksgälden ger ut befintliga kuponglån uppstår en realiserad över- eller underkurs. Storleken beror på förhållandet mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emissionstillfället. Den realiserade över- eller underkursen anslagsavräknas direkt men kostnadsmässigt så periodiseras den över lånets löptid. De kostnadsmässiga periodiseringarna är orealiserade och storleken varierar från år till år beroende på;

- skillnaden mellan kupongräntan och marknadsräntan vid emission.
- den periodisering som görs under året beräknad på summan av den ackumulerade över- eller underkursen och de underliggande lånens återstående löptid.
- återköp i lån i och med att hela den kvarvarande över- eller underkursen påverkar resultatet.

Not 7 Realiserade kursförändringar

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Statsskuldsförvaltning		
Realiserade kursvinster i svenska kronor	2 167	8 499 866
Realiserade kursförluster i svenska kronor	8 525	-8 950 095
	10 692	-450 229
Realiserade kursvinster i utländsk valuta	600 751	725 308
Realiserade kursförluster i utländsk valuta	-589 941	-721 694
	10 810	3 614
Realiserade kursförändringar (1:1)	21 503	-446 616
Summa intäkter	602 919	9 225 174
Summa kostnader	-581 416	-9 671 790

Realiserade kursvinster eller kursförluster uppstår när Riksgälden köper tillbaka obligationer och statsskuldväxlar och beror på att marknadsräntan avviker från kupongräntan. Orealiserade kursförändringar bokförs endast i internredovisningen och påverkar inte resultaträkningen.

Not 8 Valutakursförändringar

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
REALISERADE VALUTAVINSTER/-FÖRLUSTER		
Statsskuldsförvaltning, institutionell upplåning		
Realiserade valutavinster i utländska lån	1 635 873	1 951 927
Realiserade valutaförluster i utländska lån	-15 825 735	-9 475 952
	-14 189 862	-7 524 025
Realiserade valutavinster skuldskötselinstrument	17 423 547	13 424 774
Realiserade valutaförluster skuldskötselinstrument	-23 764 262	-22 485 301
	-6 340 715	-9 060 528
Statens internbank		
Realiserade valutavinster i utländska lån, vidareutlåning	13 040 069	6 606 000
Realiserade valutaförluster i utländska lån, vidareutlåning	-509 481	-1 443 200
Realiserade valutavinster i utländska lån, inomstatligt	1 049 302	470 335
Realiserade valutaförluster i utländska lån, utomstatligt	15 655	9 809
Realiserade valutaförluster i utländska lån, inomstatligt	-1 035 900	-1 083 333
	12 559 645	4 559 610
Realiserade valutavinster i skuldskötselinstrument	20 178	34 041
Realiserade valutaförluster i skuldskötselinstrument	-273 697	-324 603
	-253 519	-290 561
Realiserade valutavinster/-förluster	-8 224 451	-12 315 503
OREALISERADE VALUTAKURSFÖRÄNDRINGAR		
Statsskuldsförvaltning		
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån	13 749 947	-10 280 405
	13 749 947	-10 280 405
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	3 462 894	1 640 047
	3 462 894	1 640 047
Statens internbank		
Orealiserade valutakursförändringar i skuldskötselinstrument	233 995	54 060
Orealiserade valutakursförändringar i utländska lån, vidareutlåning	-11 883 563	10 252 624
	-11 649 568	10 306 684
Orealiserade valutakursförändringar i förvaltningen	73	-37
Orealiserade valutakursförändringar	5 563 346	1 666 289
Totala valutakursförändringar	-2 661 105	-10 649 214
Summa intäkter	25 246 394	29 631 484
Summa kostnader	-27 907 499	-40 280 699

Realiserade valutakursförändringar uppstår när Riksgälden betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som Riksgälden lånade till.

Orealiserade valutakursförändringar uppstår vid värdering av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser.

Not 9 Provisioner till banker med flera

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Försäljningsprovisioner	-49 000	-49 950
Futuresprovisioner	-1 000	-839
Övriga provisioner	-9 657	-13 586
Summa (1:3)	-59 657	-64 376
Periodiserade provisionskostnader	835	0
Summa	-58 822	-64 376

Not 10 Kostnader för personal

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Löner, arvoden och arbetsgivaravgifter	-265 435	-258 179
Utbildning	-1 556	-2 125
Övriga personalkostnader	-3 723	-3 245
Summa	-270 714	-263 549

Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 157,8 miljoner kronor (154,8) 0,7 miljoner kronor motsvarande 0,44 procent av lönesumman 2023 avser arvoden till Riksgäldens styrelse, vetenskapligt råd och Resolutionsdelegationen.

Not 11 Övriga driftkostnader

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Ersättningar till banker m. m.	-2 106	-2 228
Inköp av korttidsinventarier, licenser och supportavtal	-35 306	-36 020
Köpta tjänster	-32 967	-32 819
Post och tele	-5 098	-4 717
Resekostnader	-1 812	-1 088
Administrativa kostnader	-4 460	-4 189
	-81 749	-81 061
Nedskrivning, lån med kreditrisk	0	-1 350 000
Årets förändring avseende regressfordringar och andra tillgångar i garanti- och utlåningsverksamheten	-71 244	144 777
Årets realiserade regresser	-12 065	-144 323
Utdelning	0	120 000
Verksamhetskostnader som inte är driftkostnader	-83 308	-1 229 545
Summa	-165 057	-1 310 607

Föregående år gjordes en nedskrivning av lånet till SAS samt att Riksgälden erhöll en utdelning från Orio AB, detta förklarar skillnaden mellan åren.

Not 12 Finansiella intäkter och kostnader i garanti- och utlåningsverksamheten

Tusen kronor	2023	2022
Ränteintäkter	73 287	14 920
Nedskrivning finansiella tillgångar	-134 714	1 229 000
Realiserad förlust finansiella tillgångar	0	-1 312 910
Summa	-61 427	-68 990

Nedskrivningen 2022 beror på att staten sålde Orio AB till Hedin Mobility Group AB. Riksgälden reverserade därmed tidigare års nedskrivning och realiserade det slutgiltiga resultatet. Nedskrivningen 2023 avser nedskrivning av räntefordran på SAS.

Not 13 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

Tusen kronor	2023	2022
Insättningsgarantin	20 871	22 137
Investerarskydd	1 654	1 447
Utsläppsätter	3 709 214	3 009 506
Prövning och tillsyn över ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor	6 105	5 660
Garantier och utlåning med kreditrisk	77 680	68 887
Summa	3 815 523	3 107 637

Gemensnittspriset på utsläppsätter är något högre 2023 än 2022 (för mer information läs under avsnittet "Statens internbank").

Riksgälden tar emot intäkter från auktioner av utsläppsätter för svenska statens räkning enligt förordning (2004:1205) om handel med utsläppsätter. Auktionerna hanteras gemensamt på EU-nivå och intäkterna fördelas mellan medlemsstaterna.

Not 14 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Tusen kronor	2023	2022
Avgiftsintäkter insättningsgarantin	2 361 811	2 076 598
Resolutionsavgifter	4 060 100	3 891 397
Summa	6 421 912	5 967 995

Insättningsgarantiavgifterna baseras på en procentsats av institutens garanterade insättningar. Avgifterna för resolution fastställs för de mindre instituten genom en schablonmodell och för de större instituten proportionerligt i förhållande till den risk de utgör i det finansiella systemet. Avgiften ska betalas så länge som behållningen i resolutionsreserven understiger tre procent av bankernas och institutens sammanlagda garanterade insättningar.

Not 15 Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål

Tusen kronor	2023	2022
Avsättning till insättningsgarantifonden	-4 123 348	2 478 583
Avsättning till stabilitetsfonden	-1 425 479	-298 258
Avsättning till resolutionsreserven	-6 110 931	-4 310 326
Summa	-11 659 758	-2 130 001

Insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att det kan uppstå stora förändringar mellan åren då marknadsvärdet förändras. Avsättningar till och från insättningsgarantifonden görs för orealiserade räntor- och kursvinster/förluster, vilket förklarar den stora avvikelser mellan 2023 och 2022. Övriga fonder har inga placeringar som marknadsvärderas men påverkas av förändringar i räntan.

Not 16 Lämnade bidrag

Tusen kronor	2023	2022
Privata företag m.m.	-4 000	-4 000
Garantier till EIB och SURE	-70 703	-2 390
Summa	-74 703	-6 390

Posten "Privata företag m.m." avser främst delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt. Garantier till EIB och SURE avser administrativa avgifter och infrianden till Europeiska investeringsbanken, anslag UO 2 1:14 ap 2, som görs på begäran från EIB.

Not 17 Årets kapitalförändring

Tusen kronor	2023	2022
Över-/underskott garantier och utlåning	47 105	-976 159
Över-/underskott garantier och utlåning, administration	-6 853	1 172
Övrig kapitalförändring	-719 912	-8 348 193
Summa	-679 660	-9 323 180

Kapitalförändringen visar hur myndighetskapitalet har förändrats under året. För statliga myndigheter är kapitalförändringen inte ett mått på om verksamheten går bra eller dåligt. Utgifter och inkomster ger via anslagen en motsvarande intäkt av anslag respektive en reduktion av intäkt av anslag, det vill säga nettot i resultaträkningen blir noll. Däremot avräknas inte anslagen för så kallade periodiseringar, exempelvis upplupna räntekostnader eller orealiserade valutakursförändringar. Undantaget är förvaltningsanslaget som från och med 2009 avräknas kostnads/intäktsmässigt.

Årets kapitalförändring består av periodiseringar i den anslagsfinansierade verksamheten samt över- och underskott i garanti- och utlåningsverksamheten.

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Balanserade utgifter för utvecklingsarbete		
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	69 200	79 297
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde, utrangerat	0	-17 764
Årets anskaffningar	2 008	7 667
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-54 256	-67 470
Årets avskrivningar	-5 852	-4 550
Tidigare avskrivningar, ackumulerade, utrangerat	0	17 764
Årets nedskrivningar	-2 025	0
Kvarvarande värde	9 074	14 944
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	44 253	52 301
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde, utrangerat	0	-8 047
Årets anskaffningar	1 067	0
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-42 368	-49 510
Årets avskrivningar	-934	-905
Tidigare avskrivningar, ackumulerade, utrangerat	0	8 047
Kvarvarande värde	2 018	1 885
Kvarvarande värde immateriella anläggningstillgångar	11 092	16 829
Årets avskrivningar och nedskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-8 812	-5 455

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	30 172	41 861
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde uttrangerat	-6 534	-11 715
Årets anskaffningar	0	25
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-22 342	-29 981
Årets avskrivningar	-3 335	-4 076
Tidigare avskrivningar, ackumulerade, uttrangerat	6 534	11 715
Kvarvarande värde	4 495	7 830
Maskiner och inventarier, anskaffningsvärde		
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	80 260	151 761
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde, uttrangerat	-3 628	-75 339
Årets anskaffningar	5 050	3 839
Tidigare års avskrivningar, ackumulerade	-56 352	-125 304
Årets avskrivningar	-6 609	-6 387
Tidigare avskrivningar, ackumulerade, uttrangerat	3 628	75 339
Kvarvarande värde	22 349	23 908
Kvarvarande värde materiella anläggningstillgångar	26 844	31 738
Årets avskrivningar och nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-9 944	-10 462
Summa avskrivningar och nedskrivningar immateriella och materiella anläggningstillgångar	-18 755	-15 917

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna är 37,9 miljoner kronor.

Lån till anläggningstillgångar är 37,7 miljoner kronor, se not 39 "Lån i Riksgäldskontoret".

Skilnaden beror främst på faktura som inkom efter upptagning av lån.

Under året har beslut tagits om förändrad omfattning av ett projekt. För den del av projektet som lagts ner togs beslut om nedskrivning.

Not 20 Andra långfristiga värdepappersinnehav

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Obligationer insättningsgarantifonden	35 283 880	41 684 339
Summa	35 283 880	41 684 339

Under denna post redovisas andra värdepapper och andelar som anskaffats för långfristig placering. Obligationer i insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde.

Under året förföll en obligation. En stor del av beloppet är placerat på bankkonto, se not 31.

Not 21 Andra långfristiga fordringar

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Regressfordringar från infriade garantier, värdereglerade	35 418	11 600
Summa	35 418	11 600

Ökningen 2023 beror främst på att en garanti till Braathens Regional Airlines AB (BRA) infriades under året vilket innebär att en ny fordran uppkom.

Not 22 Utlåning inomstatligt

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerad utlåning	412 663 856	390 021 364
Årets nyutlåning	39 913 678	36 169 603
Årets amortering	-13 429 105	-13 527 112
Summa	439 148 429	412 663 856

Riksgäldens egna lån till investeringar i anläggningstillgångar, 37,7 (48,6) miljoner kronor, ingår i posten Lån till anläggningstillgångar, se not 39.

Utlåning inomstatlig fördelad

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Löpande krediter	14 143 857	16 385 209
Investeringslån	80 853 549	57 542 218
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	1 387 497	976 342
Räntekonto med kredit (övrigt)	23 310 824	34 477 296
Centrala studiestödsnämnden (CSN)	272 806 488	261 285 473
Lån till anläggningstillgångar för förvaltningsändamål	46 646 213	41 997 317
Summa	439 148 429	412 663 856

Not 23 Utlåning övrigt

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Lånefordringar		
Ingående ackumulerad utlåning	7 421 502	15 723 950
Årets nyutlåning	843 100	2 550 000
Årets amorteringar	-563 387	-10 852 448
Årets värdereglering	0	-1 350 000
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	-1 350 000	0
Summa utlåning	6 351 214	6 071 502
Utvecklingskapital/royalty		
Ingående ackumulerad utlåning	819 963	858 807
Årets förändring	-59 629	-38 844
Årets värdereglering	0	0
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
Summa utlåning	760 334	819 963
Utlåning i utländsk valuta		
Ingående ackumulerad utlåning	75 754 707	126 979 483
Årets förändring	-73 155 589	-51 224 776
Tidigare års värdereglering, ackumulerade	0	0
Årets värdereglering	0	0
Summa utlåning	2 599 118	75 754 707
Summa	9 710 667	82 646 172

Utlåning i utländsk valuta har minskat med 72,9 miljarder kronor. Riksbanken har återbetalat de sista lånen som Riksgälden lånat ut sedan 2009 för att finansiera den förstärkta delen av valutaservisen. Samtidigt har Riksgälden ny vidareutlåning till Riksbanken, 2,6 miljarder kronor, som ska användas för att finansiera Sveriges åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF).

Löptider*Tusen kronor***Förfalloprofil Lånefordringar**

Avista	569 000
<3 m	479 000
3–12 m	190 000
1–5 år	5 032 000
>5 år	1 431 214

Utvecklingskapital/royalty lån

Avista	60 334
>5 år	700 000

Utlåning i utländsk valuta

Utlåningen i utländsk valuta är inte tidsbestämd.	2 599 118
---	-----------

Utestående belopp i förfalloprofilen är upptaget utan hänsyn till värdereglering.

Not 24 Kundfordringar

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten	3 312	6 472
Fakturerade insättningsgaranti- och investerarskyddsavgifter	852	72
Övriga kundfordringar	6 295	3 598
Summa	10 459	10 142

Ökningen om 2,7 miljoner kronor av posten "Övriga kundfordringar" är främst relaterat till avistalån.

Not 25 Fordringar hos andra myndigheter

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank	135 419	44
Mervärdesskatt	6 191	6 189
Kundfordringar på statliga myndigheter	571	1 128
Summa	142 181	7 361

Förändringen mellan 2022 och 2023 för posten Fakturerade räntor och avgifter i Staten internbank avser fakturering av CSN. Under 2022 var räntan negativ och utfallet fanns då på skuldsidan, se not 42 Förfallna räntor i inlåningen.

Not 26 Övriga kortfristiga fordringar

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Depositioner för handel med futures	76 543	68 234
OMX säkerheter	924 048	1 907 730
CSA-avtal	1 856 257	3 286 922
Fordringar avseende personalen	10	2
Terminskontrakt Statens internbank	76 032	83
Affärsdagsredovisning	12 552 485	50 881 822
Summa	15 485 375	56 144 794

Depositioner för handel med futures

Riksgälden räknar dagligen av vinst eller förlust av tecknade futureskontrakt. Det medför att innehavaren av ett futureskontrakt betalar eller får ett variationssäkerhetskrav varje dag och därmed också en deposition.

Terminskontrakt Statens internbank

Valutavärderingen avgör om Terminskontrakt Statens internbank är en tillgång eller skuld.

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på skuldsidan finns i not 43.

Not 27 Förutbetalda kostnader

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	27 057	24 268
Förutbetalda underkurser, upplåning i svenska kronor	3 438 007	533 948
Förutbetalda underkurser, upplåning i utländsk valuta	0	6 707
Förutbetalda underkurser statsskuldväxlar	1 352 886	144 972
Förutbetalda underkurser commercial paper i utländsk valuta	296 127	0
Summa	5 114 077	709 895

Förutbetalda kostnader

9,1 miljoner kronor (9,0) avser förutbetalda hyror för lokaler. Övriga poster avser främst kostnader för support- och licensavtal.

Förutbetalda underkurser

Underkurser uppstår när Riksgälden ger ut obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden bokförs som en underkurs och periodiseras under lånets löptid. Ökningen mellan åren förklaras huvudsakligen av att vi till följd av det högre ränteläget emitterade obligationer till underkurser under året samt av att räntenettot i Riksgäldens nettoutlåning försämrades.

Not 28 Övriga upplupna intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Ränteintäkter, statsskuldsförvaltning	1 261 759	775 267
Ränteintäkter, Statens internbank	919 535	209 546
Upplupna intäkter, insättningsgaranti och investerarskydd	324 408	322 270
Summa	2 505 702	1 307 082

Upplupna ränteintäkter/intäkter

Avser ränteintäkter/intäkter som är intjänade under året men ännu inte inbetalda.

Not 29 Avräkning med statsverket

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
RIKSGÄLDEN FÖRVALTNING		
Uppbörd		
Ingående balans	-186	-24 034
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-3 815 523	-3 107 637
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	3 709 214	3 009 506
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel (+)	104 656	121 978
Fordringar/skulder avseende uppbörd	-1 840	-186
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	-30 742	63 466
Redovisat mot anslag (+)	31 701 012	27 158 275
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-31 556 255	-27 252 483
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	114 015	-30 742
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-6 589	-6 919
Redovisat mot anslag (+)	355 646	345 013
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-363 707	-344 683
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	0
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-14 650	-6 589
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	501	610
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-501	-108
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	501

Forts. not 29

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
RIKSGÄLDEN MYNDIGHETSUPPGIFTER		
Räntekonto myndigheter		
Ingående balans	114 988 826	111 263 455
Räntekonton, in (+)	649 000 265	607 719 705
Räntekonton, ut (-)	-652 289 261	-603 994 334
Betalningar som gått i statsskuldsflödet	-101 250	0
Fordringar/skulder avseende räntekonto myndigheter	111 598 580	114 988 826
Betalningsmyndigheten		
Ingående balans	0	0
Anslagsmedel som tillförts myndigheternas räntekonton	353 339 245	326 897 768
Medel från myndigheternas räntekonton som tillförts inkomsttitel	-1 769 329	-1 664 231
Ingångsvärden till/från räntekonton	0	0
Betalningsmyndigheten, inbetalningar (+)	18 152 780	11 481 701
Betalningsmyndigheten, utbetalningar (-)	-370 248 411	-337 432 119
Medel som betalats i statsskuldsflödet (justeras i finansiering från statsskulden)	525 715	716 882
Fordringar/skulder avseende betalningsmyndigheten	0	0
Myndigheternas betalningar över centralkontot		
Ingående balans	752 601 466	806 793 394
Ingående balans toppkonton	-26 878	37 928
Inbetalningar i ramavtalsbank (+)	6 534 451 507	6 293 280 827
Tömning till statens centralkonto (-)	-3 299 814 550	-3 202 866 943
Utbetalningar i ramavtalsbank (-)	-6 357 766 043	-6 110 624 585
Täckning från statens centralkonto (+)	3 292 473 501	3 122 510 585
Inbetalningar direkt över statens centralkonto (+)	1 352 620 538	1 278 105 476
Utbetalningar direkt över statens centralkonto (-)	-1 000 196 840	-927 055 670
Inbetalningar, övrigt (+)	903 296 150	723 197 646
Utbetalningar, övrigt (-)	-1 456 976 889	-1 254 330 166
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar samt Riksgäldens myndighetsuppgifter (+/-)	27 422 577	23 526 095
Myndigheternas betalningar över centralkontot	748 084 540	752 574 588
Avräkning med statsverket – utgående balans	859 780 644	867 526 399

Avräkningen med statsverket speglar kopplingen mellan myndigheten och statsbudgeten. Posten är å ena sidan en avräkning mot anslag och inkomsttitlar, å andra sidan nettobetalningar på statens centralkonto.

I vår avräkning med statsverket återfinns statens samlade flöden, vilket gör att posten även innehåller övriga myndigheters betalningsflöden som påverkar statens centralkonto. För att tydliggöra detta har vi specificerat våra myndighetsuppgifter i noten.

Not 30 Värdepapper och andelar

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Kortfristiga placeringar	0	15 356 094
Repor i egna värdepapper	15 755 705	17 857 712
Repor insättningsgarantifonden	3 160	24 828
Summa	15 758 864	33 238 634

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar görs vid överskott eller annat behov inom statsskuldsförvaltningen.

Minskningen om 15,4 miljarder kronor förklaras av ett lägre placeringsbehov 2023 jämfört med föregående år.

Repor i egna värdepapper

Repor i statsskuldsförvaltningen är undantagna både från kravet på marknadsvärdering och nettoredovisning.

Repor i egna värdepapper minskade med 2,1 miljarder kronor jämfört med samma period föregående år. Volymen av repor styrs av efterfrågan på marknaden och beloppen kan därför fluktuera över tid och mellan perioder.

Repor insättningsgarantifonden

I insättningsgarantifonden ingår placeringar i repor. Dessa repor nettoredovisas i balansräkningen vilket innebär att marknadsvärdet av dessa repor redovisas netto per motpart som en fordran eller en skuld.

Repor i insättningsgarantifonden redovisade per motpart

Motpart <i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Danske Bank	586	1 278
Skandinaviska Enskilda Banken	2 061	826
Nordea Bank Finland	0	901
Swedbank	512	21 823
Summa	3 160	24 828

Not 31 Kassa och bank

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Räntekonto förvaltningsverksamheten	32 339	22 475
	32 339	22 475
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
Räntekonto garantier och utlåning	2 151 276	2 154 663
Räntekonto insättningsgaranti och investerarskydd	13 903 726	3 345 005
Räntekonto stabilitetsfonden	41 635 761	40 210 259
Räntekonto resolutionsreserven	61 034 776	54 923 845
Affärsverket Statens Järnvägar	301	301
	118 725 841	100 634 072
Kassa och bank		
Övriga bankkonton	37	376
Valutakonto Nordea	972	29 837
Valutakonto Euroclear	71	119
Valutakonto Clearstream	42	20
	1 122	30 352
Summa	118 759 302	100 686 899

Avgifter för förväntade förluster samt administrativa avgifter i garanti- och utlåningsverksamheten placeras på räntekonto i Riksgälden.

Bankgarantiavgifter och stabilitetsavgifter placeras på räntekonto i Riksgälden knutet till stabilitetsfonden.

Avgifter inom resolutionsreserven placeras på räntekonto i Riksgälden knutet till resolutionsreserven.

Placeringar på konton hos Riksgälden har ökat, bland annat för insättningsgarantin, istället för att köpa obligationer.

Not 32 Statskapital

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Konst från Statens konstråd	31	31
Summa	31	31

Not 33 Balanserad kapitalförändring

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten	-107 579	868 580
Balanserat överskott i Garanti- och utlåningsverksamheten, administration	12 229	11 058
Balanserad kapitalförändring	-71 586 767	-63 238 574
Balanserad kapitalförändring Affärsverket Statens Järnvägar	301	301
Summa	-71 681 816	-62 358 636

Balanserad kapitalförändring är en del av myndighetskapitalet i balansräkningen som överförts från tidigare år och som inte särredovisats under annan post. Förändringen förklaras av 2023 års kapitalförändring.

Not 34 Förändring av myndighetskapitalet

<i>Tusen kronor</i>		Stats- kapital	Balanserad kapital- förändring, anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapital- förändring, annan verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2022	31		-63 215 455	856 518	301	-9 323 180	-71 681 785
A Ingående balans 2023	31		-63 215 455	856 518	301	-9 323 180	-71 681 785
Föregående års kapitalförändring			-8 348 193	-974 987	0	9 323 180	0
Returnerat till statens konstråd							
Årets kapitalförändring						-679 660	-679 660
B Summa årets förändring	0		-8 348 193	-974 987	0	8 643 520	-679 660
C Utgående balans 2023	31		-71 563 648	-118 469	301	-679 660	-72 361 444

Balanserad kapitalförändring, annan verksamhet avser Affärsverket Statens Järnvägar.

Not 35 Fonder

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Insättningsgarantifonden		
Ingående fondvärde	45 366 768	47 845 352
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2 361 811	2 076 598
Finansiella intäkter	2 338 117	984 258
Finansiella kostnader	-576 581	-5 539 439
Utgående fondvärde	49 490 116	45 366 768
Stabilitetsfonden		
Ingående fondvärde	40 209 255	39 910 997
Finansiella intäkter	1 435 044	307 139
Övriga kostnader	-9 565	-8 881
Utgående fondvärde	41 634 734	40 209 255
Resolutionsreserven		
Ingående fondvärde	54 923 845	50 613 519
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	4 060 100	3 891 397
Finansiella intäkter	2 050 831	418 929
Utgående fondvärde	61 034 776	54 923 845
Summa	152 159 626	140 499 868

Avvikelsen på finansiella kostnader för insättningsgarantifonden beror främst på orealiserade kursförluster 2022. Högre ränta har inneburit större finansiella intäkter under 2023.

Not 36 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	28	133
Årets pensionskostnad	0	2
Årets pensionsutbetalningar	-27	-108
Utgående avsättning	0	28

Not 37 Avsättningar för garantier

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Reservering för framtida garantiförluster		
Ingående reservering för förväntade framtida garantiförluster	808 626	1 089 790
Periodens reservering för förväntade framtida garantiförluster	-15 344	-281 164
Summa reservering för framtida garantiförluster	793 282	808 626

Riksgälden bedömer halvårsvis den aktuella risken i, och beräknar den förväntade förlusten för samtliga utestående garantiåtaganden.

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	756 666	775 784
Kvardröjande risker	36 616	32 842
Oreglerade skador	0	0
Summa	793 282	808 626

Nedan redovisas storleken vid periodernas slut på de åtaganden för vilka reserveringar gjorts för framtida garantiförluster.

Dessa åtaganden redovisas inte som ansvarsförbindelser inom linjen.

I avsnittet Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten redovisas Riksgäldens övriga garantiåtaganden.

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Garantier som tillhör den ordinarie garantireserven		
Infrastrukturprojekt		
– Öresundsbro Konsortiet (ÖSK) ¹	5 437 223	8 466 684
Finansiering och fastigheter		
– övriga	405 000	405 000
Pensionsåtaganden ²		
– Försäkringsaktiebolaget Pensionsgaranti	4 181 517	4 533 523
– Posten	1 682 309	1 836 881
– övriga	95 487	110 297
Internationella projekt		
– Nordiska Investeringsbanken	0	0
– Eurofima	623 100	587 157
– European Spallation Source (ESS)	1 200 000	1 200 000
– övriga	0	0
Flygggarantier	0	146 250
Gröna kreditgarantier	2 400 000	1 040 000
Företagsakuten	103 121	567 000
Övriga åtaganden	0	0
Summa	16 127 759	18 892 792

¹ Åtagandet delas med danska staten. Det redovisas som skuldernas nominella värde plus det belopp som Öresundsbro Konsortiet, ÖSK, kan bli skyldigt att betala för ingångna swappar. Detta skiljer sig från ÖSK:s redovisning som tar upp marknadsvärdet på skulder och swappar.

² Uppgifter för 2023-12-31 gäller tidpunkten 2022-12-31, uppgifter för 2022-12-31 gäller tidpunkten 2021-12-31.

Not 38 Övriga avsättningar

<i>Tusen kronor</i>	2022-12-31	2021-12-31
Övriga avsättningar		
Ingående medel för lokalt omställningsmedel	5 578	5 102
Årets förändring medel för lokalt omställningsmedel	-109	476
Summa övriga avsättningar	5 470	5 578

Övriga avsättningar avser medel för lokalt omställningsmedel som avsatts i enlighet med det avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de fackliga parterna.

Not 39 Lån i Riksgäldskontoret

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Lån i Riksgäldskontoret		
Lån till anläggningstillgångar	48 558	52 659
Årets amortering av lån till anläggningstillgångar	-18 742	-15 926
Årets nyupplåning till anläggningstillgångar	7 873	11 824
Summa lån i Riksgäldskontoret	37 688	48 558

Beviljad låneram 2023 för lån till anläggningstillgångar är 60 miljoner kronor.

Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna är 37,9 miljoner kronor, se noter 18 och 19 Immateriella och materiella anläggningstillgångar. Skillnaden beror främst på faktura som inkom efter upptagning av lån.

Not 40 Övriga lån

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Inlåning inomstatlig		
Rörliga krediter	112 501 159	144 165 562
Löpande krediter	594 009	573 593
Räntekonto med kredit (förvaltningskostnader)	70 820 582	78 626 638
Räntekonto med kredit (övrigt)	47 016 264	41 484 415
Avista medel	49 391 857	41 475 329
Bundna medel kortare än 1 år	3 000 000	0
Bundna medel 1 år och längre	23 410 000	24 315 000
Avista medel, övriga konton	7 693 789	6 744 831
Summa inlåning inomstatlig	314 427 661	337 385 368
Inlåning utomstatlig		
EU-kommissionen	6 927 354	7 556 743
Övriga utomstatlig	854	0
Summa inlåning utomstatlig	6 928 208	7 556 743
Inlåning valuta		
Inlåning valuta	11 659 533	10 996 597
Summa inlåning valuta	11 659 533	10 996 597
Summa inlåning totalt	333 015 402	355 938 709

Den stora förändringen på rörliga krediter är att inlåningen från Affärsverket Svenska kraftnät har minskat med 36,8 miljarder kronor 2023 (för mer information läs under avsnittet "Statens internbank").

Forts. not 40

I sammanställningen nedan redogörs för årets samtliga betalningar till EU-kommissionen.

	2023	2022
Ingående balans av skuldförda medel hos Riksgälden	7 556 743	5 548 254
Årets EU-avgifter:		
Tullavgifter	6 149 460	6 831 163
Avgift icke materialåtervunnen plast	1 430 775	981 579
Momsbaserad avgift	8 150 661	7 740 832
BNI-baserad avgift	27 854 398	32 689 282
Deponering extra inbetalning	287	0
Insättning från EU-kommission för att täcka underskott	-44 214 970	-46 234 366
Förändring av konto	-629 389	2 008 490
Utgående balans hos Riksgälden	6 927 354	7 556 743

Not 41 Övriga långfristiga skulder

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Terminskontrakt Statens internbank	0	1 805
Riksgäldsspar outtagna medel	4 012	4 033
Summa	4 012	5 838

Valutavärderingen avgör om terminskontrakten är en tillgång eller en skuld.

Not 42 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Förfallna räntor i inlåningen	0	19 436
Skatteskulder	5 361	5 225
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	5 162	4 834
Summa skulder till andra myndigheter	10 523	29 495

Förändringen mellan 2022 och 2023 för posten Förfallna räntor i inlåningen avser fakturering CSN.

Under 2022 var räntan negativ och utfallet fanns då på skuldsidan, under posten Förfallna räntor i inlåningen.

För 2023 finns utfallet på tillgångssidan, se not 25 Fakturerade räntor och avgifter i Statens internbank.

Not 43 Övriga kortfristiga skulder

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Oinlösta premieobligationer, sparobligationer och vinster	135	129
Förfallna obligationer, vinster, räntor	135	129
Personalens preliminärskatter	4 294	4 333
Skatteskulder	4 294	4 333
Terminskontrakt Statens internbank	1 564	157 804
Avräkningskonton	0	1
Affärsdagsredovisning	39 748 404	50 688 593
Returnerade medel	8	0
Summa diverse skulder	39 749 975	50 846 398
Summa	39 754 404	50 850 861

Affärsdagsredovisning

Innan en affär har gått i likvid ligger likvidbeloppet på avräkningskonto. Det finns flera affärsdagskonton och de redovisas brutto. Motsvarande belopp på tillgångssidan finns i not 26.

Not 44 Statsskulden

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Kapitalmarknaden		
Statsobligationer	535 031 450	593 666 450
Reala statsobligationer	236 730 239	212 262 458
Gröna statsobligationer	20 000 000	20 000 000
Publika obligationer i utländsk valuta	369 485	76 124 031
Penningmarknaden		
Statsskuldväxlar	122 884 000	65 000 000
Commercial paper	51 695 268	0
Säkerheter	2 321 408	28 584
Likviditetsförvaltningsinstrument	59 266 756	122 365 103
	236 167 432	187 393 687
Derivat	-738 916	3 218 018
Summa	1 027 559 691	1 092 664 645

Sveriges statsskuld redovisas i allt väsentligt som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt EU:s förordning 479/2009 med senare ändringar.

Statsskulden redovisas till nominellt belopp inklusive upplupen inflation till och med bokslutsdagen. Beloppet är i svenska kronor. Instrument i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde på sista bankdagen för året.

Skillnaden jämfört med ursprungskursen blir orealiserade valutakursdifferenser; årets förändring framgår av not 8.

Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen och inte till det belopp som betalats in. Skillnaden redovisas som förutbetalda kostnader, se not 27. De periodiseras och resultatförs under löptiden som räntekostnad.

Not 45 Upplupna kostnader

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Räntekostnader, upplåning i svenska kronor	4 373 391	4 356 878
Räntekostnader, upplåning i utländsk valuta	193	318 958
Räntekostnader, Statens internbank	115 910	72 688
Räntekostnader, skuldskötselinstrument	1 009 913	244 273
Räntekostnader, insättningsgarantin	24 068	9 563
Upplupen semester- och löneskuld	17 476	16 579
Upplupna provisionskostnader	50 165	51 000
Övriga upplupna kostnader	1 365	2 113
Summa	5 592 481	5 072 052

Not 46 Oförbrukade bidrag

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Oförbrukade medel från Kärnavfallsfonden	2 677	5 217
Summa	2 677	5 217

Riksgälden erhöll 2023 ett bidrag av Kärnavfallsfonden med ett tak på 29 miljoner kronor för att täcka verksamheten inom kärnavfallsfinansiering, vilket var 1 miljon lägre jämfört med 2022.

Av ramen har 26,3 miljoner kronor förbrukats under året vilket innebär att 2,7 miljoner kronor kommer att betalas till

Kärnavfallsfonden. Förändringen mellan åren beror främst på högre personalkostnader och gemensamma kostnader.

Oförbrukade bidrag myndigheter förväntas att tas i anspråk enligt nedanstående intervall.

Inom 3 mån	4–12 mån	13–36 mån	Mer än 36 mån	Totalt
-2 677				-2 677

Not 47 Övriga förutbetalda intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda administrativa avgifter garantier och utlåning	94 728	100 716
Förutbetalda överkurser, upplåning i svenska kronor	15 083 183	22 256 725
Förutbetalda överkurser, upplåning i utländsk valuta	1 502	1 905
Förutbetalda underkurser, tillgångar	0	63 090
Summa	15 179 413	22 422 437

Förutbetalda överkurser

Överkurser uppstår när vi emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som överkurs och periodiseras ut under lånets löptid.

Not 48 Övriga ansvarsförbindelser

<i>Tusen kronor</i>	2023-12-31	2022-12-31
African Development Fund, ADF	1 864 419	2 361 530
Asian Development Fund, AsDB - AsDF	0	0
Common Fund for Commodities	10 149	10 178
International Bank for Reconstruction and Development, IBRD-GEF	9 104 418	6 648 939
International Development Association, IDA	12 166 520	8 685 440
Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA	11 397	11 846
International Fund for Agricultural Development, IFAD	267 000	534 000
Summa Skuldbevis	23 423 903	18 251 933

Riksgälden utfärdar skuldbevis för utbetalningar från anslag till kapitalhöjning i internationella finansieringsinstitutioner. Det görs på uppdrag från regeringen. Skuldbevisen förvaras i Riksbanken varifrån de berörda institutionerna kan dra de anslagna beloppen. Här visas de belopp som ännu inte är utbetalda från skuldbevisen.

Not 49 Finansieringsanalys – kostnader

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-77 842 523	-93 649 746
Kostnader under drift enligt finansieringsanalysen	-239 102	-23 637 249
Skillnad	-77 603 421	-70 012 497
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättning framtida pensionsåtaganden	28	106
Retroaktivt från SPV PA16	109	-476
Avskrivningar	-18 755	-15 917
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden (låneverksamhet)	-77 584 801	-69 996 210
Summa	-77 603 421	-70 012 497

Not 50 Finansieringsanalys – intäkter av anslag

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	31 981 453	27 496 790
Intäkter av anslag enligt finansieringsanalysen	414 801	409 280
Skillnad	31 566 652	27 087 510
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Intäkter av anslag motsvarande räntor som avser statsskulden	31 566 652	27 087 510
Summa	31 566 652	27 087 510

Not 51 Finansieringsanalys – intäkter av avgifter och andra ersättningar

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	65 733	342 612
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	50 389	61 448
Skillnad	15 344	281 164
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte ingår i finansieringsanalysen		
Avsättningar för framtida garantiförluster	15 344	281 164
Summa	15 344	281 164

Not 52 Finansieringsanalys – övriga intäkter

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	45 079 788	56 453 720
Övriga intäkter enligt finansieringsanalysen	–938 362	13 545 020
Skillnad	46 018 149	42 908 700
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Räntor som avser statsskulden	46 018 149	42 908 700
Summa	46 018 149	42 908 700

Not 53 Finansieringsanalys – kortfristiga skulder

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	–18 972	19 701
Leverantörsskulder	4 097	–10 541
Övriga kortfristiga skulder	–11 096 457	18 401 538
Periodavgränsningsposter	–6 725 135	–9 216 415
Minskning av kortfristiga skulder enligt balansräkningen	–17 836 466	9 194 284
Minskning av kortfristiga skulder enligt finansieringsanalysen	–17 836 466	9 194 614
Skillnad	0	–330
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Repor insättningsgarantifonden (transfereringar)	0	–330
Summa	0	–330

Not 54 Finansieringsanalys – investeringar i finansiella tillgångar

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	–6 376 641	–1 407 948
Investeringar i Finansiella anläggningstillgångar enligt finansieringsanalysen	–23 818	645 632
Skillnad	–6 400 460	–762 316
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Statsobligationer insättningsgarantifonden (låneverksamhet)	–6 400 460	–762 316
Summa	–6 400 460	–762 316

Not 55 Finansieringsanalys – investeringar i materiella tillgångar

Tusen kronor	2023	2022
Materiella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-4 894	-6 598
Investeringar i materiella tillgångar enligt finansieringsanalysen	-5 050	-3 864
Skillnad	-9 944	-10 462
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-9 944	-10 462
Avyttring av anläggningstillgångar (bokfört värde)	0	-3 073
Avyttring av anläggningstillgångar (avskrivningar)	0	3 073
Summa	-9 944	-10 462

Not 56 Finansieringsanalys – investeringar i immateriella tillgångar

Tusen kronor	2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar enligt balansräkningen	-5 737	2 170
Investeringar i immateriella tillgångar	-3 075	-7 625
Skillnad	-8 812	-5 455
Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen:		
Poster som inte är kassapåverkande		
Avskrivningar	-8 812	-5 455
Summa	-8 812	-5 455

Not 57 Finansieringsanalys – övriga krediter Riksgäldskontoret

Tusen kronor	2023	2022
Övriga krediter Riksgäldskontoret enligt balansräkningen	0	0
Amortering krediter Riksgäldskontoret enligt finansieringsanalysen	0	0
Skillnad	0	0
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i FIA		
Ersättningsfall Investerarskyddet (transfereringsavsnitt)	0	0
Summa	0	0

Not 58 Finansieringsanalys – räntor

Tusen kronor	2023	2022
Räntor låneavsnitt		
Finansiella kostnader inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statsskulden	-77 584 801	-69 996 210
Finansiella intäkter inom verksamhetsavsnittet i resultaträkningen som avser statsskulden	46 018 149	42 908 700
Summa	-31 566 652	-27 087 510
Varav räntor som avser låneverksamheten	-7 995 222	-2 855 368
Varav räntor som finansierar låneverksamheten	-23 571 430	-24 232 142
Summa	-31 566 652	-27 087 510

Not 59 Finansieringsanalys – kortfristiga placeringar

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Årets kortfristiga placeringar enligt balansräkningen	-17 479 770	20 478 692
Årets kortfristiga placeringar enligt finansieringsanalysen	17 458 102	-20 458 035
Skillnad	-21 668	20 657
Skillnaden består av följande poster i balansräkningen:		
Poster som ingår i annat avsnitt i finansieringsanalysen		
Repor Insättningsgarantin (transfereringar)	-21 668	20 657
Summa	-21 668	20 657

Not 60 Finansieringsanalys – ökning av tillgodohavande

<i>Tusen kronor</i>	2023	2022
Ökningen av tillgodohavande i Riksgäldskontoret består av		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	9 865	-8 560
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	18 091 769	3 610 134
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0
Summa	18 101 633	3 601 574

Sammanställning av garanti- och utlåningsverksamheten

Sammanställningen över garantiverksamheten är uppdelad på garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster och övriga garantier. Informationen i tabellerna är specificerad och visar garantiram, utfärdade garantier och bundna garantiutfästelser, tillgångar, skulder och avsättningar samt hur dessa har förändrats under året. Den visar också hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget.

Utlåningsverksamhetens sammanställning redovisar låneverksamheten uppdelad på anslagsfinansierad respektive lånefinansierad utlåning. Informationen är specificerad på låneram, utlånat belopp och lånelöften, lånefordringar samt hur dessa har förändrats under året. Den visar också hur verksamheten har påverkat anslag och inkomsttitlar på statens budget. Sammanställningar av garanti- och utlåningsverksamheten är upprättade i enlighet med kravet i 7 kap. 1 § Föreskrifter.

Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster, sammanställning av garantiverksamhet

1. Garantiram

Tusen kronor					
	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
European Spallation Source (ESS)	16	1 200 000	1 200 000	0	0
Öresundsbro Konsortiet (ÖSK)	22	Obegränsad	5 437 223	0	0
Pensionsgarantier	2, 16, 22, 24	30 000 000	5 959 314	0	0
Eurofima	22	52 000 CHF	623 100	0	0
Svenska Skeppshypotekskassan	24	350 000	350 000	0	0
Fonden för den mindre skeppsfarten	24	55 000	55 000	0	0
Företagsakuten	24	50 000 000	103 121	0	0
Flyggarantiprogrammet	22	5 000 000	0	0	0
Gröna kreditgarantier	24	65 000 000	2 400 000	1 360 000	22 702 080
Kreditgarantier för elproducenter	21	0	0	0	0

2. Finansiella redovisningen

Tillgångar i garantiverksamhet

<i>Tusen kronor</i>	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret	1 429 138	0	-10 928		1 418 209
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	0		0	0	0
– varav statspapper	–	–	–	–	–
Ännu inte fakturerade garantiavgifter		0	0	0	
Regressfordringar	11 600	102 606	-1 142	-77 645	35 418
Övriga garantitillgångar	–	–	–	–	–
Summa garantitillgångar	1 440 737	102 606	-12 070	-77 645	1 453 627
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	28 255	-28 255		0
Avsättningar för garantier	-808 626	0	11 855	3 489	-793 282
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)	632 111	130 861	-28 471	-74 156	660 346

Finansiella flöden i garantiverksamheten

<i>Tusen kronor</i>	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	41 783
– varav finansierade från anslag	0
Skadeutbetalningar	-108 269
Inbetalda återvinningar	1 142
Utdelning garantitillgångar	0
Ränta garantireserven (inomstatlig transaktion)	51 531
Summa	-13 813

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Inkomsttitlar	Utfall
<i>Tusen kronor</i>	
Inkomsttitel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-28 255
Summa	-28 255

Garantier övriga verksamheter

1. Garantiram

<i>Tusen kronor</i>					
	Utgifts- område	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser
Insättningsgarantin ¹	2	Obegränsad	0		
Investerarskyddet	2	Obegränsad	0		
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution	2	200 000 000	0		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut	2	750 000 000	0		
– Garantikapital utställt av finansdepartementet	2, 7	155 418 455	155 418 455		
– Garantikapital utställt av utrikesdepartementet	7	44 621 535	44 621 535		
EIB – Garantifond för stöd av företag	2	863 337 EUR	4 810 679 ²		
SURE – EU sysselsättningsfond	2	848 537 EUR	9 261 132 ²		

¹ Garanterade insättningar 2022-12-31 var 2 294 miljarder kr.

² Siffror per 2023-09-30.

2. Finansiella redovisningen

Tillgångar i garantiverksamhet

<i>Tusen kronor</i>	Ingående värde	Till- kommande	Avgående/ Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på konton i Riksgäldskontoret insättningsgarantin	3 344 923	10 557 033	0	0	13 901 956
Medel på konton i Riksgäldskontoret stabilitetsfonden	5 917 146	–	–	–	5 917 146
Värdepapper och övriga likvida tillgångar	41 709 167	1 362 251	–8 928 680	1 144 302	35 287 039
– varav statspapper	41 684 339	1 361 536	–8 928 680	1 166 685	35 283 880
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	–	–	–	–	–
Regressfordringar	–	–	–	–	–
Övriga garantitillgångar	–	–	–	–	–
Summa garantitillgångar	50 971 235	11 919 284	–8 928 680	1 144 302	55 106 141
Skuld till staten (inkomster som ska redovisas mot inkomsttitel)	0	22 524	–22 524		0
Fonder redovisade i BR (insättningsgaranti)	–45 366 768	–4 699 929	576 581		–49 490 116
Fonder redovisade i BR (stabilitets- fonden avseende bankgarantier)	–5 917 146	0			–5 917 146
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar till fonder)	–312 679	7 241 879	–8 374 624	1 144 302	–301 121

Finansiella flöden i garantiverksamheten	
<i>Tusen kronor</i>	Utfall
Fakturerade garantiavgifter under året	2 361 671
Inbetalda återvinningar	
Avkastning finansiella instrument	908 752
Ränta insättningsgarantifonden (inomstatlig transaktion)	0
Summa	3 270 423

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Anslag	
<i>Tusen kronor</i>	
2 1:14 ap.2 Garantier till Europeiska investeringsbankens garantifond och till EU för SURE	70 703
Inkomsttitlar	
Inkomsttitel 2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	-22 524
Summa	48 179

Garantiverksamhet – definitioner

Beslutad garantiram är den ram som regeringen har beslutat och som begränsar hur stora garantier som myndigheten kan utfärda. Om regeringen inte har beslutat en ram redovisas att garantiramen är obegränsad i tabellen, alternativt den ram som riksdagen har beslutat om sådan finns.

Utfärdade garantier är vanligtvis detsamma som myndighetens utestående garantiåtaganden vid årets slut.

Bundna garantiutfästelser uppstår om myndigheten har lämnat en bindande offert om utställande av garanti, där ansvarigheten för garantin uppstår efterföljande år eller för garantiavtal där de finansiella villkoren för garantin fastställs vid ett senare tillfälle.

Garantitillgångar är tillgångar i verksamheten som myndigheten kontrollerar för att finansiera förluster i garantiverksamheten.

Under **Värdepapper och övriga likvida tillgångar** redovisas tillgångar som handlas på en aktiv marknad och som kan göras likvida på kort sikt. Eventuella inomstatliga värdepappersinnehav, t.ex. innehav av statsobligationer, ska särredovisas på egen rad.

Ännu inte fakturerade garantiavgifter är fordringar som myndigheter har rätt att ta ut för garantiåtaganden, men som ännu inte har fakturerats.

Under **Regressfordringar** bör de ursprungliga fordringarna som uppstod vid skadeutfall redovisas i not till tabellen.

Skuld till staten är garantitillgångar som regeringen har beslutat ska redovisas mot inkomsttitel.

Avsättningar för garantier är de reserveringar för garantiförluster som redovisas i de finansiella dokumenten.

Fakturerade garantiavgifter under året är avgifter som fakturerats hänförliga till garantiåtaganden. Administrativa avgifter ska inte ingå.

Om garantiavgifter inte tas ut för förväntade förluster redovisas ingen information under punkt 2 "Finansiella redovisningen" i tabellen. Däremot bör i förekommande fall avsätta medel till fonder redovisas i tabellen.

Sammanställning av utlåningsverksamhet**Lånefinansierad utlåning****1. Låneram**

<i>Tusen kronor</i>	Utgifts- område	Beslutad låneram	Utlånat belopp	Lånelöften
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk				
Låneram Svedab	22	6 000 000	5 870 000	0
Låneram Nordiska museet	17	77 300	44 073	25 300
Låneram Tekniska museet	17	95 000	89 605	0
Låneram Svensk Exportkredit	24	175 000 000	0	175 000 000
Låneram SAS	22	1 500 000	1 500 000	0
Låneram Kungliga Dramatiska teatern AB	17	70 000	65 625	0
Låneram Kungliga Operan AB	17	126 000	88 150	0
Låneram Skansen	17	80 000	42 908	35 900
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet				
Låneram Royaltylånen	24	401 000	16 530	0
Låneram A-Train AB	22	1 000 000	743 804	0
Övriga låneramar				
Verksamhet enligt lagen (2015:2016) om resolution		100 000 000		
Verksamhet enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut		50 000 000		

2. Finansiella redovisningen

<i>Tusen kronor</i>	Låne- fordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Låne- fordringar UB	Reservering för låne- förluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
Lånefordringar							
Lån där avgifter tas ut för kreditrisk	7 421 502	843 100	-563 387		7 701 214	-1 350 000	6 351 214
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet							
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	819 963	0	-59 629		760 334	0	760 334
Lånefordringar utländsk valuta							
Lånefordringar hänfö- bara till Riksbanken	75 754 707		-73 155 589		2 599 118		2 599 118
Summa	83 996 172	843 100	-73 778 605		11 060 667	-1 350 000	9 710 667

Tillgångar i utlåningsverksamhet (exklusive royaltylån och villkorlån)	
<i>Tusen kronor</i>	Utfall
Lånefordringar i BR	6 351 214
Utlåning utländsk valuta i BR	2 599 118
Medel på räntebärande konton i Riksgäldskontoret	625 990
Summa tillgångar i utlåningsverksamhet	9 576 322

3. Redovisning mot anslag och inkomstittlar

Anslag	
<i>Tusen kronor</i>	Utfall
24 1:5 ap.11 Näringslivsutveckling: Lån/garantier till svensk industri	4 000
Summa utfall på anslag	4 000
Inkomstittlar	
Inkomstittel 2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	-49 425
Summa inkomster som redovisas mot inkomstittlar	-49 425

Utlåningsverksamhet – definitioner

Beslutad låneram är den ram som regeringen har beslutat och som sätter en begränsning för hur mycket Riksgälden kan låna ut.

Utlånat belopp är det belopp som låntagaren har en skyldighet att betala tillbaka till Riksgälden. Om Lånefordringar är i utländsk valuta särredovisas valutaförändringar i en kolumn.

Lånelöfte är en bunden utfästelse att betala ut lån i framtiden.

Med **lånetyp** menas en uppdelning av lån, vilket normalt är detsamma som beslutad låneram. En låneram kan vid behov underindelas i flera lånetyper.

Reserveringar för låneförluster är det belopp som Riksgälden vid värdering av utlånat belopp inte förväntar sig att låntagaren kommer att återbetala.

Lånefordringar efter reserveringar är den del av lånefordringar som Riksgälden förväntar sig att låntagaren kommer att betala tillbaka och som myndigheten redovisar som tillgång i balansräkningen.

Avskrivning av lån är då Riksgälden tar bort utlånat belopp i redovisningen vid konstaterade förluster.

Tillgångar i utlåningsverksamhet är tillgångar i verksamheten som Riksgälden kontrollerar och som bör motsvara myndighetens lånefordringar i den utlåningsmodell som regleras i förordningen om utlåning och garantier (2011:211).

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Tusen kronor	2019	2020	2021	2022	2023
Låneram i Riksgäldskontoret					
– beviljad låneram	60 000	55 000	55 000	55 000	60 000
– utnyttjad låneram	43 465	41 286	52 659	48 558	37 688
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret					
– beviljade kontokrediter	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
– under året maximalt utnyttjade	0	0	14 684	0	0
Övriga kreditramar					
– beviljad kredit	151 656 000	151 656 000	151 656 000	150 000 000	150 000 000
– under året maximalt utnyttjade	847 144	326 299	325 051	0	0
Saldo på räntekonto	1 276 532	1 237 279	1 440 427	2 177 138	2 183 616
– varav anslagsmedel	72 578	26 212	31 035	22 475	32 339
– varav avgifter	1 203 954	1 211 068	1 409 392	2 154 663	2 151 276
Ränteintäkter räntekonto	–121	–2	0	16 007	78 174
Räntekostnader räntekonto	0	3	0	0	0
Avgiftsintäkter, budget	90 500	75 600	138 504	92 489	96 050
– disponeras av Riksgäldskontoret	16 500	14 600	16 804	18 425	9 750
– disponeras inte av Riksgäldskontoret	74 000	61 000	121 700	74 064	86 300
Avgiftsintäkter, utfall	1 530 976	1 490 009	2 479 672	3 169 085	3 865 912
– disponeras av Riksgäldskontoret	25 729	53 122	68 848	61 448	50 389
– disponeras inte av Riksgäldskontoret	1 505 247	1 436 887	2 410 824	3 107 637	3 815 523
Anslagskredit					
– beviljad anslagskredit	2 525 951	2 980 978	36 189	1 233 318	1 330 822
– utnyttjad anslagskredit	0	0	0	4 587 510	1 166 652
Anslagssparande förvaltningsanslag	48 448	12 084	6 919	6 589	14 650
Tilldelade bemyndiganden	–	–	–	–	–
Antal årsarbetskrafter	173	195	202	210	203
Medelantal anställda	196	212	220	227	224
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 840	1 792	1 827	1 821	1 925
Årets kapitalförändring (mnkr)	8 938	14 913	–9 393	–9 323	–680
Balanserad kapitalförändring (mnkr)	–76 816	–67 879	–52 966	–62 359	–71 682

Ersättningar och andra förmåner

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Riksgälden redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till riksgäldsdirektören samt till var och en av ledamöterna i Riksgäldens styrelse.

Under budgetåret 2023 har till riksgäldsdirektören utgått följande ersättningar och beskattningspliktig förmån (kronor):

Karolina Ekholm	1 668 690 kronor
-----------------	------------------

Övriga uppdrag:

Ordförande Resolutionsdelegationen

Ordförande styrelsen för Centrum för penningpolitik och finansiell stabilitet

Ordförande styrelsen för Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi

Ledamot styrelsen för Swedish House of Finance

Ledamot SNS Förtroenderåd

Ledamot Medlingsinstitutets insynsråd

Riksgälden har under 2023 utbetalat arvoden till var och en av styrelseledamöterna enligt nedan (kronor):

Gunilla Nordlöf	120 000
Jan Landahl	21 249
Pål Bergström	21 250
Inga-Lill Askersjö	58 500
Rikard Forslid	58 500
Linda Haggren	100 500 ¹
Ylva Hedén Westerdahl	71 750
Lena Nyberg	39 650
Helena Thunander Holmstedt	66 625 ¹
Nils Öberg	58 500
Summa	616 524

¹ Inklusive uppdraget som ledamot i Resolutionsdelegationen

Styrelseledamöternas övriga uppdrag:

Gunilla Nordlöf, Generaldirektör E-hälsomyndigheten

Ledamot i styrelsen för Stockholms universitet, till och med 30 april 2023

Ledamot i SU Holding AB och SU Inkubator AB

Ledamot i Högskolan i Halmstad, från och med 1 maj 2023

Pål Bergström, Vd Sjunde AP-fonden (AP7)

Inga övriga uppdrag.

Inga-Lill Askersjö, Justitieråd Högsta förvaltningsdomstolen

Styrelseledamot i Stiftelsen Centrum för Skatterätt

Styrelseledamot i Skatterättsligt Forum Sverige AB

Särskild utredare i Utredningen om vissa frågor inom alkohol, tobak och närliggande områden

Ordförande i Riksdagens överklagandenämnd

Rikard Forslid, Professor Stockholms universitet

Inga övriga uppdrag.

Linda Haggren, Justitieråd Högsta förvaltningsdomstolen

Ledamot i Nordiska skattevetenskapliga forskningsrådet, till och med 30 juni 2023

Ledamot i resolutionsdelegationen

Ordförande i kommittén Förenklade regler för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag

Ledamot i Partibidragsnämnden, från och med 14 februari 2023

Ledamot i nämnden för Valmyndigheten, från och med 1 juni 2023

Ylva Hedén Westerdahl, Prognoschef Konjunkturinstitutet

Ledamot i Tredje AP-fondens styrelse

Lena Nyberg, Överdirektör Totalförsvarets forskningsinstitut

Inga övriga uppdrag.

Nils Öberg, Generaldirektör Försäkringskassan

Inga övriga uppdrag.

**Riksgäldskontorets styrelse har vid sammanträde den 14 februari 2024
beslutat avge denna årsredovisning**

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

GUNILLA NORDLÖF
Ordförande

PÅL BERGSTRÖM
Vice ordförande

INGA-LILL ASKERSJÖ

KAROLINA EKHOLM

RIKARD FORSLID

LINDA HAGGREN

YLVA HEDÉN WESTERDAHL

LENA NYBERG

NILS ÖBERG

**Riksgälden är statens centrala
finansförvaltning och har även uppdrag
som bidrar till att värna finansiell stabilitet.
Vi spelar därmed en viktig roll i samhälls-
ekonomin och på finansmarknaden.**

